ReaderWorks

Standard

İNSAN ve SIRLARI
- 2 -

Tasavvufun “**hakikatı”** bahsinde yazılmış en değerli eserlerden biri olan “İNSAN-I KAMİL” de-Osmanlıca tercemesi Abdülaziz Mecdi Tolun,Türkçe tercemesi de rahmetli Abdülkadir Akçiçek tarafından yapılmıştır-“**RUH-U A’ZAM**” ve “**RUH-UL KÜDS**” hakkında çok değerli bilgiler anlatılmıştır...Bu konuyu tasavvu ıstılahıyla incelemek isteyenler adı geçen eserlerden yararlanabilirler.

Evet,**Abdülkerim Ceyli-**Hazreti Peygamber Aleyhi’s-selâm’ın ve **Abdülkkadir Geylâni** hazretlerinintorunlarındandır.”İNSAN-I KAMİL” isimli eserinde varlığın oluş boyutlarından bir boyut olan ve tüm varlığa yaygın olan “RUH-ÜL KUDS” bahsinde özetle şunları anlatıyor;

“**Bilesin ki Ruh-ül Kuds ruhlarında ruhudur”** Yani,insanlarda mevcut olan izâfi ruh dediğimiz,yaratılmış ruhları meydana getiren esas Ruhtur! “**Ve o kün emri şümulü altına girmekten yana münezzehtir.Sonra onun için mahlùktur denemez!Çünkü o,yani Ruh-ül Kuds,Hak’kın has yüzlerinden bir yüzdür.Ve varlık,o yüzle kaimdir!..O bir Ruh’tur ama diğer ruhlara benzemez!..Zira o,Allah’ın Ruh’udur ve Adem’e bu ruhtan üflenmiştir.Nitekim âyeti kerime ile bu manâya işaret edilmiştir.**

“ONA RUHUMDAN NEFHETTİM” (38/72)

Bu manâdan da anlaşıldığı gibi,Adem’in ruhu yaratılmıştır;ama Allah’ın Ruhu yaratılmış değildir! Çünkü o Ruh-ül Kuds’tür,yani o kevni noksanlardan yana münezzehtir-temizdir.

Kevni noksanlardan yana ne demek;varoluş,terkibiyet hükmünün meydana getirdiği kısıtlamalardan yana münezzehtir!..Varoluş itibariyle meydana gelen kısıtlamalar onda mevcut değildir.

“**Bu Ruh o ruhtur ki,ondan anlatılırken** mahlùkattaki “**Allah’ın Yüzü**” tâbiri kullanılır;ve âyeti kerimede şöyle bahsedilir bundan;

“NE YANA DÖNERSEN;ALLAH’IN YÜZÜ ORADADIR:”

Bunun daha açık manâsı şudur: **Bu Ruh-ül Kùds o Ruh’tur ki,bu kevni varlığa Allah bir varlık vererek,O’nunla kaim kılmıştır.”**

Bu varlık,bu ruhla kaimdir.Yani **varlığın aslı bu ruhtur.**

“İşte bu varlık sayesindedir ki dış duygularınızla bu duygular âleminde ne yana dönerseniz;fikrinizle,bu akılla anlaşılır şeylerle ne yana çevirilirseniz bu Mukaddes Ruh orada kemâliyle aynen vardır.Çünkü o,Vechi İlâhi’den ibarettir!..Varlık ise bu vechi ilâhi ile kaimdir...Bu Vechi İlâhi de herşeyde vardır!Çünkü Allah’ın Ruhudur.Birşeeyin ruhu da o şeyin kendisidir,nefsidir.Bu durumda varlık Allah’ın nefsi ile kaimdir,yani kendisiyle.Çünkü onun nefsi,Zâtı’dır.

Bilesin ki bu hisler çeşidinden her şeyin bir ruhu vardır ki ; suret onunla kaimdir.Bu suretin ruhu lâfız içindeki mânâ gibidir.ve bu mahlùk ruh onunla kaimdir...İşte bu ruh Ruhül Kùds’tür!bir kimse bu Ruh-ül Kùds’e bakıp,insanca gördüğü zaman,onu mahlùk olarak görür.**Çünkü iki kıdemin bir araya gelmesi mümkün değildir**.

-“Şiimdi insanı ele alalım.İnsanın bir cesedi vardır,onun sùretidir.İnsanın bir sırrı

vardır,bu onun mânâsıdır.İnsanın birsırrı vardır,bu onun ruhudur.İnsanın bir de vechi vardır.İşte buna Ruh-ül Kùds,sırrı ilâhi veya Vücùdu Sari denir.Yine iinsan üzerinde duralım,daha başka açıdan devam edelim...

İnsanın,sùretinin...Ki bu sùretede beşeriyet ve şehvaniyet tâbiri kullanılır...Evet; insana bu sùretinin iktizası olan şeyler galip gelirse;o zaman ruhu tabii kalıntılar kazanmaya başlar...Ki onun sùretinin aslı da budur...Yani ruhudur..Sùretinin kaynak mahalli de odur...Böyle olunca asli âlemi karışır çünkü o sùretine beşeriyetinin iktizası şeyler yerleşmiştir...Ruhi serbestliği gitmiş,sùretle bağlantı kurulmuştur.Böylece; Tabiat ve âdet zindanına girmiş olur!..Onun dünya evindeki bu hâli ; âhiretteki sicciyn misâlidir.Belki de ruhunun karar kıldığı âhiret sicciyninin aynıdır.Ancak âhiretteki zindanında görülür,elle tutulur gibi bir ateş içindedir!..daha açık mânâsıyla sicciyn cehennemdir.İşte o cehennem ise..Dünyada,anlatılan mânayadır..Ahirette ise,mâna olanların bariz bir şekilde görünür şekilleri,belli sùretleri vardır.Bu mânayı iyi anla!..

Yine insan üstünde duralım.Üstte anlatılanın aksini anlatalım.

Bir insana ruhani işler üstün gelirse; bu da sağlam düşünce,az yemek,az konuşmak,az uyumakla **mümkün olur**.**bir de**,beşeriyetinin gerektirdiği işleri bırakmakla!..

İşte o zaman,insanın heykeli letâfet kazanır.Bu kazancı ki elde etti;su üstünde yürür,havada uçar,duvarlar onun görüntüsünü perdelemez,uzaktaki yerler ona uzak gelmez. Bundan sonra ruhu engellerin olmadığı bir mahalde yerleşir ki,bu engeller beşeriyet iktizası olan şeylerdir.

Böylece en yüksek mertebeye ulaşır bu kişi.Bu mertebede ruhlar âlemidir,seerbesttir.Cisimlerle komşuluğu sebeiyle hâsıl olan bütün bağlardan âzadedir.

Yukarıda anlatılanın ilerisine geçen insan da vardır.bu da ilâhi işlerin kendisinde üstünlüğünü göstermesiyle başlar.Allah için olanları müşahededen ileri gelir.Bu türden müşahede edilenler ise,Allah'ın güzel isimleri ve sıfatlarıdır.Anlatılan müşahedeye nail olan kimse,beşeri ve rùhi yönden iktiza eden şeylerin varlığı ile birlikte kudsi bir varlıktır.

Beşeriyetin iktiza ettiği şeyler odur ki;bu cesedin kıyamı onlarladır.Tabiatın ve ruhun mutadı olan işlerse insanın namus kıyamını sağlayan işlerdir.Bunlarmakam sahibi olmak,istilâ,yükseklik talebi gibi şeylerdir.Çünkü insan rùhi yönden yücedir bu gibi şeyleri hattâ başkalarını da taleb eder.

Ancak insan bu anlatılan ruhi ve beşeri işleri bir yana bırakıp,**aslı olan sırrı müşahedeye devam ederse ki bu onun aslıdır.İşte o zaman ilâhi sırrın hükmü zuhur etmeye başlar.Durum böyle olunca insanın heykeli ve Ruhu beşeriyet çukurundan kalkar,tenzih kudsiyetinin zirvesine çıkar,işte o zaman** hak onun kulağı,gözü,eli,dili olur.."

Şimdi burada Hazret tarafından anlatılmak istenen mânâ şu:Senin,terkibiyet hükmünden doğan belli bir tabiatın ve duygular âlemin var.Bu senin beşeriyetin!..Beşeriyet yanın!...

Varlık,bu bürünmüş olduğu tabiat hükümleri,duygular içinde olduğu sürece,ister istemez

terkiplik oluşumunun sonucu olarak yaşamına devam eder...Bu arada tefekkür edebilir,tahayyül edebilir,seyredebilir,ancak bütün bunlarda kendi terkibiyet halini aşamaz!..

kendi varlığının hakikatını bilir...Kendi varlığının,hakkın isimleriyle meydana geldiğini bilir...Bubilişiyle,"**men arefe**" sırrı denen,"**nefsinin hakikatını bilen rabbının hakikatını bilir"** hükmü ile,Rabbının ilâhi isimler olduğunu bilir!...Bu ilâhi isimlerin hükmünün kendisinde yürüdüğünü görür...kendisinin,bu ilâhi isimlerin varlığından baaaşka bir şey olmadığını müşahede eder!..

Fakat bütün müşahedesine rağmen,gene de **tabiat ve duygular** kendisinde hâkimdir!..Olaylar kendisine yön çizer,kendisi olaylara yön çizemez!...çünkü onda hâkim olan terkibiyettir!..Tâbi olması hasebiyle de olaylar onun yönünü çizer.

Burada olaylara tâbi olan,yarın cehennemde,tabii olarak meydana gelen olaylarla azâptadır!Burada olaylara yön çizebilen,yarın cennettedir!..Cehennemden kurtulur,orada olaylara tâbi olmaktan çıkar,çıkması hasebiyle **de Allah** onda her an yeni bir yaratıştadır,dolayısıyla da hâli cennettir!..

Aksi halde bu **kişinin ,kendi nefsinin hakikatını bilmesi,kendini bilmesi demek değildir!..**

Nefsinin hakikatını bilmesi rabbını bilmesidir!..

Kendi aslı ve zâtı olan **Allah**'ı bilebilmesi için,mutlaka ve mutlaka kendi terkibiyet oluşumundan çıkması şarttır;bu da fiil âleminde olaylara yön verir duruma girmesi,taiâtının ve duygularının istediği şeyleri terketmesiyle mümkündür!..

tabiâtının ve duygularının istediği şeylere tâbi olması demek,terkibiyetinden doğan davranışların kendisinden çıkması demektir!..Bu şartlar altında da onun bildiği,ancak terkibinin hakikatı ,yani Rabbıdır. Ve bu da onun cehennemini meydana getirir!..

Olaylara tâbi olmak ne demek?..senin belli bir terkibin var?..Bu tâbii terkibin dediğimiz şeyi beyindeki çeşitli mânâlara dönük açılımlar ve şartlanmalar ile alışkanlıklar dediğimiz şeyler meydana getiriyor!..Bu şartlanmalar ve alışkanlıklarla,belli olaylarla karşılaştığın anda,o olaylara sen tabiâtın istikametinde olmak kaydıyla,alışkanlığın neticesi belli bir davranış ortaya koyuyor musun,koyuyorsun!..

İşte bu ortaya koyduğun davranış,olayların sana hükmetmesi denen şeydir!..Peki olayların bana hükmetmesi değil de;benim olaylara hükmetmem sözkonusu olursa,benim ne türlü davranmam gerekir!..senin o türlü davranman gerekir ki,o davranış senin tabiâtının veya alışkanlığının veya şartlanmanın sonucu olmayıp;ilâhi düzeni veya geçerli mekanizmayı müşahede ederek, o anda senin birimselliğin açısından enuygun olan davranışı ortaya koymaktır.Senden,bir davranış çıkacak,bu davranış,mekanizmanın çalışması işlevine göre,senin yönünden,senin saadetini gerektirecek biçimde olacak!..Alışkanlığın yönünden şartlanman yönünden değil!Böyle olmadığı takdirde ,yapının gerektirdiği davranış olur ki,böylece sen olayların akışında olaylara tabi olmuş olursun!..

Dinin mânâsı senin ebedi saadetini meydana getirecek ilâhi hükümler ,değil miydi?..senin saâdetin derken,senin saâdetinden murad nedir?...Zâtını ve sıfatını,belli terkib kayıtlarının ötesinde kendini tanıman değil miydi?Bu terkib kaydından kurtulman

için de senin,terkibinin gerektirdiği davranışları terkedip,ilâhi isimlerin genişliği içinde,belli davranışları ortaya koyman icab etmiyor mu?..İşte bu davranışı,ortaya koyabilirsen,terkib zorlanmasını kırmış,terkib sınırlarını aşmış,ilâhi isimlerin genişliğinde bir davranışı ortaya koymuş olursun!...

Bu ortaya koyduğun davranış,olayların sana hükmetmesi değil ; olaylara karşı senin ikinci bir yön vermen şeklinde değerlendirilir!..

Senin karşılaştığın bir olay var.. Bu olay,bireysel mânâda herhangi bir maddi menfaatini veya dünyalık bir menfaatini sağlayacak veyahut ta seni toplumsal şartlanmaya uygun bir davranışa itekliyor...

Meselâ bir arkadaşını ,her görüşte "selâm" diyerek selamlaşıyorsun...Bu senin normal şartlanmanın gereği olarak,yaptığın bir davranış!..Şimdi yapılacak şey şu; gene selâm vereceksin!..Ama **"Esselâmu aleyküm"** diyeceksin!..

Esselâmu aleyküm derken "**selâm"** isminin mânâsını,evvelâ senin idrak etmiş olman lâzım!.."Selâm" ismi,selâmete çıkma mânâsındadır!..

"**Sen**"den,selâmete çıkma!..Terkib kayıtlarından selâmete çıkma!..

Selâm isminin mânâsı,ilâhi isimlerde yüzme,gezme,o mânâlar içinde seyretmek halidir!..Ancak bu da **Allah**'ı bilmekle mümkün olur.. Yani,sen ona "**selâm olsun sana"** dediğin zaman,terkib kayıtlarından âzâde olma,kurtulma,selâmete erme mânâsında olarak bilinçli şekilde , böyle bir temenni ile selâm vermelisin!..

Bunu yaptığın zaman,bunda bir şartlanma,bir alışkanlık bir tabiât terkibi sözkonusu olmayıp;şuurlu olarak ortaya koyduğun bir fiil ve karşındakine şuurlu olarak bir yönelme sözkonusudur!..

Böyle davranabildiğin zaman,olaya "sen" hükmetmiş olursun!..Şuurlu olarak!..Kendin yön vermen kaydıyla.. Ama bu böyle olmayıp da ilk anlatılan biçimde olursa,o terkibinin gerektirdiği,şartlanmanın ortaya koyduğu bir alışkanlığın dile gelişidir..

Gelelim ikinci bir noktaya...”**Vech!”** “**Vech”**den murad birimin birimiyeti değildir!..Nitekim âyette;

“NE YANA DÖNERSEN ALLAH’IN VECHİNİ GÖRÜRSÜN” (2-115) diyor!..”Vecihlerini” görürsün demiyor!..Yani,yüzlerini görürsün demiyor; **Allah’**ın “**yüzünü**” görürsün diyor!..

Senin ayrı ayrı varlıklar görmene sebep gözündeki yetersizlik demedik mi?..

Gözündeki yetersizliği,şuur kemâliyle eğer kaldırırsan,idrâkına giren sahada,yani **basiretinde varlıkların çokluğu yoktur**!**Gözde,çokluk vardır!..**dolayısıyla **basiretinde,Allah**’ın “**vechinden”** başka bir şey yoktur!..Yani Allah’ın çeşiitli isimlerinin manâları...Çeşitli isimlerin mânâları,aslında tek mânâdır,burayı iyi anlayalım!

Bütün isimlerle kastedilen mânâlar ayrı ayrı mânâlar olmayıp,tek bir mânâdır!..Tek bir mânâ ,değişik isimlerle,değişik mânâlar varmış şeklinde çoğaltılmaktadır!..

Aslında,bütün isimlerin müsemmâsı tek bir varlıktır!..Tek bir varlıkta tek bir mânâdır!..Değişik mânâlar,değişik isimlerle varolmaktadır.. Dolayısıyla sen,hangi mânâ yönünden ele alsan,o tek varlığı ele almış,tek kaynağı ele almış olursun ki; **işte çokluk-teklik noktası bu ince noktada birleşmektedir!..Burada tek,çok olmaktadır!..**

Yani,**çokluk,isimlerde meydana gelmektedir.. Aslında** mânâlar yok,tek bir mânâ yapı var!..O tek mânâ,değişik yönler itibariyle ele alındığı için,değişik mânâlar varmış gibi bir husus ortaya çıkıyor. Yani mânâlar itibaridir.. İzafidir.. Aslında bir mânâ yapı vardır.

Bütün mânâlar tek bir Ruh’ta mevcuttur!..Tek bir ruh vardır!...

Bu tek ruh,değişik özellikleri veya değişik kabiliyetleri veya değişik ortaya koyabileceği şeyler dolayısıyla,ayrı ayrı varlıklarmış gibi mütalâa edilmektedir. Halbuki mânâ yapı tek,varlık da tek!..Bu tek olan varlık,değişik oluşlar meydana getiriyor...**TEK**’ten çok özellik sonucu,çok şey seyrediliyor ve çok varlık var,sanılıyor.

Buna misâl yollu şöyle yaklaşalım. Şimdi Ahmed diyoruz.. Ahmed dediğimiz tek bir varlık değil mi?..Ahmed’in cömertliği var,Ahmed’in yürekliliği var,Ahmed’in boynu bükülüğü var...Şimdi cömertlik,cesurluk,düşüncelilik dediğimiz hep aynı Ahmed’e ait değil mi?..Evet!..Peki bu ayrı ayrı mânâlar, Ahmed’de ayrı ayrı mânâ yapılar olarak mı var?...Yani,bu isimlerin mânâları ayrı ayrı mânâlar olarak mı var Ahmed’de? Hayır!..Değişik olarak ortaya koyduğu fiillere verdiğimiz isimler bunlar!..

Eğer bir olay gördüğü zaman,o olaya arkasını dönüp gidiyorsa,korkak diyoruz!..Yani isimler,fiillerden doğuyor!Ahmed’in ortaya koyduğu mânâ,ortaya koyduğu fiil,bir mânâ ile yorumlanıp,onda bu mânâ da vardır deniyor...

Eğer ki isimleri kaldırırsan varlık tek olarak gözükür!..Varlığın tekliğini müşahede edersin!..Eğer isimleri kaldırmaz da;yani fiillere nisbetle isim vermede devam edersen,çok mânâlar varmış gibi gelir;çok isimler varmış gibi olur!

İsimlerin varlığı aslında fiile dayanır!..Fiil olmadığı zaman,ismin mânâsının varlığı da kalmaz!..

Allah’ın ,isimleri olması varlığın varolmasından sonradır bir başka anlamda!..

Varlık varolmadan evvel. yani fiiller boyutu olmadan evvel,isim boyutu da yoktu zaten;isim boyutu olmadığı gibi o mânâlarda yoktu!..

Bu mânâlar yoktu sözünü,tasavvufta nasıl ifade ediyorlar,mânâlar bâtındaydı diyorlar! Kendindeydi,özündeydi!Özündeydi hükmünü de nereden veriyorsun?...Fiile dayanarak veriyorsun.. Fiil olmayınca,zaten o mânâ olmayınca mânâ yok hükmündedir. Mânâlar sonradan varolmuştur...

Dolayısıyla,**yüz tek bir yüzdür** ve fiil âleminde eğer basiretinle bakarsan,tek bir yüzü görürsün!..Ama yüzün tek olması,fiillerin çokluğu,dolayısıyla da mânâlar çoktur denir...Basirete göre zaten varlık tektir!..

Ancak **basiretinin verdiği teklikle,fiiller düzeyinin verdiği çok oluş sende aynı anda müşahede edilmelidir...**

Şayet biri,diğerine ağır basarsa,mutlaka bir taraftan Hak'kı inkâra sapmış olursun!..

Çokluğu inkâr,hak'kı inkâr olur!...Tekliği inkâr yine Hak'kı inkâr olur!..

Çokluk altındaki varlığı inkâr ettiğin zaman,çokluk adı altındaki varlık,gene onun varlığıdır!..Tekliği kabul et çokluğu inkâr et,Hak'kı inkâr edersin!..Çokluğu kabul et,tekliği kabul etme,yine Hak'kı inkâr etmiş olursun!..

Şeriat,hakikatın ef'al mertebesindeki adıdır!

Dolayısıyla,şeriatı inkâr eden,aynıyla hakikatı inkâr etmiş olur!..Çünkü şeriat , hakikatın fiiler mertebesindeki adıdır.

Şeriat ,hakikat esasları üzerine bina edilmiş,hakikatın gerekleri üzerine düzenlenmiş fiillerden ibarettir...

İş böyle olduğu zaman,kim ki şeriatı inkâr eder, o kimse "hakikatın" ne olduğunu bilmeyenlerdendir! Çünkü şeriat aynıyla hakikat temeline dayanarak bina olmuştur!..Hatta,şeriat adı kalkar,şeriat adı kalktığı zaman varolan hakikattır ve hakikatın fiilleri,şeriatın gereği olan fiillerse,gene aynıyla,şeriattır!..

Yani netice olarak kim ki şeriattan bir hususu reddeder veya inkâr eder,o hakikatı redddetmiş veya inkâr etmiş olur.

Bizim ef'al mertebesinde gördüğümüz bütün fiiller hakikata dayanır."Hakikat" dediğimiz şey,Hak'kın varlığı ve onda mevcùd olan mânâların âşikâre çıkışıdır...Bu mânâlar,âşikâre çıkarken,terkibiyet hükmüyle zâhir olduğu için biz ona "beşerden" meydana geliyor deriz...

Beşerden meydana gelen fiiller,eğer terkib hükmünün neticesiyse,tabiatı,duyguları,şartlanmaları ve neticesi alışkanlıkları ortaya koyar!..

Alışkanlıklar,şartlanmalar,tabiat,duygular dediğimiz şey ise,tabii hükmüyle ortaya çıkması halinde,ilâhi emirlere ters düşer!..İlâhi emirlere ters düşmesinin sebebi de ,beşeriyet kayıtları içinde,yani Hak'kın belli isim terkibi,mânâları içinde kalması dolayısıyladır..Ki bu da kişinin neticede âkibette cehennemini meydana getirir.

Şeriatın hükümleri dediğimiz hükümler,Allah'ın emirlerini ve yasaklarını bildirir.Bu emirler ve yasaklar,kişinin terkibiyet hükmünün ortadan kalkması için birer vesiledir.

Asgari ölçüleriyle ele alırsak,bu emirlere ve yasaklara uyulması ruhta,cennet dediğimiz hâli oluşturur...Eğer üst sınırı ile ele alırsak,o takdirde kişinin terkib bağını yok eder,kişinin varlığını kaldırır!..Terkib ortadan kalkar ve böylece de Allah'a vâsıl olma,denilen hâl meydana gelir.

Allah'a vâsıl olduğun zaman,ilâhi isimlerin mânâları sende,Allah'ın dilediği şekilde aşikâre çıkar ve böylece de sen Allah'a vâsıl olmanın yaşamına geçmiş olursun.Netice olarak demek ki beşerin ebedi saadeti denen şey;beşer hükmü altında var olan terkib kayıtlarının kalkarak;Allah'ı tanıma,bilme,"Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanma" denen şeyin gerçekleşmesi ve böylece bütün ilâhi isimlerin mânâlarının o mahalden aşikâre çıkabilecek hale dönüşmesidir!..

Eğer bu böyle olmayıp da,sen Hak'kın ne olduğunu bilmene rağmen,hâlâ terkibi kayıtlarla tabiatın hükmüyle,alışkanlıklarınla yaşıyorsan,bu yaşamının neticesinde de senin için bir azab sözkonusudur!..Ancak bu azab ,cehenneme mü'minlerin uğraması şeklinde anlatılan azaptır!

Yani,sen,şimdiburadakopamadığınalışkanlıklarından,şartlanmalarından,kayıtlarında uzun bir süre kalarak kopmak zorunluluğuna gireceksin!..Bu durumda bağlarından kopma azabını yaşama durumu senin için mukadder olur!..

Demek ki biz,şeriat dediğimiz ilâhi hükümler bütününe uyduğumuz zaman,"terkibi kayıtlardan" kısmen çıkmış ve o nisbette "Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanmış" oluruz!..

Aksi takdirde ; terkibi kayıtlardan doğan fiiller,netice olarak kişinin cehennemini meydana getirir!.Kişi,terkib olmaktan doğan fiillerle yaşar ve bunun neticesinde de cehenneme gider!..Bu da şeeriâta uymamanın neticesi olmuş olur!..

Yalnız "şeriat" deyince şu esas anlaşılmalı;Şeriat,Allah Rasùlunun buyruklarından ibarettir!..Şeriat ; Kur'an ve Hadisten ibarettir!..Çünkü Kur'an mutlak olarak,direkt ilâhi hükümleri bildirendir...Bunun dışındaki görüşler beşeri-terkibi kayıtlardır!..

İlhi hükümlerin,beşere göre yorumlanmasıdır!..Dolayısıyla beşeri yorumlar ilahi hükümleri kaydı altına almaz;tabi olma zorunluluğu getirmez!..

Burası çok ince bir noktadır..

Buranın çok iyi anlaşılması gerekir!..Ulhiyetten gelmeyen hükümler,mutlaka beşeriyettendir!..Yani terkibiyettendir!

Eğer kişi diyorsa ki,"ben peygamberim",onun hükmüyle mel edilir!..Ama Peygamber değilse,yani Allah'ın elçisi değilse,Allah'ın hükümlerini bildirmiyor!..Terkibinin meydana getirdiği hükümleri bildiriyordur...O zaman ona uymak farz değildir,gerekli değildir! Ama sen, o hükümlerde,seni ilâhi saadete ermeye götürücü bir anlam bulabiliyorsan,uyabilirsin;bulamıyorsan uymayabilirsin ve bundan da mesùl değilsin!

İşte bu yüzdendir ki öldükten sonra,kimse mezhebinden veya tarikatından sual olmayacak;mezheb veya tarikat diye bir şey geçerli olmayacak;ancak ilhi hükümlere uyup uymamanın neticeleri ile karşılaşacaktır!..

Şeriatın tesbit ettiği ince bir husus vardır.Bu bize Rasulullah tarafından açıklanmıştır...

Allah için buğz etmek,faile değil fiilinedir!..

Diyelim ki Ahmed'den bir kötü fiil meydana geldi. Biz,Ahmed'in bu fiiline buğz edeceğiz,,Ahmed'e değil!.

Çünkü ,Ahmed ismiyle işaret ettiğimiz varlık gerçekte Hak'kın varlığıdır!..Ahmed ismiyle kastettiğimiz varlık,Allah isimlerinin bir terkib halinde ,bir mahalde görülmesi halidir!..

Biz Ahmed'e buğz ettiğimiz zaman,bu isimlerin manalarına,dolayısıyla da Hak'ka buğz etmiş ve Hak'tan perdelenmiş oluruz!..

Onun içindir ki,şeriat "fiile buğz" esasını almıştır,faile değil!..

O fiile buğz edeceğiz!..Niye?..Çünkü o fiil neticede terkibiyet kayıtlarını ,birimsel düşnce kayıtlarını ve neticede cehennemi meydan a getirir; failse Hak'kın varlığıdır!..

Fail,hatalı fiilini kestiği anda,bir başka fiiliyle Hak'kın Hak'lığına müşahede gereği olarak faile sevgi duymamız sevgi ile yönelmemiz gerekir...

Demek ki Allah için nefret etmek dediğimiz olay,fiiledir,faile değil!..Çünkü fail Hak'kın kendisidir!..

Biz yanlışlıkla,fiile faili karıştırıp da,o fiilinden dolayı faile buğz edersek,Hak'ka buğz etmiş; böylece de Hak'tan perdelenmiş Hak'tan uzaklaşmış,Hak'tan gafil olmuş oluruz!..Bu da neticede bizim kendi cehennemimizi doğurur!..

Demek ki faile buğz ettiğimiz sürece,kendimizi cehenneme atıyoruz!...Fiile buğz edersek,işin hakkını veriyoruz.

Sevgi de böyledir!..Sevdiğimiz Hak olacak!..Beşeri yapıdan-özellikten dolayı beşeri seviyoruz dersek,kendimizi gaflete atıyoruz,azaba atıyoruz!.

Ama o kişiliğin ardındaki Hak'kı müşahede ederek seversek,sevgimiz sevgimiz yerini

bulmuş olur!..Nefretimiz fiile sevgimiz Hak'ka olacak!..O mahaldeki Hak'kı seveceğiz!..

Eğer o mahaldeki Hak'kı müşahede edemeyip, o mahalli,Hak'tan ayrı olarak görüp de seversek;sevgiye ihanet etmemiz,hak'ka ihanet etmemiz demek olur!..Hak'tan gayrına tapınmamız olur!..

Ben karımı seviyorum,kızımı seviyorum,paramı ,malımı,mülkümü seviyorum dediğin anda,Hak'ka şirk koşmaktasın!..Çünkü bu isimler altında gerçekte Hak'tan gayrı bir şey yok!..

hahak'kı bildiğin halde bu isimleri düşünüp,onlara Hak'tan ayrı bir varlık verip bu isimdekileri seviyorum dersen;yani,sen bu isimlerdekileri Hak'tan ayrı olarak seviyorsan,bu sende şirkten başka bir şey değildir..

Öyle ise ,her halùkârda Hak'kı müşahede edip;Hak'kı seveceksin;buna karşı hangi fiilde terkibiyeti,tabiatı,alışkanlığı,şartlanmayı doğuruyorsa ondan nefret edeceksin.

Kimde terkibiyetten kopma,tabiâtından geçme istikametinde bir fiil varsa,o fiile de sevgi göstereceksin..

Sevgi ve nefretin;yani Allah için buğz ve Allah için muhabbetin ölçüleri bunlar olacak..

Allah'ı seyir bâbında..

"Allah'ın Zâtını tefekkür etmeyiniz" emrince Zâtı hakkında bir şey söyleyemiyoruz!..Fakat Allah'ın vasıfları sadedinde "hayat,ilim,irade,kudret,kelâm,semi,basar" vasıfları ile muttasıf bir varlık olduğunu idrak edebiliyoruz.

Bu yedi vasıf,tabii olarak bir sekizinciyi tanıtıyor...Bu sekizinci vasıf , "Tekvin" sıfatı oluyor!..

"Tekvin",kevne getirme,kevni meydana getirme mânâlarına anlaşılıyor..

Yani Hay olan,ilmi olan, bu ilmini iradesi , dileği istikametinde fiile döken varlık;bu sıfatların sonucu olarak tekvin sıfatı ile de muttasıftır.

Bu "Tekvin" sıfatını bazıları yaratma diye tercüme ediyorlar. Kevni meydana getirme!..Varlığı meydana getirme...Ancak bu kevni meydana getiriş,muhakkak ki rastgele olmayacak,dışardan alma olmayacak;kendinden olacak!..

Madem ki kendinden gayrı bir varlık yoktur!..Kendinden gayrı bir varlık olmaması hasebiyle tekvin olayı , kendinden meydana gelecektir!..

Kendisi bir fiil ortaya koyacak,bu ortaya koyduğu fiil de muhakkak ki bir mânâ taşıyacak...

Şimdi dikkat edin buraya..

Şu vasıflarla muttasıf olan zât,herhangi bir fiili ortaya koyacak...Kendinde mevcut olan ilme dayanarak,bir fiili ortaya koyacak ve bu fiil bir mânâ taşıyacak;bu mânânın gereği olarak bu fiile isim vereceğiz. Bu fiile verdiğimiz isim,esasında o fiildeki mânaya olacak!..Dolayısıyla bu mâna,meydana getirenin kendinde mevcut olan bir mâna olacak.

Kendinde mevcut olan bir mâna olacak ama,o mâna ile de,o mânayı meydana getiren kayıtlanmayacak!..

Bu nasıl olur?..Hem mânayı meydana getirecek,hem de o mâna ile kayıtlanmayacak!

O mâna kendisine ait!..O mânayı kendisi ortaya koyacak,fakat o mâna gibi daha pek çok mânaları da ortaya koyacak!..Ve dilediğini,dilediğince yapabilecek!..Demek ki, bu husus,dileme yani irade ve iradenin sonunda da dilediği yapma kudretini ortaya koyma ve böylece de tekvin sıfatı ortaya çıkıyor. İşte bunu anlatan âyet:

"İRADE ETTİĞİNİ YAPAR."(Hac-14)

"DİLEDİĞİNİ YAPAR!.."(Hac-18)

Bu âyetler irade ve kudret sıfatlarının mevcudiyetini ifade,anlatma babında...

Hz.Rasùlullah (sala'llâhu Aleyhi ve sellem) bu âyeti bize naklederek,ulaştırarak;Allah'ın dilediğini ortaya koyma durumunda olduğunu ifade ediyor...

Dilediğini ortaya koyma durumunda olan bir varlık,herhangi bir şeyle kayıtlı

olamaz!Mümkün değil!..

Kayıt varsa , dilediğini yapma hükmü yoktur!..Dilediğini yapma hükmü varsa , kayıt

altına girmez.

Alem ,kâinat diyoruz ve yahut âlemler diyoruz. Bu iki isim de netice itibariyle yaratılmıştır!.

Nasıl yaratılmıştır!

Dilediğini yapan tarafından ,yoktan var edilmiştir!..

"Yoktan var edilmiştir"..Peki.. Yoktan var edilmek ne demektir?

Bunun izahına girerken hemen bir âyeti hatırlayalım.

"İNSAN ÜZERİNDE DEHR İÇRE BİR ZAMAN GEÇTİ Kİ O HİÇ BİR ŞEYLE ANILMAZDI!.."(76-1)

Yani,insan isminin müsemmâsı olan mânanın , o zamanda henüz varlığı yoktur!..

Bu hangi zamandır?Bu zaman değildir!..Boyuttur!..Zaman başkadır;boyut başkadır.. Burada anlatılan zaman değil boyuttur!Sıfat mertebesi dediğimiz,"Vahidiyet" mertebesinde,mevcut vasıflarıyla kendisinin olması hali..Bu boyutta henüz isimlerin mânaları söz konusu değil..

İsimlerin mânaları söz konusu olmadığı yerde ,boyutta, bu isimlerin mânalarından oluşan varlıklar da söz konusu değil!..

Öyle ise sıfat mertebesi dediğimiz mertebe itibariyle,yaratılma söz konusu değil!..

Bu boyutta kendi vasıflarıyla kaim olan varlığın , kendi varlığını , varoluşunu bilişi sözkonusu...

Buradaki ilim,sıfat mertebesindeki ilim sıfatıdır!Sıfat mertebesindeki ilim,Allah'ın

kendine olan ilmidir!..Kendi mevcudiyetine , sıfatlarına ait olan ilimdir.kendi vasıflarını

tanıması,bilmesi yönünden olan ilimdir..

İsim mertebesindeki ilimm ise , isimlerin mânalarını kendinde müşahede etmesi ile ilgili ilimdir.Bu ikisi arasında,boyut farkı vardır!..

Boyut farkı ne demek?..Boyut farkı ,ilâhi olan ilmin yani Zâti olan ilmin,

a-Kendi varlığına,

b-Kendi mânalarına,

c-Ve bu mânaların neticesinde oluşan fiillere bakışıdır!

Boyut farkı budur!..Zaman , ef'al âlemi için itibari olarak geçerli olan bir tâbirdir...Mertebeler arasındaki olay ise zaman olayı değil boyut olayıdır!..

Allah zatından sıfatına , sıfatından esmâsına tenezzül etti diye tarif edilmek istenen şey,bu boyut farkıdır! Ve bu,bir "ân" olayıdır!..

"AN"ı zaman diye anlamamak lâzım!

Esasen ! "AN" kelimesi ile işaret edilen zaman boyutu; "DEHR" kelimesi ile tanıtılan varlığa aittir!..Yoksa bizim 5 duyuya nisbetle var kabul edilen zaman

boyutu ile "AN" kelimesinin işaret ettiği mânanın hiçbir benzerliği söz konusu değildir..

"DEHR" ise daha önce naklettiğimiz kudsi hadiste açıklandığı üzere Allah'tır..Öyle ise,"AN" gerçeği itibariyle Allah katındaki zaman birimidir!..Ve bu zaman birimi ancak "zât" ve "sıfat" tecellileri mertebelerine erişmişlerce bilinebilir..

Yoksa avamın şartlanma yollu,beş duyu kaydından dolayı var kabullendiği zaman anlayışı ile burada kastedilen "AN" mânasını anlayabilmek mümkün değildir..

Avama göre zaman fiiler mertebesinde,olayların birbiri ardına dizilmesi sebebiyle ,birinin diğerine karşı durumuna verilen hükümdür..

Bu boyutta ise fiil sözkonusu değildir!..

Bu ancak,zâti ilmin,kendine nazarı ,diye tarif edilebilir.

Kendine nazarı da , zâtına nazarı,varlığına nazarı,kendindeki mânalara nazarı olmak üzere,üç ayrı bölümde incelenebilir...

Zâtına nazarı,zât mertebesini ; sıfatına nazarı ,bu belli sıfatlarını bilmeyi;mevcut olan mânalarına nazarı da esmâ mertebesinin tabii ve zaruri sonucudur ef'al mertebesi!

Çünkü mânalar mutlaka , kendi mânaları istikametindeki fiilleri doğururlar!.

İşte kendinde mevcut mânaların tabii sonucu olan fiillerin ortaya çıkış noktası "yaratmanın" başlama noktasıdır!

Bu noktada,âlemler yaratılmıştır!..

Kesret,çokluk bu noktada meydana gelmiştir...

Bu noktada varlık ve yokluk;bu noktada Hâlik ve mahlùk;bu noktada Rab ve abd mânaları fiile dönüşmüştür.

Fiil mertebesindeki fiilleri meydana getiren fail,o fiillerin mânalarıdır ki; o mânalar,O

Zâtın kendinde bulduğu mânaların ortaya çıkıp çıkmaması ile alâkalı olan mânalardır...Yani belli ilâhi isimlerin mânalarının,âşikare çıkması veya çıkmasındaki şiddeti zuhuru,neticede bu fiilleri meydana getirmiştir..Ki bu da dilemesine bağlıdır!..

Efal mertebesinin özünde mevcut olan hayatiyet, o varlıktaki Kudsi Ruha,Ruh-ül Kuds'e aittir!..

Kudsi Ruh denir,Külli Ruh denmez!..Çünkü "külli"nin karşılığı olan "cüz"iyyet Ruh için sözkonusu değildir!.."Ruh"un "cüz"lüğü olmaz!..Ruh'un cüziyeti , cüzleri olmayacağı içindir ki,bütün varlıktaki Sâri Ruh,Tek Ruh kastedildiği zaman,Kudsi Ruh tabiri kullanılır..

Bütün isimlerin mânalarının mevcut olması ve tüm varlığa yayılmış,sâri olması hasebiyle de bu,Kudsi Ruh'ta mevcut olan tüm isimlerin mânaları,bütün isimlerle anılan varlıklarda mevcuttur.

Bu itibarla,Kâinatta mevcut olan tüm varlıklar,bu Kudsi Ruhun mânalarının birbiri

tarafından görülmesinden başka bir şey değildir!..

Varlık tümüyle,bu mânalardan ibaret olması hasebiyle ; ve bu mânaların bakış açısı itibariyle;efal mertebesinin varlığından söz etmek mümkün değildir!..

Çünkü efal mertebesinin varlığı bir diğer bakana nisbetledir. Bir arının dünyası ve âlemi aynıdır;bir insanın dünyası ve âlemi ayrıdır;bir atomun milyonda bir küçüklüğünde olan bir mezonun dünyası ayrıdır.

Saniyenin on milyonda biri kadar olan bir süre içinde,doğan,büyüyen,çoğalan ve yok olan varlık ve on milyar senede kemâle ulaşıp bir o kadar sene sonunda yok olan varlık;her biri kendi boyutuna göre vardır,kendi yaşam ölçüsüne göre vardır;fakat bir diğerine nisbetle,o varlığın varlığından söz etmek de mümkün değildir!..

Bu böyle olduğuna göre çıkan sonuç nedir?

Çıkan sonuç şudur:

Alemlerin Rabbı olan Allah yarattığı âlemlerde Zâtı ile mevcuttur!..

Bu âlemlerde,her zerrede,kendinden gayrı bir varlık olmadığı gibi;kendi mânalarını da gene kendisi seyretmededir!..

Öyleyse"yaratma" dediğimiz olay,mânaların fiiller mertebesinde aşikâre çıkışıdır!..Fiiller mertebesinde aşikâre çıkan her bir fiil yaratılmıştır!..

Yaratılmış çeşitli isimler alır.. İnsan,maden,hayvan vs. .Ve bunlar,bütün yaratılmışlıklarına karşılık,varlıklarını,tümüyle Hak'tan alırlar!..Hak'kın varlığı ile kâimdirler.

Hakk'ın varlığı ile kâim olmaları,kendilerinde "Kayyum" isminin mânasının mevcut olmasındandır!..

Her biri,kendi yönünde ne yapması gerektiğini bilir!..Çünkü,"Alim" ismi de kendilerinde mevcuttur!..

Ancak bu isimlerin o fiil mahallinde aşikâre çıkmaları,o mahallin "kabiliyet ve istidadına" yani bu mânaları aşikâre çıkarmada pay alışına;hisse alışına göredir!..

Her bir mâna,neyi gerektiriyorsa,o mânanın gerektirdiği fiil oradan aşikâre çıkar.Bu fiillin ortaya çıkması da Allah'ın dilemesinden başka bir şey değildir!..

Rabbın Allah'tır!..Sen Rabbının kulusun!..Rabbının kulluğunu yerine getirmen yönünden;Allah'ın emrini yerine getirmiş olursun!..Ama Rabbının emrini yerine getirmen yanısıra,Allah'ın yerine getirmeni istediği,bütün emirleri yerine getirmekle mükellefsin!..Bu mükellefiyetini yerine getirmemenin neticesi ise,"Nefsine zulm etmek" ve bundan dolayı da "azaba" düçar olmaktır..

Zira "nefsinin" hakikatı Allah'ın hakikatıdır...

Nefs,bir şeyin Zâtıdır..Oysa,varlığın Zatı Allah'tır!..

Sen nefsine zulm etmekle,Allah'ın hakkını vermemiş oluyorsun!..Bunu yapmanın sebebi de yaratılmışlığın hükmü altında,varlığının hakikatını müşahede edememendir!..

Eğer bilirsen ki,ne yönden kulsun,ne yönden Rab; ve bilirsen ki Allah senin nendir;ve bu bildiklerinin hakkını yerine getirirsen,işte o zaman ilâhi saadete ermiş,Allah'a vâsıl olmuş,dünyada iken cennete girmişlerden olursun!..

Şu ana kadar meseleyi dini açıdan ele aldık..

Şimdi aynı konuya,aynı meseleye varlığın kendini tanıması yolundan olan bir bakışla bakalım.

Bu var olan âlemin,kâinatın daha evvel böylece var olmadığı.bu Dünyanın bu Güneşin var olmadığı , bu gezegenlerin,bu sistemlerin böylesine var olmadığı; zaman süreci içinde oluştuğu bugün bilinen bir gerçek!..

bunun en basit ispatı , dün varolmayan bir çocuğun bugün var olması,yarın büyümesi ve ölmesi..

Kâinatta geçerli ana kural **"doğar,büyür,ürer,ölür"** yani"**dönüşür**"dür!.

Bu,her şey için böyledir!.

Bunun her şey için böyle olması,varlıkların yokken var olduğunun,belli bir süre genişleyeceğinin-büyüyeceğinin -üreteceğinin ve sonunda da tekrar yok olacağının açık ispatıdır!..

Bu kâinatın hiç varolmamışken varolması;bu kâinatın ana mânası olan varlığın,kendi mânalarını müşahede etmesi;kâinatın yaratılması,âlemlerin varolması denen olayadır.

Mânaların seyri denen olayla,kâinatın yaratılması denen olay eş değerdir!.İsimlerin mânalarının seyri;külli mânada , kâinatın yaratılması denen olayla başlamıştır..

Ve kâinat tümüyle ilâhi isimlerin mânalarının varlığından başka bir şey değildir!..ve bu mânalar kendi varlığında seyredilmektedir...**Kendinin dışında değil!..**

Bu sebepledir ki,kâinat ismi altında var olan varlık,Hakk'ın varlığıdır ve Hakk'ın ilâhi isimleri diye kastedilen mânalar,kâinatta aşikâre çıkmaktadır.

Ancak dikkat edelim...Kâinat ,ismi altında var olan varlık...İlâhi isimlerin mânalarına ne bir son bir vardır,ne de kâinata bir son vardır!..Kâinatın sonluluğu,**hükmi** bir sonluluktur!..Ancak,fiiliyatı itibariyle de sonsuzdur!..

Sonsuz olması ilâhi isimlerin mânalarına dayanması itibariyledir,ki bu mânalar da sonsuzdur!..

Bu kâinat içinde meydana gelen her bir fiil,bir mânanın fiile dönüşmesinden başka bir şey değildir...Öyle ise,bu âlem içinde,bu kâinat içinde varolan her bir varlık ilâhi isimlerin mânalarının fiilie dönüşmesiyse;**Allah'**ın varlığının Zât'ı ve sıfatı itibariyle fiilde aşikâr olabileceği en şerefli mahal olmuştur!.

Alemi yaratmıştır;kendindeki mânaların aşikâre çıkması için;Adem'i yaratmıştır âlemini seyir için!..

Sıfat mertebesi itibariyle,zaten böyle bir seyir sözkonusu değil!..Zâtı itibariyle konu zaten ele alınamaz!..Neticede mesele,isimlerin mânalarının müşahedesi meselesi oluyor!..İsimlerin mânalarının müşahedesi meselesi dediğimiz anda da olay kâinata girer!..Kâinat isminin içine girer..Alemler isminin içine girer...Peki bu âlemlerdeki seyir nedir?

Seyir dediğimiz veyahut da **Allah'**ın nazarı dediğimiz,**Allah**'ın bakışı dediğimiz olay nedir?Bunu kendinizden anlayabilirsiniz.Sizdeki bakış nedir?...Baktığın zaman karşında bir cisim görüyorsun,bir nesne görüyorsun,bir varlık görüyorsun...Peki Allah'ın bakışında

böyle ayrı ayrı birimsel varlıklar var mı?

Aynı suali senin açından soralım.. Senin yönünden,ayrı ayrı görülen birtakım varlıklar var mı acaba...Göz,beynine birtakım veriler ulaştırıyor;beyne belli bir bioelektrik mesaj ulaşıyor ve beyin tahayyül yoluyla bu nesneyi değerlendiriyor.. Bu mânayı algılıyor..Algıladığı mânayı,algılamasına yardımcı olması yönünden de hayal gücüyle belli bir görüntü tahayyül ediyor...

Gerçekte beyin için görüntü sözkonusu mu?..

Beyin için,algılama,idrak sözkonusu!Görüntü,algılamaya yardımcı bir faktör..

Gerçekte sen görmüyor musun!..Senin bakışından kasıt,basirettir,yani o şeyi idraktır!..O şeyin ne olduğunu anlayabilmektir!..Ne olduğunu,nasıl bir şey olduğunu anlayabilmektir!..Bakmaktan gaye,basiretin mânası itibariyle bir şeyin ne olduğunu anlamaktır. Yani o şeyin varlığının ne olduğunu,nasıl olduğunu,niçin meydana geldiğini bilebilmektir.

Allah'ın bakışından murad da kendi varlığında bulduğu mânaları,ilmi ile ihata etmesidir!..**Allah**'ın bakışı,kendi isimlerinin mânalarını,ilmi ile ihata etmesidir.İşte isim mertebesindeki,isimlere olan ilmi,diye kastettiğimiz şey **Allah**'ın ilmi bakışıdır!..

Peki,bu âlemlerin varlığı,gerçek fiili bir varlık mıdır,yoksa var kabul ediş yollu bir varlık mıdır?

Alemlerin,her bir âlem içinde meydana gelen varlığın varlığı,bir ilâhi mânaya dayanır,dedik.Bu mânalarsa kendinde bulduğu mânalardır!**Allah**'ın kendinde seyreylediği mânâlardır!....O varlığın kendinde bulduğu mânalar,var kabul etme yollu mânalar değildir!..

Fakat bu mânaların fiil dediğimiz bir biçimde aşikâre çıkışı,yaratılma dediğimiz bir biçimde,çeşitli mânaların bir arada oluşuyla meydana gelen,bir fiili varoluştur ki,bu fiili varoluş "vehmi" bir kabul ediştir.Fakat bu vehmi var kabul edişte,o terkibin mânası olan varlığa aittir!Dolayısıyla vehim,kul ismi anlamında yerini alır..

İlâhi mânada ise,**Allah**'ın,Zâtına,sıfatına ve kendi mânalarına nazarı sözkonusudur ki,bu nazar , bahsettiğimiz sıfatların ve bu sıfatının vasfının neticesidir!..

Allah için "**vehim**" tabirini kullanmak yersiz olur...**Allah'**ın kendi mânalarının seyrini anlatma sadedinde geçmişte bu tâbir kullanılmışsa da;bu,konuya yaklaşım sağlayabilmek,adapte olunmasını temin etmek bakımından kullanılmıştır...Yoksa gerçek mânada,ilâhi mânada,**Allah**'ın **"vehim**" yollu kabùlü diye bir şey sözkonusu olmaz.

Allah âlemleri,var kabul etmesiyle değil,yaratmasıyla oluşturmuştur!..

Çünkü âlemler,isimlerin mânalarını kendinde bulması hasebiyle,o mânalardan oluşmuştur!..Mânaların aşikâre çıkmasıdır!..

O mânaların kuvveden fiile çıkması "**yaratılma"** denen olaydır.Yaratılmanın başlangıcıdır.Peki,bu isimler yaratılmış mıdır,gerçekten var mıdır?..

İsmiyeti yönüyle yaratılmıştır!..Ancak , o ismin müsemması , kendisine ait olan kendi dir!..Kendi özellikleri olması hasebiyle,bu mânalar yaratılmış değildir!..Mânalar kendine ait,kendinde mevcut olan mânalardır..Buna mukabil mânaların isimleri yaratılmıştır.Çünkü mânaların özelliğine karşılık,isimler sonradan meydana gelmiştir...Dolayısıyla,isimler

yaratılmıştır!..

Demek ki kâinat ve kâinatın içinde olan her şey,efal mertebesi itibariyle her şey ,yaratılmıştır!..Sonradan olmadır! Efal mertebesine kadar olanlarsa yaratılmış değildir!

Tabii biz burada efal mertebesi dediğimiz zaman **"melekùt âlemi"** denen âlemde bunun içine giriyor!..İlâhi kuvvetlerin aşikâre çıkışı olan"melekùt âlemi" dediğimiz âlem,efal âleminin içine girer.

Esmâ âlemi dediğimiz zaman,efal âleminde varolan fiillerin,varlıkların,görüntülerin orijinal mânalarını kastederiz!..Yani,mutlak varlığın , kendinde müşahede ettiği,ilmiyle ihata ettiği mânalar..Bu mânalar için yaratılmışlık söz konusu olamaz,çünkü kendisinin yaratılmışlığı söz konusu değildir!..

Senin yaratılmışlığın hiç bir zaman kalkmaz!..Yaratılmışlık hükmün, hiç bir zaman kalkmaz!..Çünkü,efal âleminin dışına fiil düzeyinde çıkabilmen mümkün değildir...Bugün nasıl efal âlemindeysen,bundan bir milyon sene sonra da yine efal âleminde olacaksın!..

Beş milyar sene sonra da yine efal âleminde olacaksın!..Efal âlemi, bugün madde dediğimiz terkible devam eder; yarın bir tür hologramik ışınsal beden dediğimiz yapıyla devam eder; ama neticede gene efal âlemidir!..

Ancak; kendi varlığında mevcut olan mânaların, Hak'ka aidiyeti yönüyle,yaratılmış değilsindir!..Efal boyutu itibariyle,yaratılmışsın!..

Öyleyse bu iki yönünün idrakında olarak; her ikisinin de ayrı ayrı hakkını verebilirsen; işte o zaman ebedi saadete ermiş olursun!..Aksi halde bir yönün, diğer yönünü perdelerse,bunun neticesinde mutlaka ayağının kayması,hakikatten sapman sözkonusudur...

Bunları böylece anladıktan sonra,geleceğimiz bir husus daha var...Bu âlem ve bu kâinat içinde varolan sen...Varlığın , tamamiyle ilâhi isimlerin mânalarının terkibi diyoruz...Yani,varlığın,bütün ilâhi isimlerin değişik zamanlarda değişik terkiblerle sende ortaya çıkması ile oluşmuş,diyoruz!..Bu mânaları müşahede eden bir de "**sen**" varsın!..Bu mânaların "**sen"** den çıkmasına karşılık senden çıkan bu mânaları müşahede eden bir **"sen**" varsın!..

Ve sen "**ben neyim**"diye derinliğe gittiğin zaman,kendin için,ben şuyum veya şöyleyim diyemiyorsun...Şu özelliğim var,bu özelliğim var diyorsun ama; kendin için ben şuyum diyemiyorsun..

Ben şuyum diyememen,zâtın itibariyledir.. Zâtın itibariyle zâtını tâyin edebilmen , tesbit edebilmen,takdir edebilmen muhaldir.. Bana zâtın itibariyle kendini tarif edemezsin..

Vasıfların itibariyle,vasıfların olduğunu , senin için,"**yok olma**" anlamında bir ölümün söz konusu olmadığını söyleyebilirsin...Yok olma,yok;sen ebedi olarak "**hayat"** sahibisin..

Bunları idrak edebilen bir şuurun, idrakın var.."İlim" vasfının sonucu olarak , bütün bunları idrak ve ihata edebilen,kavrayabilen bir şuurun var..

Bu seyrin,bu müşaheden dolayısıyla,neticede sende meydana gelen belli istek ve arzular var..**"irade"** var!..Bu istek ve arzularını kuvveden fiile çıkartmak için "**kudret"** var..Ve bu kudret kullanarak birtakım istek ve arzularını kuvveden fiile çıkartıyorsun..Bin isteğinden bir tanesini bile kuvveden fiile çıkarmış olsan.demek ki sende belli bir " kudret" var..

Kendinde mevcut olan mânaları dile getirebiliyorsun! "**mütekellim"** isminin,"**kelâm"** vasfının sendeki mevcudiyetine işaret olarak..

Çevreni,dışını "**algılayabiliyorsun**!..Ve çevrendeki çeşitli mânaları fiilleri "**seyredebiliyorsun!..**bütün bunların sonucu olarak yeni birtakım şeyler de meydana getiriyorsun...Bu vasıflar sende mevcut..

Ve hayatın boyunca, sen de mevcut çeşitli mânaları fiile dönüştürme hali sürüp gidiyor..Çeşitli sana gelen etkilere tepki şeklinde veyahut direkt , kendin aksiyon koymak suretiyle çeşitli mânaları fiile dönüştürmeye devam edebiliyorsun..

Öyleyse , geniş mânada anlattığımız varlıktaki tüm mânalar , işaret edilen vasıflar , boyutlar , sende mevcut!..

Demek ki , senin ilmin veya senin şuurun , anlayışına göre,bu boyutların herbirine ulaşıp , her birinin hakkını ayrı ayrı vermediği sürece , sen " **nefsine zulmedenlerden**" olursun!..

Sende mevcut olan her boyutun hakkını ayrı ayrı verirsen, o zaman da "**nefsinin hakkını eda"** edenlerden olursun.

Zâtının,sıfatının.esmâsının ve efalinin hakkını ayrı ayrı verdiğin zaman,hakkını eda edersin;varlığın,efalin hakkını vermediğin zaman veya esmânın hakkını vermediğin zaman veya sıfatın hakkını vermediğin zaman veya esmânın hakkını vermediğin zaman veya zâtının hakkını vermediği zaman "**nefsine zulmedenlerden"** olursun...

İnkâr ettiğin,kabul etmediğin herbir boyutunla,neticede "**nefsine zulmetmekten" başka**

bir iş yapmıyorsun!..

Öyle ise nefsinin , varlığının hakkını verebilmen ancak,**Allah'ı tanıyabilmen** ve Allah'a "**yakin"** kazanmakla mümkündür!..

Allah'a "**yakin**" kazandığın ölçüde, kendini tanırsın; kendini tanıdığın ölçüde de **Allah**'ı tanımış olursun!..

Hatırlayalım **Rasùlullah** (Salla'llâhu Aleyhi ve Sellem)in işaretini;

-Allah nerededir,yerde mi gökte mi?..

-Mü'min kullarının kalbindedir!..(Gazali-İhyâ)

Allah'a "vâsıl" olabilirsin;ama Allah'ı idrak edebilir misin?..Hayır!..

"**ONUN MİSLİ OLAN ŞEY YOKTUR"(**Şùra-11)

"İDRAKLAR O'NU KAVRAYAMAZ"(En'âm-103)

"..VE ONA LEDÜNNÜMÜZDEN İLİM İHSAN ETTİK"

Evet,burada şu gerçeği kesinlikle tesbit edelim...Şayet bizden bu ilmi dinliyorsanız,bu **Allah'**u Teâlâ'nın bize ihsân etiği "**ilmin"** den dolayıdır..Bu ilim,çalışmakla elde edilmiş bir ilim olmayıp; **O**'nun bizden zâhire çıkarmayı murad ettiği bir ilimdir...**O**'nun ilmidir!..

O dilerse ,"**ilmini**" bir mahalde izhar eder...Yani,ilmin sende varoluşu,**Allah'**ın sende o ilmi izhar edişi yoluyladır!..İhatan yoluyla değil.

İhata yoluyla olmayışı demek; Allah'ın mânalırını sonuna kadar ihatanın,idrakın mümkün olmadığına işarettir.çünkü sonlu,kısıtlı,kayıtlı bir varlık değildir!..Olmayışı hasebiyle de ilmin sonu yoktur.

Esas itibariyle **Allah'ı seyir,ilimden ibarettir.**

Yani **, rü'yet,ilimdir!..**

İlmin dışındaki bir rü'yet ise hayale girer!..Tahayyül sùretiyledir!..

Çünkü görme mânasındaki bir rü'yet ancak bir ilâh için, yaratılmış bir ilâh için söz konusu olur!Yaratılmış ilâh olmaz!..

Yaratılmış ilâh olmazsa,yaratılmamışın görülmesi zaten mümkün olmaz!..İnsan yaratılmıştır,bunu daha evvel konuştuk...Yani,belli isimlerin mânasının aşikâre çıkışıyla varolan varlık, bu yönüyle yaratılmıştır!..Yaratılanın yaratanı ihata etmesi ,görebilmesi zaten muhaldir!..

Ancak **Allah** kendisi,kendisini görür!..Ne anda,hangi anda sen **Allah'ı gördüm**,Allah'ı duydum dersin, **o senin kendi hayalinde sana açılan Rabbındır!..**

Öyle ise,"**Allah'a vâsıl olmaktan**" mâna,**Allah**'ın ilmini,"**sen**" adı altında izharından başka bir şey değıildir!..

Eğer burası böylece anlaşıldıysa,şimdi ikinci bir noktaya gelelim...

Varlık tümüyle ilâhi isimlerin mânalarından ibaret olduğuna göre "**Cennet"** ve "**Cehennem**" nasıl vardır?

Bunu anlamak için Dünyayı anlamak lâzım..Eğer Dünyanın varlığını anlamadıysak,"**Cennetin"** ve "**Cehennemin"** varlığını da aynı şekilde anlamamıza imkân yoktur..

Dünya hakikatı yönüyle nasıl oluşmuştur?Dünya sayısız ilâhi isimlerin mânalarının kuvveden fiile dönüşmüş hâlinin adı değil midir?

İnsan,çeşitli ilâhi isimlerin mânalarının kuvveden fiile çıkışına verilen ad oluyor da,Dünya bunun dışında başka bir şey mi?..Hayır!..

"Dünya" kelimesiyle kastedilen mâna nasıl ki çeşitli sayısız ilâhi isimlerin mânalarının kuvveden fiile çıkışına verilen ad ise aynı şekilde "âhiret" diye bahsedilen **;"Cennet"** ve **"Cehennem"** diye bildirilen âlemler de çeşitli ilâhi isimlerin mânalarının kuvveden fiile çıkışından başka bir şey değildir!..

Öyle ise,"**Cennet"** veya "**Cehennem"i inkâr eden kâfir olur!..**Yani,**Allah'ı inkâr etmiş olur**!..İster dünya hayatı olsun,ister cennet ve cehennem hayatı olsun..Bunların tümü de ilâhi isimlerin mânalarının; kuvveden fiile çıkış halinden başka bir şey değildir!..

Bu durumda,kişi ister Cenneti inkâr etsin,ister Cenennemi inkâr etsin; ister kabir hayatını inkâr etsin;ister melekleri inkâr etsin;ister zebanileri inkâr etsin;ister cinleri inkâr etsin;ister iblisi inkâr etsin veya bu isimler gibi daha başka nice isimlerin mânalarını inkâr etsin; her neyi inkâr ederse,hiç farkında olmadan çeşitli ilâhi isimlerin varlığını inkâr etmiş olur; ve böylece de Allah'ı inkâr etmiş olur!..

Kısacası;inkâr,Allah'tan gafletten,Allah'tan perdelenmekten,cahillikten,başka bir şey değildir...Ve her inkâr eden,inkâr ettiği şeyle perdelenmenin azabını duyacaktır ister istemez!..

Daha evvelki sohbetlerimizin birinde, "din, hakikatın zâhire çıkması halinde verilen isimdir" dedik. Ve ilâhi hükümlerin;hakikatın gereği ve zarureti olan hükümler olduğunu ifade ettik...Ve dedik ki

;"Kim **ilâhi hükümlerden bir hükmü veya Rasùlullah'ın bildirdiği hükümlerden bir hükmü reddederse, o reddettiği hükümle,hakikatı reddetmiş olur!..**

Öyleyse "**hakikat"** denilen şey,ilâhi hükümlerden tebliğ edilenlerden ayrı bir şey olmadığı gibi; "**hakikat**" da "**zâhir**" denilen şeyin ta kendisi olup; aynı şekilde Dünya'nın ve yaşanılan fiiller âleminin ta kendisidir!..Yani,"**Hakikat",**hakikat mertebesinde mevcuttur değil;"**Hakikat",**esmâ ve efal mertebesinde de aynen mevcuttur!..Ancak müşahede edenin perdeli olması hâli dolayısıyladır ki;hakikat efal mertebesinde müşahede edilemez!

Önce kelimeler,sonra şartlanmalar ve nihayet " **var sandığın varlığınla"** sen,hakikatı müşahededen perdelenirsin!..Bu perdelenişinin altında da senin "**zannın**" yatmaktadır ki; zan hakikattan bir şey ifade etmez!..

Hakikatı "**zannında"** aramıyacaksın;hakikatı,**İlâhi hükümler istikametinde**

arayacaksın!..

Ancak ,bu şekilde,hakikatı müşahede edenlerden olursun!Çünkü Kur'an 'da birçok yerde "**onlar ancak zanlarına tâbi oluyorlar;ZAN İSE HAK'TAN BİR ŞEY İFADE ETMEZ**"(53-28) hükmü vardır.

Kesinlikle bilelim ki,her şeyin ve bütün ilimlerin başı,"**ALLAH"** isminin işaret ettiği **kavramı idrak etmektir...**Ancak bundan sonra "**NEFS"**in ne olduğunu farkederiz.

“Rasùlullah Efendimiz’in nefsini de kendi nefsinde yarattı Allah!”

“**Nefs”,bir şeyin zâtıdır.**Ve **Muhammedi** hakikatları da yine kendi hakikatından meydana getirdi...Rasùlullah Efendimizi’in nefsini anlattığımız mânada “**yarattıktan”** sonra Adem’in nefsini Rasùlullah’ın nefsinden bir sùret olarak yarattı.Bu ince mâna sonucu,Cennette,habbeyi yemesi menedildiği zaman , onu yedi Adem!...çünkü o,**Rubùbiyet Zâtından** yaratılmıştı.**Rubùbiyetin şânı ise sınırlanmak değildir**.ve bu hüküm onun için Dünyada dahi yürüdü...Keza âhirette de yürüdü.

İşte bu incelik taşıyan sır icabı,nefse ne yasak edildiyse onu yapma yolunu aradı.Ona yasak edilen şey,ister saadetine sebep olsun,ister şekâvetine...

O,bir şeyi yaparken,saadet veya şekâvet düşünerek yapmaz.Zâtının varlığının bir gereği olarak yapar.Rubùbiyetten aldığı aslına göre...

Görmüyor musun Cennetteki habbeyi nasıl yedi.Hiç aldırış etmeden onu yedi.Halbuki ilâhi ihbarla,onu yemesinin kendisini şekâvete sürükleyeceğini biliyordu.

Nitekim Allahù Teâlâ şöyle buyurmuştur:Şu ağaca yaklaşmayın zâlimlerden olursunuz.

O habbe tabiat zulmetinden **başka bir şey değildi!..Ağaçtan yaratılan habbeyi,Hak Teâlâ tabiât zulmetine bir misâl olarak yaratmıştı!..Bunu yemeği men etti.Biliyordu ki;onu yeyince âsi gelecek,**tabiat zulmetine **inmeyi hakedecek...Dolayısıyla şekâvete düşecekti!..**

O ağaç mel’un ağaç olarak anlatıldı.O ağaca gidince ilâhi rùhi yakınlıktan çıktı.Cismani uzaklığa geçti.Nüzùlün,yani inmenin mânası da budur! Nefs o habbeyi yemekten men olunduğu zaman,hacir altında kalmamak da onun şânındandı ve iş karışık geldi.

Kendisi için öğrendiği “rubùbiyet saadeti**” ile habbeyi yediği takdirde şekâvete düşeceği yolunda gelen “**İlâhi ihbar**” arasında kaldı.**

Hâl böyle iken , kendisinde doğan bilgisine dayandı,o habbeden yemeği sevdiği için,ilâhi ihbar üzerinde durmadı bile.

İşte bu karışık durum,yani “iltibas” **bütün bilgi sahipleri için vâkidir.Şekâvete düşenler hep bu iltibas yüzünden düşerler.**

Peygamberlerin tasdikinden geçen sarih -açık- kesin delillerle gelen ilâhi ihbarları terkederler.

Ya neticede insanlar ilâhi ihbara iman edip, kendi bildiklerini sevdiklerini terkederler;veyahut tabiat zulmetine tâbi olarak mâsiyeti meydana getiren tabiatlarına uygun işleri tatbik ederler.”(1)

(1)Evet **Abdülkerim Ceyli** böyle anlatıyor nefsin hikmetini ve iltibasa düşüşünü “**İNSAN-I KAMİL**” isimli eserinde.(A.Akçiçek tercemesi)

Şimdi ,burada da görüldüğü gibi,neticede kişinin davranışları ya onun terkibini meydana getiren , ilâhi isimlerin kendisini sevkettiği mânada oluşuyor;Ve bu oluşmayı , biz

canımızın öyle istemesi veya o işi sevdiğimiz için öyle yapmamız,diye nitelendiriyoruz!...

Veyahut canımız istemediği halde , hoşlanmadığımız halde,ilâhi emir olduğu için onu tutuyoruz...

İlâhi emrin mânasının ne olduğunu daha evvelki konuşmalarımızda görmüştük..Kişinin terkib kayıtlarından kurtulup , **mutlak mânada Allah'a kulluk ettiğini** müşahede etmeyi sağlayıcı fiiller..

Demek ki; kişinin sevdiği için veya canının istediği için veya öyle arzu ettiği için yaptığı her hareket neticede **Allah** ile onun arasında bir perde meydana getiriyor..

Alışmışım böyle yaptım!..Canım bunu seviyorum da onun için!..Seviyorum,yani duygumdan dolayı ; alışmışım,yani şartlanmamdan dolayı; böyle yaratılmışım,benim tabiatım böyle;evet tabiatının gereği olarak!..

Yani netice olarak,bütün bunlar,senin varlığını meydana ren ilâhi isimlerin ortaya çıkışı demek,sende mevcut olan rubùbiyetin gereği olarak,iktizası olarak!..

İşte varlığının,nefsinin hakikatı,bu rubùbiyet olduğu,**Hak** olduğu,idraki geldiği andan itibaren,kişiye bir başıboşluk,bir boşvermişlik gelir!..

Bunun neticesinde de o kişi canının istediği ,nefsinin istediği,tabiatının sevkettiği istikamette bütün davranışları ortaya koyar!..

Hiçbir kayıtla kayıtlanmaz ve bu da onun bedenselliğe,**tabiat zulmetine hapsolmasından,**kendisini zindana,sicciyne atmasından başka bir şey getirmez.

Bu hakikatı idrakla beraber,ilâhi emirlere uyma hâli devam ederse, o zaman terkib tabiatının ötesinde , **Allah'**a vâsıl olur; ve böylece ebedi saadet onun için sözkonusu olur...Bu davranışların neticesinde "**Selâm**" isminin mânası kendisinde âşikâr olur..

Bu ilâhi hükümlere uyma hali , kendi tabiatının kendisini zorlamasına rağmen "**Sabır"** isminin kendisini de aşikâre çıkışı ile mümkündür...

İlâhi hükümlere sabredecek,kendindeki Rubùbiyet hükmüne rağmen!..Ve bunu,nefsinden,zâtından aldığı bir kuvvetle yapacak!..Aksi takdirde.bu mümkün olmaz!..

Bu mümkün olmayınca da **tabiatı istikametinde yaşayarak neticede kendi manevi cehennemini kendisi hazırlamış olur!..**

Fiiller ya **idraka** dayanır,ya **korkuya** yani **vehme** dayanır!İdrâkında meydana getirdiği teslimiyet vardır,korkunun da meydana getirdiği teslimiyet vardır...

Neticede teslimiyet oluşur ama; temelinde ne var?..İdrak mı var; yani o şeyin öyle olmasını idrak etmen dolayısıyla mı teslim oldun; yoksa korkuyla mı oldun?..

Nitekim insanların **Allah'**ın emirlerine teslimiyeti iki yönlüdür...Bir nebinin,bir velinin ilâhi emirlere teslimiyeti idrak yolludur...

Mühim olan,senden meydana gelecek olan teslimiyetin veya senden meydana gelecek fiillerin,duygu yoluyla değil yani vehmin hükmüyle değil; idrakının hükmüyle olmasıdır!...Gaye,neticede , bu idraka gelmektir;bu idraka gelmek için de o aşamadan geçmek lâzım...

Ama bazısına direkt idrak yolu ile de gidebilirsin...

İstidadı müsaittir,ona direk o yolla da girebilirsin.Ama genelde,en aşağı seviye olan duygularına hitap yoluyla onu belli bir noktaya getirmektir.

Neticede iş idrakla Allah'a teslim olmaktır!Hemen burada Rasùlullah (Salla'llahu Aleyhi ve sellem)in Allah'a şu şekildeki yönelişine kulak verelim:

-"Allahım...SEN'den SANA SIĞINIRIM..."

Ne demektir bu?..

Rabbının sendeki hükmünden,Allah'a kaçmaktır!..

"KUL EUZÜ BİRABBİN NAS,MELİKİN NAS;İLAHİn NAS."

Burada üç mertebeye işaret olunmaktadır.

Bi rabbin nas;"**insanların rabbine**" âyetinde efal mertebesine ve bu efal mertebesinde rubùbiyet hükümlerinin yürümesine,dolayısıyla rubùbiyet hükümlerinin yürüdüğü mertebede,rabba sığınma halinden söz edilmektedir...

"**Melikin nâs**"...burada isimler mertebesine,isimlerin mânâları mertebesine işaret edilmektedir.

"İlâhin nâs" ise,**"Ulùhiyet"** mertebesine işaret edilmektedir.

Neticede en son aşama,Ulùhiyet mertebesinin idrak ve seyridir!...Ancak bu,daha evvel bahsedilen mertebelerin seyrinden sonra oluşur!..

İkincisi esmâ mertebesinin bilinmesi "**mubdi"** mârifet olarak anlatılmıştır.Yani isimlerin oluşturmasıyla var olan terkibsel mânalar ve bu mânaların oluşumu; bunu bilmek ibda yoluyla,mânasıyla anlatılır...

Nihayet üçüncü olarak bunların neticesinde "**Mutu kable en temutu**" ile **Allah**'a vâsıl olma durumu hâsıl olur!

Evvelâ "**Mutu Kable en temutu"** olup da ondan sonra "**men ârefe"** olmaz!..Hiçbir zaman bu mümkün değildir.Muhaldir!..

Evvelâ rabbına vâsıl olacaksın; ondan sonra ilâhi emirlerin mânalarının müşahedesi oluşacak,esmâ mertebesine ulaşacaksın,bunun neticesinde "**melikiyyetin"** ne olduğunu müşahede edeceksin..

Bundan sonra,"**melikiyyet**" müşahedesinin neticesinde , isimlerin kaydından beri olup; isimlere bürünme halinin gerçekleşmesi için "mùtu kable en temutu" hâli hâsıl olacak.

Bu da **Allah'**a vâsıl olmanın bir diğer ifade ve izahı.

Aynı şekilde bunu "**yakin"** le de bağdaştıralım.

Birincisi "**ilmel yakin**"dir..**Nefsini bilen rabbını bilir..**

"Mübdi" marifet "**aynel yakin**" e işaret eder.

"Mùtu kable en temutu" ta "**Hakkel yakin**"e işarettir,**Hakkel yakinin** nasıl oluşacağını gösterir...

Hakkel yakin sahibi velilerin de Dünya üzerinde çok çok az sayılı,mahdut kişiler olduğunu düşünürsek;hemencecik ortaya çıkıp,ben artık bu isimlerin kaydından kurtuldum,bu isimlere bürünme durumuna girdim diye söz etmeyiz.

"**İsimlerin mânalarına bürünme**" dediğimiz hâl ancak **Hakkel yakin** sahiplerine ait olan bir haldir.Mubdi marifet "**İnsan-ı Kâmil"** de isimlerin hakkını vermek,isimlerle **tahakkuk etmek diye anlatılır."Ölmeden önce ölmek"** ile hâsıl olan **"yakin" de,Allah'**a kulluk etmek vardır!...**Varlığın yönünden,Allah'a "kulluk" etmek vardır...**Esmâ yönünden

değil.

Kişinin **nefsani tabiatından** yani terkibinin meydana getirdiği tabiatından kurtulmanın zarureti ve kurtulmamanın cehennemini meydana getireceği hususunda "**İnsan-ı Kamil"**de şöyle bir kayıt var;**Sùret-i Muhammediye** bahsinde...**Abdülkerim Ceyli** Hazretleri şöyle anlatıyor;

"Dünya hayatındaki nefsani tabiat,anlatılan duruma benzer.Bir kimse hakkın cezbesine kapılır;Mücahede ve riyazatla tezkiye yolunu tutursa,bahsedilen,cehennem ateşi diye anlatılan durum,bu kimsenin haline benzer.Bu mücahede ve riyazatla,nefsani tabiat yok olup gitti dersen bu sözünde de sadık kalırsın.

Yani senin yaptığın mücahede ve riyazatlar neticesinde,sendeki o tabiat ortadan kalktı dersen doğru.."

Niye?..Çünkü o mücahede ve riyazat denen şey,senin belli fiilleri ortaya koymandır..Bu fiilleri ortaya koyarken,bu fiilleri ortaya getiren isimlerin mânaları sende aşikâre çıkıyor.

Onlar kapalı kalmıştı,o mânaları kullanmıyordun .terkibin ilk oluşması hasebiyle,o kapalı kalan isimleri ortaya çıkarmak,ancak bu "**mücahede ve riyazat**" adı verilen belli fiilleri ortaya koymakla mümkün olur!..Aksi takdirde de o isimler,mutlak olarak sende kuvvede kalır...Kapalı kalışı,sende tabiat dediğimiz oluşumdur!Ve bunun neticesi de **"cehennem"** denen tabii gelişmelerdir...

Ancak,nefsani tabiat yok oldu gitti deme de,ilâhi nurların tezkiyesi altında o tabiatın , sende kapalı kaldı de!..

Sende .belli fiiller neticesinde belli isimler ortaya çıktı mı,çıktı!..O isimler ortaya çıktığı anda, o terkibin tabiatını meydana getiren diğer isimler,yok mu oldu?..Hayır! Onlar gene var!...

Gene var ama bu yeni çıkan isimlerin ağırlığı dolayısıyla,onların artık eski ağırlığı ile hükmü geçmez oldu; yani, o oluşu meydana getiremiyorlar,yeni çıkan isimlerin ağırlığı sebebiyle!..Hatta buna,isimler yönünden bakarak,yeni fiillerle ortaya çıkarttığın belli isimlerin mânalarının aşikâre çıkışı dolayısıyla,diğer isimler örtülü kaldı diyebilirsin;veyahutta efal düzeyinden bakarak tabiatını yok edip alışkanlığını kaldırdı da diyebilirsin!..

Birisi,efal mertebesi düzeyinden tarif edilmiştir;diğeri esmâ mertebesi düzeyinden tarif ediştir!..

Netice tabiatı oluşturan isimler,hiçbir zaman yok olmaz,kalkmaz!..

Ancak,diğer isimlerin mânalarının aşikâr oluşu o isimlerin dengelenişine,hükmünü artık icra edemez hale gelişine ; senin terkib hükmünün değişmesine yol açmış olur..

Buna,ilâhi nurların aşikâre çıkışı da denilebilir!..

Mücahede ve riyazatlar , bunlar benzeri meşakkat yollu işler..

Bir şeyin meşakket olması , sana güç gelmesi,eziyet vermesi,senin tabiatına ters düşmesi dolayısıyladır...Rahatım dediğin şey , senin tabiatının gereğinin yerine gelmesidir...Rahatını bozan , sana güçlük,eziyet,sıkıntı veren şeyler de tabiatına ters gelmesi dolayısıyladır..

İşte bu gibi işler,cehennem ehlinin vehennem günü uğrayacağı şiddet ve azab yerine geçer!Ayrıca âhirette azab'ın çeşitli oluşu,fazlası noksanıyla burada yapılacak zikir,riyazat , mücahede ve nefse muhalefet durumları misal gösterilir.Ama nefsani tabiatın tezkiyesinde yerini bulan kimse için!..kaldı ki tabii nefse yani terkibinin oluşturduğu tabiatına tam mânası ile yüklenmedikten sonra bu zâhir olmaz!..Çok çok yorulmak lâzım!..Yani bir konuda büyük gayret sarfedeceksin!..

Her an şuurlu olacaksın!..Her an yaptığın işin,tabii terkibinin sonucu olduğunu müşahede edip, onun aksine olan bir fiili meydana getireceksin..Alışkanlığından dolayı bir iş yapmayacaksın!..Meleke kesbetmiş olmandan dolayı yapmayacaksın!..Tabii terkibinin gereği olarak yapmayacaksın!..Burada,elbette ki,nefse çok çok yüklenmek gerekiyor...

Tabii,hevaya uymayan arzular,özünde yerleşmeyen için böyle bir durum yok!..Yani şiddetli bir mücahede ve riyazat yok!..

Yani,bir şey sende ne kadar çok yerleşmişse,onun atılması için de o kadar çok güç,gayret sarfetmek gerek!..Ama o şey , senin içine o kadar çok yerleşmediyse , atılması içinde o kadar çok gayret sarfetmeye gerek yok!..Az bir şeyle, o derhal çıkar gider..İşte bu kişinin durumu da azab görüp cennete çıkarılan,cehennemden kurtarılan kişiye benzer!..

Kimi cehennemde daha çok yanıp gidecek,kimi az yanıp gidecek!..

Sende ne kadar **oturmuş alışkanlıklar,ne** kadar **gelişmiş bir tabiat** varsa,senin **azabın o kadar kuvvetli!..**

Adam "SİGARA"ya öylesine alışmış ki;bırakamıyor!.. Serseme dönüyor,bırakmaya kalksa; bunun azabı elbette daha çok olacak,karşı mücadelede!...

Burada yapmazsa,öbür tarafta ister istemez bu oluşacak!..Ya da yeme -içmeye düşkünlük...Sekse düşkünlük...**Ne kadar düşkünsen o kadar azabın olur!...**

Zikir, devamlı mücahede,riyazat ve muhalefetle zâhir olup giden bu işler ancak,**Allah** ehli olan kişilerin hazzıdır..

Rab kulu değil,**Allah** kulu olan ; **Allah** ehli olan kişiler , bunlardan ancak haz duyar..

Birimsellikten uzaklaştırıcı olarak yaptığı her bir fiille,**Allah**'a yaklaştığını müşahede eder ve onları yapmaktan zevk duyar!..

Mücahededen,riyazattan,zikirden , nefse muhalefetten zevk alır!..

Bu zevk,Allah'a yaklaşmanın , Allah'ı müşahedenin verdiği bir zevktir...Ama bu zevki alamıyorsa , o nefsinin , hakikatı olan rabbının kuludur.

Nitekim,şu âyetle de işaret var:

"**HERKES CEHENNEME UĞRAYACAKTIR,BU RABBIN KATINDA KESİN BİR HÜKÜMDÜR**"(19-71)

Herkes , doğuşu ,oluşumu , belli bir yaşa gelişi itibariyle bedeni tabiatına sahip oluyor...Terkib itibariyle !..Dolayısıyla bu hale geliş , cehennem azabına giriş noktasıdır!..Eğer bu halden ; dünyada iken çıkarsa , dünyada iken cehennemden azad olmuş olur!..

Tabii terkibini,yani terkibinin oluşturduğu **tabiatı,zikir,nefse muhalefet,mücahede,riyazat gibi hallerle atamazsa** o takdirde , öldüğü anda kabir cehennemine girer,burada yeteri kadar yandıktan sonra,yani bu hallerden arındıktan

sonra neticede cennete girebilir!..Aksi halde bunlar gitmeden,atılmadan,cennete girmek mümkün değil..

Ama onlar bunu dünyada iken geçirirlerse,dünyada iken atlatılan sıkıntıdan sonra cehennem ateşine uğramazlar.

Dünyada iken uğranılan bu sıkıntılar,âhirette olacak bir başka azab'a karşılıktır.

Nitekim Hâdis-i Şerif'te Rasùlullah:"**Sıtma her mü'minin cehennemden hazzıdır**" demiştir.

Sıtma cehennem ateşinin yerine kaim olunca,riyazat,mücahede,nefse muhalefet gibi durumlar,artık ne olur sen düşün!..Halbuki bu mücahede her şiddetli şeyden daha şiddetlidir.

Sana birçok karşılaştığın azab verici olaylardan,daha büyük azab verir,muhalefet,riyazat,mücahede!Çünkü sende yıllardır oturmuş,kökleşmiş bir şeyi söküp atmak zorunluğu çıkıyor ortaya!.Bunun içinde çok büyük gayret sarfedilecek..

Bir olayla karşılaşıyorsun o gün,3 gün sonra,5 gün sonra unutulur gidilir!..Ama bu tabiatla mücadele senin yaşamın boyunca devam edecek bir şey!..30 senenin,40 senenin,50 senenin verdiği bir alışkanlık,tabiat var!..

Dolayısıyla her şeyden daha şiddetlidir.Ta ki nefis asli temizliğini buluncaya kadar bunların zorluğu devam eder senin için.

Anlatılan mânâ dolayısıyladır ki Rasùlullah Efendimiz **nefisle mücadeleye "Cihad-ı Ekber**" dedi!..Kılıç çalınıp yapılan cihada ise "**Cihad-ı Asgar"** adını verdi..

Hâsılı düşmanla çarpışma zamanında hâsıl olan durum çok daha kolaydır.**Allah** ehlinin nefsi ile cihada göre...

Din ilâhi hükümdür dedik...

Din,hükümler bütünüdür ve bu hükümler,**ilâhi olmak mecburiyetindedir!...**Beşeri hükümler olmaz!...

Niye?...Çünkü ,bütün beşeri hükümler,beşeriyeti meydana getiren terkibler istikametinde-doğrultusunda meydana gelir ki;bunlar da seni neticede,gene terkibe götürür!..

Ancak,ilâhi dediğimiz zaman,burada terkib söz konusu değildir!..Çünkü ilâhi hükümler bütünü,neticede,ilâhi ahlâkla "**Allah'ın ahlâkıyla"** ahlâklanmaya yol açar!

Nitekim,din nedir sualine, "**Din mekârimi ahlâktır**",ahlâkın mekârımıdır,yani tam kemâle ermiş halidir,yani **Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanmaktır,**denerek cevap verilmiştir.

İşte bu yüzden ilâhi hükümler bütünüdür.

Bu ilâhi hükümler , 4 yönde mütalâa edilebilir...

Birincisi, kişinin **tabiâtına** yönelik ilâhi hükümler...

İkincisi,terkibiyetine yönelik ilâhi hükümler...

Üçüncüsü , nefsinin hakikatını bilmeye yönelik ilâhi hükümler...

Dördüncüsü de **zâtını** bilmeye yönelik ilâhi hükümler...Bunlardan dördüncüsü,sadece **Ümmeti Muhammed'**e , yani Hz.**Muhammed** Aleyhi's-selâm'ın ümmetine gelmiş hükümlerdir!...

Bu lütfa mazhar olmuş kişiler , Hz.**Muhammed**'in ümmetidir!..daha önceki hükümlerse diğer peygamberlerde varolan kemalâttır!..

Bir kişi ,**tabiatından kurtulma** istikametinde belli çalışmalar yaparak ; tabiatının hükmünden çıkmak içinbirtakım çabalarda bulunur...Bu onu,kendi tabiatını değiştirmeyolunda ,belli çalışmalara götürür ve bunun neticesine erdirir;ama bu kişi ,hiçbir zaman ilâhi hakikatı bulamaz,bilemez ve bu kişi cehennemde olur ister istemez!..

Çünkü bir kere , diningetirdiği , sadece tabiata yönelik çalışmalar mıdır,değil midir,burayı araştırmak lâzım!..

Diningetirdiği **tabiata yönelik çalışmalar**,**ruhaniyeti güçlendirme** ve **tabiat ateşinden kurtulma** yollu iki türlü netice hâsıl eder.

Ruhaniyeti güçlendirme yolundaki çalışmalar eğer yeterli değilse,bu kişi cehennemde bir hayli azâb çekecektir..

Bedeni tabiata bazı hâkim olma usülleri,mutlaka bir tür hologramik bedenin yani ruhun cennete gidiciliğini kazandırmaz..

Dünyada , bazı normal insanlarda görülmeyen olağanüstü halleri kazandırır insana ama ona rağmen o kişi neticede, gerekli ruhaniyeti kazanamadığı içincennete gidemez!..

cennete gidici,ruhaniyeti sağlayıcı işler ancak bu ilâhi emirlerle bildirilen fiilllerdir...

İkinci olarak **terkibe** yönelik dedik...Terkibe yönelik hükümler ; ilâhi ahlâkla ahlâklanmaya yönelik çalışmalardır...Yani **Allah'ın ahlâkıyla!..**

Sendeki ahlâk , çeşitli ilâhi isimlerin ,varlığını meydana getirmesiyle oluşmuş olan bir terkibsel ahlâktır!..Ama bu isimler , senin varlığında birleşmiş hâliyle , senin rabbın

hükmündedir ve sen rabbının hükmünden dışarı çıkamazsın...Normal yaşantın itibariyle!..

Senin mevcùdiyetine meydana getiren bu isimler , sürekli , seni belli bir görüş üzerinde muhafaza eder!..

Halbuki ise sen ilâhi ahlâk ile ahlâklanmaya başladığın zaman , daha evvelki yaşantında mevcut olan duyguların,düşüncelerin,idrın değişmeye başlar!..Görüşün gelişmeye başlar ve açılır!...Bu ilâhi hükümler olmadan,bulunamaz-bilinemez!..Ancak ilâhi hükümlerin bildirilmesiyle , bu bilinir,anlaşılır!..

Nefsin hakikatını anlamaya yönelik hükümler;varlığın hakikatıyla özdeşleşmek değildir!..

Yani,bütün bu âlemde mevcut olan ilâhi kuuvvetler,birtakım tabii kuvvetler , benim varlığımı meydana getiren kuvvetlerdir;öyleyse benim aslım ve hakikatım ve kâinatın aslı ve hakikatıyla aynıdır;gibisinden bir biliş , belli bir **felsefi araştırma sonunda oluşur ama bu oluşma hiçbir zaman nefsin hakikatını bulma değildir!..**

Çünkü bu türden bir bulma , efal mertebesinde nefsin hakikatını bulmadır!..Kâinat içindeki kendini buluş , kâinatla kendini özdeşleştiriş , evren bilinciyle kendini özdeşleştiriş , nefsin hakikatını efal mertebesinden buluştur!..

halbuki nefsin hakikatını , sıfat mertebesinden bulmak gerekir...

Bu da ancak ve ancak gene İlâhi Din olan , İslm'ın hükümleriyle bilinebilir-bulunabilir ve yaşanabilir..

Nihayet **Zâtının hakikatını bulma** , dedik!..Zâtının hakikatını bulabilme hâli de yineHz.**Muhammed**'in ortaya koyduğu,ilâhi hükümler doğrultusunda ,tebliğ ettiği ,hakikatlara dayanır!..

Netice olarak ,"**kişiyi saadete götüren yol dindir**",dersek bu eksik ve yetersiz bir târif olur.."**Kişiyi ilâhi saadete götüren yoldur"** demek gerekir; veyahutta "**kişiyi saadete erdiren ilâhi hükümler bütünüdür**" demek gerekir.çünkü bu,ilâhi hükümlere uymak sùretiyle , kişi gerçek saadete erer!..

Aksi takdirde **"tabiat saadetini"** yaşar ki bu da dünyadaki "**tabii saadettir**",ölüm ötesi hayatta da bunun karşılığı "**cehennem"** denilen azâb ortamıdır!..

Önce,insanın ,fizik yollu oluşumu bahsini anlattık..

Sonra "**insan"** ismi altındaki "**Hakk**"ın varlığından söz ettik...

Ve bu söz edişimizin neticesinde , "**İslâmın , dinin ne olduğu**" noktasına geldik..Yani din niye çıkmış?Niye gerekli?Ne için gelmiş?

Kişinin belli bir terkibi vardır esmâ terkibinden oluşan!..İşte esmâ terkibinden oluşmuş "**kişilik"** mânasına "**beşer"** ifadesi kullanılır...

"Beşer" kelimesi ile kastedilen belli bir esmâ terkibidir...Esmâ terkibinden çıkacak olan hükümler , esmâ terkibinin geleceğini sürekli saadete yönlendiremez!..Esmâ terkibinin değişmesi mümkün olmaz!..

Ancak,esmâ terkibinin asıl ve özü olan ilâhiyet noktasından ; yani sıfat mertebesinden gelen hükümler,sıfat mertebesindeki mutlak benliğin verdiği hükümler , esmâ mertebesindeki terkibleri bozar,yıkar,değiştirir!..

Bunu basit mânada şöyle izah edelim;sen içine düştüğün bunalımdan,problemden;zaten

mevcut aklınla onun içine düştüğün için çıkamazsın; bir ekstra akla ihtiyacın vardır!..

Bu yüzden , “**bana akıl ver”** dersin!..Niye?

Çünkü kendi aklınla o noktaya geldin! Kendi aklınla o noktadan çıkman mümkün değil!...O noktadan çıkman için , ekstra akıla gerek var!..

İşte bunun gibi , o kişinin içinde bulunduğu durumu meydana getiren terkibini kendinin değiştirebilmesi mümkün değil!..

Bunun için ,ilâhi dediğimiz ,sıfat mertebesinden gelen; bir diğer mâna ile,**Allah**’tan gelen ; terkibsizliğin gereği olan noktaya ve noktanın hükümlerine uyması lâzımdır; ki kendi terkibinin kayıtlarından kurtulsun!..

Veya, kendi terkibini daha geniş mânada tanıyabilsin!..

Bu yüzdendir ki ilâhi hükümler bütünüdür,dedik.Beşeri hükümler bütünüdeğil!..

Bu sebepledir ki “**beşer” adı altından gelmiş olan dinler,insanlık için kurtarıcı olamaz!..**Bir Konfiçyüs dini ,insanlık için kurtarıcı olamaz!..

Çünkü içinde bazı hakikatlar olsa dahi ; ki muhakkak hakikat yönleri vardır!..Zira Konfiçyüs adı altındaki varlık da , Hakk’ın terkibidir!.Hakk’ın terkibi olması itibariyle , söylediklerinde mutlaka hakikat yönleri olacaktır!...Ancak o hakikatlar,kayıtlı hakikatlardır!..Terkibden doğan hakikatlardır!..

Terkibden doğan hakikatlarla ,bütün terkiblerin ,terkibiyetlerinden kurtulup Allah7a vâsıl olmaları mümkün değildir!..

Onun içindir ki, ancak ve ancak ,beşer ,”İlâhi Din” ile kurtuluşa erebilir.İlâhi mahiyet arzetmeyen dinlerle , beşerin kurtuluşu söz konusu değildir!..

Nitekim...”**ALLAH İNDİNDE DİN İSLAMDIR**”,diyerek ; dinin ne olduğunu tasrih yönüne gidiyor,Kur’ân!..

Burada “**dinin İslâm**” olduğu ; ancak “**İslâm”** olacağı anlatılıyor!..

Dinin “**İslâm”** olması ne demek?

Dinin ancak “**İslâm”** olması şu demek:

Terkibler ,terkibiyetinin tabii neticesini ortaya koyar.Terkibler , terkibiyetlerinin tabii neticesini ortaya koyması sebebiyle de ortaya koyuş mahalleri itibariyle bulundukları ortamdan dışarıya taşamazlar,geçemezler!..Terkiblerinin tabiatı dolayısıyla bulundukları ortamdan dışarıya taşamazlar ve geçemezler !..Çünkü , terkiblerinin sonucu o kadardır! O terkible , o kadar güç elde eder ve o kadarla kalır!..

İslâm Dini ,değişik isimlerin mânalarını ortaya koydurucu değişik isimlerin mânalarını ağırlıklı olarak kuvveden fiile çıkartıcı fiillere seni sevkediyor!..

Şu şu şu fiiilleri yap , diyor! Sen bu fiilleri yapmakla , değişik isimlerin mânalarını kuvveden fiile çıkartmak dolayısıyla da,senin terkibinde genişlemeler ,güçlenmeler oluşuyor ve nihayet değişik bir ruhâniyet elde etme durumuna geliyorsun;veya bir diğer ifadeyle enerji elde etme hâli hâsıl oluyor.

Peki “**İslâm”** kişiden ne istiyor?..

İslâmın kişiden ilk isteği “**kelime-i şehâdettir**”..

“**Lâ ilâhe illallah”** diyebilmen...Buna”**şehadet**” etmen , sonra da bunu bildiren zâtın “

Allah'ın Resùlü" olduğunu kabullenmendir..
Öyle ise geldik "**Kelime-i Tevhid"** e..

“Lâ ilâhe illâllah” ne demektir?

“Lâ ilâhe” TANRI yoktur demektir.”İllâ Allah”.sadece Allah vardır!

Şimdi evvelâ birinci kısmını inceleyelim.

“Lâ İlâhe” , “TANRI yoktur” ; yani Allah’dan başka ayrı ayrı varlıklar yoktur!..

Şimdi şu iki mânayı elden kaçırmayalım.

Birinci mânada “Lâ ilâhe” , “TANRI yoktur”..İkinci mânada “Lâ İlâhe” de ayrı ayrı “TANRI” kabullendiğin vardır!..Ama,onlar Allah’ın vücuduyla kaimdir!..

Birinci mânada ; eğer ayrı ayrı varlıklar var,müşahedesinde isen sana ikaz ediliyor...Deniliyor ki “ ayrı ayrı varlıklar” yoktur...Ancak, Vahidül Ahad olan Allah vardır!...

Bölünmez,parçalanmaz,cüzlere ayrılmaz,ayrı ayrılık hükmünden beri,sadece “Allah”vardır!..

Bu mânada , ortada ne sen varsın ne başka şey var!Bu mânada , ortada ne Ahmed var, ne Hulùsi var,ne Cemile var!..

İkinci mânada; ayrı ayrı varlıklar vardır, ancak o gördüğün ayrı ayrı varlıklar ,Allah ismi ile kastettiğin varlıktan başkası değildir!..Bu da esmâ ve efal mertebesi itibariyledir!...Çünkü , efal mertebesi dediğimiz mertebe ,beşeriyet yani terkib hükümlerine dayanır...

Ayrı ayrı varlıklar var,ancak o ayrı ayrı varlıklar Allah’tan başka bir şey değil!...Allah’tan ayrı bir vücudu yok!..Yani, ilâhi isimlerin mânalarının ortaya çıktığı mahaller olarak ,onların vücùdu söz konusudur!...

İkinci mânadaki “vardır” anlamı “İllâ” da gizlidir.”Lâ ilâhe illâ” “yok ama”,”ancak”,”sadece” anlamı buradaki “İllâ” da ; iki mâna da gizli.

Demek ki “Lâ ilâhe illâllah” sözü zât mertebesi itibariyle demiyorum dikkat edin; esmâ mertebesi itibariyle , “Lâ ilâhe illâllah” ın mânası; “TANRI” , varlıklar yoktur sadece “ALLAH” sözkonusudur!...Allah’tan ayrı bir varlık söz konusu değildir; ve bu Allah, “Vahidül Ahad” olan Allah’tır!..Birinci mâna bu!.

İkinci mâna ,efal mertebesindeki mâna ise değişik ilâhi isimlerin mânasının aşikâr olması onlara mahal teşkil etmesi yönünden, çeşitli terkibler sözkonusudur...Ancak bu terkiblerde , Allah’tan başka bir varlık mevcut değildir!..Allah’tan ayrı, gayrı değildir!...Yani , bu görülen müşahede edilen mahaller ,terkibler varlığını Allah’la devam ettirir!...Allah’la kaimdirler!..Bu mânalar Allah’ın varlığına ait olan mânalardan başka bir şey değildir!

Avam anlayışında ise “Lâ ilâhe illâllah” sözü ; herhangi bir tapılacak TANRI yoktur,ancak varolan ibadet edilen mutlak varlık Allah’tır, mânasınadır!..Allah’tan başka varlık söz konusu değildir.Tapılacak varlıklar yoktur,demektir!.

Buradaki inceliği anlatabildim mi?..

Tapılacak TANRI yoktur,sadece ALLAH vardır!(2)

Umarım "Lâ ilâhe illâllah" ın mânasını böylece anladık!..

Bir şeyi kabul etmek için, evvelâ ne olduğunu bilmek lâzım; önce bir şeyin ne olduğunu öğreneceksin,bileceksin; ondan sonra o bildiğin şeyi ya kabul edeceksin, ya reddedeceksin!..

Eğer "Lâ ilâhe illâhe" ın mânasını böylece anlarsan ; anladıktan sonra bu defa sana teklif edilir...Kabul ediyor musun?

Kabul edersen , sen de "Lâ ilâhe illâllah" dersin! Fakat bu kabul edişin ötesinde ; senin müşahede ettiğin bir gerçek olur ise...

Görmemişsindir, fakat aklın yatmıştır veyahutta terkibine uygun gelmiştir!..sen onu kabullenirsin aklın yattığı için! Terkibine uygun düştüğü için!..

Ama,"Lâ ilâhe illâllah" sözünün mânasını asgari efal mertebesinde müşahede edebilirsen; o zaman denir ki;"şehadet et"!..İşte,müşahede edebilenin edeceği iştir,şehadet!..

Ne yapacak?..Eğer müşahede ediyorsa diyecek ki; "Eşhedü" "şehadet ederim ki" !

Neye şehadet edersin?...Neye şahit olabilirsin?..

Gözünle gördüğün bir olaya şehadet etmen demek de , "Allah"tan başka bir varlığın,"var" olmadığına şehadet etmen demektir!

(2)Bu konu detaylı olarak "Hz.MUHAMMED'in AÇIKLADIĞI ALLAH" isimli kitabımızda açıklandı. A.HULUSİ

O zaman dersin ki:

"Eşhedü en lâ ilâhe illâllah!"

"Şehâdet ederim ki ; "TANRI",Allah'tan gayrı bir takım varlıklar yoktur.Sadece ALLAH vardır!"

Bu şekilde şehadet eden kimdir?...Bu şekilde şehâdet eden, **Kur'ân-ı Kerim'**e göre , **"Şehid Allahu ennehu Lâ ilâhe illâhu" "Şehadet eder ki Allah, kendisinden ayrı ilâh yoktur."**

Yani , **Allah**'tan başka varlıklar var olmadığı gibi, varkabul edilen her şey **Allah**'ın varlığı ile ortadadır!..Ayet bu duruma işaret eder..

Demek ki, hayatta , bir kişinin , ancak ve ancak bir kere söyleyebileceği bir kelâmdır; hakiki mânasıyla **"Lâ ilâhe illâllah**" diyebilmek ve bunun başına da "**Eşhedü"** yü oturtmak!..

Demek ki : "**Lâ ilâhe illâllah**" sözünü bir kişi hayatta ancak bir kere söyleyebilir!..Buna itiraz geldi.. Falanca kişi bütün hayatı(!) boyunca ""Lâ ilâhe illâllah" demiş!..Büyük adam!Diyebilir!..

Bir kelimeyi tekrar etmek başka şeydir; o sözün anlamını müşahede etmek başka şeydir!..

Birtakım ayrı ayrı varlıkların var olmadığını,**varolanın sadece Allah** olduğunu müşahede ediş bir kereye mahsustur!..Birkere bunu müşahede edersin!..Bunun ikinci bir tekrarı olmaz ki!..

İkinci bir defa tetkar; her şey yok oluyor gidiyor,yeniden bir varlık oluyor,yeniden ayrı ayrı varlıklar geliyor ve bu ayrı ayrı varlıkların sadece "**Allah**" olduğunu idrak edeceksin; diye bir şey söz konusu değil!..

Bir şey bir kere müşahede edilir!..Müşahede ettiğin anda da onu etmişindir!..Pencereden dışarıya bir ilk bakışın vardır, ondan sonra bakışın vardır, ondan sonraki bakışların , o bakışın devamıdır,tafsilidir!..Bir kere "**Lâ ilâhe illâllah"** sözünü söyleyebilirsin; ondan sonrakiler o sözün devamının gelmesinden başka bir şey değildir…

Diyelim ki Kâbe'yi ilk defa görüyorsun; ne diyor Hz.Muhammed Aleyhisselâm; "**Kâbe'yi ilk görüşte dua edin, o duanız kabul olur"** diyor!"**Ne zaman görürsen gör"** veya "**devamlı bakarken**" demiyor!.."**İlk görüş**" diyor!..

Peki ilk görüş görüş de sonrakiler görüş değil mi?…Onlar da görüş!..Ama ilk görüştür esas!..Bir defa gördüğün zaman, onu görmüşsündür!…Görmenin ikinci defası olmaz!…Bir şey bir kere görülür…Ondan sonrakiler o şeyin devamıdır!Devamede gitmesidir!…

Evet böylece “**Eşhedü an lâ ilâhe illâllah”** diyebilirsek; “**Eşhedü en lâ ilâhe illâllah**”dan sonra bizim üzerimize bir görevdaha düşer...

“Ve eşhedü enne muhammeden Abduhù ve RasùluHU”diyebilmek.

“**Ve eşhedü” şehadet ederim ki “enne” kesinlikle bu böyledir.** Yani , bu şehadeti öyle bir ederimki , kesinlikle bu şehadetim geçerlidir,şaşmaz!..**Muhammeden Abduhù ve Rasùluhu “Muhammed”** O’nun **kulu ve Rasùludur!**

“**Muhammed”** isminden kasıt müsemmadır!..”**Muhammed**” ismiyle kasdedilen varlık!..Bu isimle kastedilen varlık, önce “kulu” dur,sonra “**Rasùl**”u!..

Burada “**kul**” luk , “**rasùl**”lükten de üstündür ki,öne alınmıştır...

Düşün ki, Rasùlluk!..

“Ben gelmiş geçmiş bütün peygamberlerin içinde öne geçirilmişim” diyor...

Peygamberlikten daha üstün yüksek mertebe yok; bir de bütün gelmiş geçmiş peygamberlerin önüne geçiriliyor!...

ve bu **peygamberlikten** daha üstün olarak,”kul” luk yönü öne geçiriliyor!..”**Abd”** iyet yönü!..Yani,”**abduhu”** deniyor!..

Muhammed ismi ile müsemma olan mânanın,”**kul”** luğu ne demektir?

Muhammed “**abduhu”** deniyor...

Bir kere “ **abdiyet**” “**Hu”**ya bağlanmıştır!..”**Hu”** hüviyeti gösterir...

“**ABD”** iyeti “**HU**”viyetidir mânası burada gizlidir!...

yani,**Allah’ın hüviyetine** “**kul”** dur, demektir bu!..**Allah’ın hüviyetinin** “**kulu**”dur,demek; efal mertebesiyle, esmâ mertebesiyle ,sıfat mertebesiyle ve de sıfat mertebesinin hüviyeti olan Zât mertebesine câmidir! Demektir...

Neticede bilerek ve bilmeyerek, **Kelime-i şehâdeti söyleyen herkes , Hz.Muhammed’in efal,esmâ,sıfat ve zât mertebelerine câmi olduğunu itiraf etmektedir**; ama bilinçli olarak ama bilinçsiz olarak!...

“Hù”viyetin “**abd**”ı olması hali,bütün gelmiş geçmiş Peygamberâni İ’zam hazretleri arasında , bir tek “**Muhammed”** isminin müsemması olan mânada müşahede edilir!..

Hüviyeti bir şeyin, o şeyin zâtıdır!.Biir şeyin hüviyeti,o şeyin zâtına işaret eder, o şeyin zâtını gösterir!...İlâhi hüviyete bağlanması; **İlâhi Zât’ı,zâtında müşahede etmiş** olmasından dolayıdır!..

İlâhi Zât’ı zâtında müşahede eden ilk beşer Hz.Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâmdır!..

Bu yönden de O’nun mertebesi , târifi mümkün olmayan,eşsiz bir mertebedir!

Hiçbir peygamber , onun yanında ismini geçiremez!

Hz.**Muhammed**’in vârislerinin de O’nun bu mânasının vârisi olması hasebiyle,diğer peygamberlerin arasında geçer adları,mâna âleminde!

O’nun vârisleri kimlerdir?

O’nun vârisleri ancak “**İNSAN-I KAMİL”**lerdir!..

"**İnsan-ı Kâmil**"ler umùmi mânada anlaşıılan "**kâmil insanlar**" değildir!..

"**İNSAN- KAMİL**" ler,**Gavsiyet** mertebesini dahi ihraz eden , yüksek kemâlât sahibi, **Devrinin "Zât"** larıdır!..

Ve varlık onlar üzerine dönmektedir ve **onların hükmüyle yürümektedir!..**

İşte u yüzdendir ki,bu "**Abduhu"** kelimesindeki "**Hù"** , her ne kadar zâhirde , avam anlayışında "**Hù"** "**ki O** " diye **Allah**'a işaret gibi yorumlanırsa da; gramer kaidesine göre o anlama geçerse dahi; hakikat müşahedesinde , oradaki "**Hù"** , hüviyete işaret eder,İlâhi Hüviyeti kasteder!..

İlâhi Hüviyetin kullluğunu;yani, âlemde esmâ,sıfat,zât mertebelerini ihraz etmeğe dayanır!..

İşte bundan sonra,"Risâlet" gelir...Risâleti ne demektir?..

Risâletin mânası ,Ulùhiyetin hükümlerini; Ulùhiyetin beşeriyetin ebedi saadetine dönük emirlerini, efal mertebesinde ortaya koymaktadır!..

Efal mertebesinde Ulùhiyetin hükmü ve gereği olan yeni emirleri ortaya koymak Risâlettir!..Ve bu efal mertebesinde gerçekleşir!..

Ve böylece kişi, bu şehadeti getirdikten sonra yani Hz.muhammed'in abdiyet ve risâletine de şehâdet ettikten sonra **İslâm** olmuş olur!

Zâhirde, bu kelimeyi söylemesi , ona **"müslüman**" denmesine yol açar.

Hakikatte bu şehadeti yapmış olması da,

"**Kim vechini İslâm'a teslim ederse o muhsinlerdendir",**âyetiyle işaret edilen mânanın kendisinde açığa çıkmasıyla mümkün olur."**Muhsin" Allah'**ın isimlerinden bir isimdir.Esmâ-ül Hüsnâ 'da yoktur..."**vechini İslâm'a teslim etmesi"** yani,vechinde **Allah'**tan gayrının olmadığını itiraf etmesidir!..

Çünkü zaten **"ne yana başını döndürürsen Allah'ın vechini görürsün"** diyor ya!..Ne yana bakarsan, "**Onun vechini** " gördüğün gibi ,başkası da ; senin "**vech"**in , Allah'ın "**vech"** i olması hasebiyle; "**Sen"** de **Allah** "**Vech**" ini görür...İşte böylece Kelimeyi Şehadeti getiren ; emaneti sahibine iade etmiş,"**hain"** damgası yemekten kurtulmuş ve de "**vech**" ini Allah'a teslim etmiş olur!

Risâleti böylece açıklamaya çalıştıktan sonra şimdi de **nübüvvet ve velâyet** üzerine birkaç söz edelim...

Önce,peygamberlik nedir onu anlatalım...

Peygamberlik nedir? Peygamber kelimesi ile kastedilen mâna nedir?..Peygamber,doğuştan peygamberlik istidatına sahip!

Eğer o istidata sahip olmazsa , sonradan bu isimlerin mânasının kuvveden fiile çıkması söz konusu olmaz!

Evveliyetle bu istidata sahip!

Bu istidatı dolayısıyla ve kendisinde "**Hakk**"ın varoluşu itibariyle,belli çalışmalar da yaparak,neticede terkibinin kayıtlarından kurtularak,**varlığındaki "Allah**"ı müşahede ediyor!..

Benliğindeki **Allah**'ı müşahede ettikten sonra ona tezlim oluyor...ve **Allah**'ın emirlerini,yani **Ulùhiyet hükümlerini**,beşeriyetin saadetini meydana getirecek kurallar olarak beşere ulaştırıyor!..

Bu görevi ifa eden Rasùldur!..Emirleri tebliğ eden Rasùldur...

Yeni emirler getirmeksizin,daha evvel gelmiş olan emirleri tebliğ eden ise "**Nebi**"dir..

Nebi ile **Veli** arasındaki fark ise..

Veli varlığın "**Hak"** olduğunu müşahede eder...Bu varlığın "**Hak"** olduğunu müşahede hali ile birlikte daha kemal halinde **Allah**'ı da müşahede eder.Ve nihayet,veli ismi altında,**Allah** varlık âleminde tasarruf eder!

Veli etmez,**Allah** eder!..

Fakat , nebide ise ,bütün bu varlık âleminin tasarrufunun ötesinde,beşere ilâhi hükümleri tebliğ ederek,ilâhi mânaları açıklayarak,**Allah**'a vâsıl olmalarını temin yolunda çalışma yapar..

Nebi âlemin ve varlığın hakikatına,aslına ermiş olarak insanları **Allah**'a davet durumuna girer.

Hz.Muhammed Aleyhi's-Selâm'ın son Rasùl olması ise..

Beşeri ve ilâhi hakikatların tümünü açıklamış olması ondan sonra **artık açıklanacak yeni bir nokta kalmaması sebebiyle son Rasùldur!**

"Ben son Rasùlum" demesi ;**açıklanacak bütün hususları açıkladım,artık kendimden sonra yeni bir Rasùle gerek bırakmadım,**demektir!...

Ondan sonra gelecek en büyük insan,ancak onun bildirdiği şeyleri detayları ile açıklama yoluna gidilebilir..

O'nun açıklamış olduğu,bildirdiği şeyler,eğer tam anlaşılmamış ise,kapalı kalmışsa; onların açıklanmasını temin yolunda çalışma yapabilir.Ama hiçbir zaman yeni,hiç açıklanmamış emir,hüküm getiremez!..

Kur'ân , bu İlâhi hükümlerin ve açıklanan sırların toplu olarak bildirilmesinden başka bir şey değildir.Kurân 'da iki tür âyet vardır."**Muhkem**"ve "**Müteşabihat"** denilen ; **Muhkem** âyetler,kişinin kendi tabiatını meydana getiren huylarından ve tabiatlarından arınabilmesini sağlayıcı fiilleri bildirir.

Hangi fiiller neticede senin azab çekmene yol açar; seni gelecekte karşılaşacağın cehenneme çeker; seni benlik kayıtları içinde hapis tutar;sayısız üzüntü ve sıkıntı içinde boğar,bunları bildirir...Bunlardan başka A**llah'**ı , kendini nasıl tanıman gerektiğini gösterir. Bunların gereği olan fiilleri de anlatır emirler ve yasaklar şeklinde!

Müteşabih denilen ,benzetme -teşbih yollu âyetler ise,ilâhi sırları , o sırlara ermeye istidadı olanlara , misâl yollu ,benzetme yollu aktarabilmek için gelmiştir..

Birkişi, ne oranda , bu İlâhi Hakikatları anladım sanırsa sansın,eğer gerçekten anlayamamışsa; oradaki bu zan ile Kur'ân 'ı Kerim ve Peygamberin hükümleri arasında bir çelişki olacaktır!

Eğer tam olarak meseleye vâkıf olduysa;yani bir "**Vâris-i Rasùlullah"** ise,zâhirin,şeriatın her hükmünü,Hakikatta ; Hakikatın her hükmünü de şeriatta aynen bulur;yerli yerince hepsini müşahede eder!..Eğer herhangi bir noktada ,daha değişik bir kanaate varmışsa,bu kanaate varış,onun meselenin künhüne vâkıfolmayışını gösterir.

Meleklere iman niçin önemlidir;ve imanın şartları arasına girmiştir?**Allah**'a imanı anladık..Peygambere imanı anladık. Zarùri!...Kur'ân şart,hükümleri ulaştırıyor!..

Peki hayatımızda hiç melek görüyormuyuz!...Hayır!..

Görmek mümkün mü?..Bizimle konuşuyor mu,bir ilintisi var mı?..Hayır!..

Peki,meleği bilsek n'olur,bilmesek n'olur?..kabul etsek ne kazanırız,kabul etmesek ne kaybederiz?..Yani,meleği bilmek niçin önemli ; ve o derece önemli ki ,imanın şartları arasına girmiş!..Amentü'ye yerleşmiş!...Amentü'nün esaslarından olarak bildirilmiş!

Niçin gerekli meleklere iman?

"Melâike" kelimesi çoğul bir kelime!Bunun aslı , orijin mânası "**MELK**" yani "**kuvvet"** anlamında...

Allah'ın kuvvetlerini ulaştırıcı varlıklar;veya Allah'ın kuvvetlerinin ulaşması!..İlâhi kuvvetler,anlamında anlaşılıyor!.Her kuvvede bir mâna!..

Şimdi,**Allah**'ın varlığını kabul ettiğin gibi; bu varlıkta mevcut olan bir kuvvet ve kuvvetinde ortaya çıkışı söz konusu.

Senden herhangi birnesne ,kuvveden fiile çıkmak sùretiyle gerçekleşiyor..Kuvvede kaldığı sürece,zaten tüm varlıkta ve özde mevcut!

Onun , müşahede edilmesi ,tesbit edilmesi,seyredilmesi denen olay ortaya çıkmasıyla mümkün.İlâhi kuvvetler de mânaların fiil düzeyinde seyredilmesine vesile oluyor!..Yani,esmâ âleminin ,efal âlemi şeklindeki müşahedesi,bu ilâhi kuvvetler dediğimiz şekilde meleki güçlerle gerçekleşiyor...

Farzımuhal herhangi bir yıldızdaki mâna radyasyon adını verdiğimiz kozmik ışın dalgaları ile Dünya üzerine ulaşıyor...Buna eski tâbirle 3.kat gökteki veya 7.kat gökteki emirlerini yere taşıyor deniyor.

İşte ,bu **İlâhi kuvvetleri tanımak,kendini tanımakta bir aşama** ,bir merhale..

Bu sebepten dolayıdır ki , bu ilâhi kuvvetleri tasdik etmek gereklidir,ki onları tasdik ettikten sonra da bulasın tanıyasın ve Allah'ın gücüyle,kudretiyle-kuvvetiyle onları kullanabilesin!..

Bilmediğin,haberin olmayan bir şeyi nasıl kullanabilirsin?Ama bileceksin ki o şeyi,ondan sonra da **onlar üzerinde senin tasarrufun olsun!**

Ama bu senin değil**,Allah'ın** tasarrufu olur!..**Allah** ikram yollu,kulunda bu tasarrufu ortaya koyar.

Demek ki meleklere imanın zarùreti , o meleklerin ilâhi kuvvetler olması hasebiyle!..İlâhi kuvvetlerin bir diğer ifade ile **İlâhi isimlerin mânalarının kuvveden fiile dönüşmesi melekler ile olmaktadır**.Dolayısı ile melekleri inkâr neticede İlâhi isimlerin yani **Allah**'a ait mânaların inkârı demek olacağı için,bu hususa iman bu derece önemlidir.

Öte yandan...

Melekler,**Allah'**la kulu arasında aracıdır,deniyor."**Kul"** dediğimiz,Efal mertebesinde terkibin ortaya çıkışı değil mi?**Allah** da ,zâtı değil mi,yani mertebeler arasındaki ilişki bu kuvvetlerle oluyor. Senin efal mertebesinden esmâ mertebesine,urucun bu kuvvetlerledir.

Nitekim Hz.**Rasùlullah** Aleyhi's-Selâm da Mi'raca çıktığında yanında melek eşlik etmiştir. Ama belli bir noktaya kadar...O noktayı geçemez meleki kuvvetler!Çünkü zaten o **meleki kuvvetler, esmâ mertebesinde** hâsıl olmuştur Esmâ mertebesinde , meleki kuvvetler terkedilir;sıfat mertebesine geçilir. Meleki kuvvetler , isimlerin mânalarının aşikâre çıkışı halindeki,çeşitli adlarıdır!.Yani **her melek** veya her meleki kuvvet **gücünü bir ilâhi isimden alır!..**

Asırlar boyudur kolay kolay anlaşılamamış bir konu bul!..

Hemen herkes bu konuda aklına geleni konuşmuş. Ama genellikle kimse de, bu hususu konuşmadan evvel acaba Kur'ân-ı Kerîm'in ve Rasûli Ekrem'in kader hakkında dedikleri nedir, diye araştırmamış.

Gerçekten acâibtir; çünki, öyle kâder konusunda kitaplar görüyoruz ki baştan, aşağı çeşitli kişilerin "**kaderle**" alakalı görüşlerini toplamasına rağmen; içinde bu konudaki nice Rasûlullah açıklamalarından, beş tanesi bile yer almamakta!.

İnsandaki "**İrâdeî cüz**"ü ispatlıyabilmek uğruna, bu hususstaki âyetler ve hasır altı edilmekte!..

Bize göre dini anlamış kişi, âyet ve hadîs hükümlerini izâhtan âciz kaldığı noktada, hasır altı etmez; sadece o hususstaki âczini itiraf eder ki, bu da bir kemâlattır.

* * *

-Kul kendi iradesiyle yolunu çizer ve yaptıklarının neticesine katlanır" şeklinde özetliyebileceğimiz görüşü savunanlara "**KADERİYE**"ciler denmiştir. Ki bunlar hakkında

"Ümmetimin mecûsileridir, kaderiyeciler"

şeklinde bir hüküm gelmiştir.

"**Kaderiyeciler**", "**kul kendi kaderini kendi yazar"**; görüşünde olanlardır... "**Allah**" da ötelerden bir yerde; ya da başka bir boyutta oturup, bu boyutta yapılanları seyreden bir varlığın adı herhalde?!...

Esasen Kur'ân-ı Kerîm baştan sona bu görüşü iptal için sayısız hükümler serdeder.

Geriye kalan ve adlarına "**ehli sünnet**" ile "**cebriye**" denen iki görüşün fikirlerine ise; her fikir sahibine ve neticesi de kendisine aittir; diyerek değinmiyeceğiz.

Burada biz çeşitli görüşleri tartışmak ya da savunmak için konuları açıklıyoruz değiliz zirâ...

Ancak, insanın yapısını, hangi tesirlerin altında nasıl yaşadığını, varlığının ne olduğunu anlattıktan sonra, dinde -Kader' mefhumunun nasıl anlatıldığını açıklama noktasına geldik.

Bunu da farketmek MECBURİYETİNDEYİZ!..

Allâh'ın azameti, yüceliği, sonsuz varlığı yanında insanın yeri, iradesi, kudreti ve sahip olduğu şeyler nelerdir. Kısaca, "**Allâh**" ismiyle işaret edilen indinde insan neleri yapacak güce ve iradeye sahiptir.

Evet, yüz milyarlarca ve yüz milyarlarca güneşin birbirlerinden çok büyük uzaklıklarla içinde yüzmekte oldukları kâinatın varedicisi katında, insanın yeri ne?

Buyurun bu konuda bir hadîs-i Kudsî:

-Rasûlullah salla'llahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu',

Allâh azze ve celle şöyle diyor:

"EY kullarım. Hepiniz delâlettesiniz ancak benim hidâyet ettiklerim hariç. Benden

isteyiniz ki sizi hidâyete erdireyim.Hapiniz fakirsiniz, ancak benim zengin ettiğim hariç; benden isteyiniz ki size rızık ihsân edeyim.

Hepiniz günâhkârsınız, ancak benim mağfiret verdiklerim müstesnâdır; içinizden her kim benim bağışlayıcı olduğumu bilir de benden mağfiret dilerse, aldırış etmeden (günâhlarının büyüklüğüne) **bağışlarım!..**

Sizin evveliniz ve âhiriniz, diriniz ve ölünüz, yaşınız ve kurunuz kullarımdan en takvâlısı kalbi gibi olsalar, bu durum benim mülkümde bir sivrisineğin kanadı kadar artış meydana getirmez!..

Sizin evveliniz ve âhiriniz, diriniz ve ölünüz, yaşınız ve kurunuz en şakî kulun kalbi gibi olsalar (yani hepsi inkârda olsalar)**, bu durum benim mülkümden bir sivri sineğin kanadı kadar eksiltmez!..**

Sizin evveliniz ve âhiriniz, diriniz ve ölünüz yaşınız ve kurunuz, bir sahada toplansa ve içlerinden her insan ümitleri yettiği kadar istese, her isteyenin istediklerini veririm ve bu benim mülkümden hiçbir şey eksiltmez. Öyle ki içinizden biri denize uğrayıp iğneyi suya daldırıp alsa. Kesinlikle bilin ki BEN sınırsız ihsan ediciyim, varlığın sahibiyim, yüceyim.

DİLEDİĞİMİ YAPARIM!..

Bağışım bir sözdür. Azâb'ım bir sözdür.

Bir şeyin olmasını istersem emrederim, "OL" derim; ve o şey olur!.."

* * *

Nasıl..? Bir şeyler anlatabiliyor mu, bizim yerimiz, haddimiz, gücümüz, irademiz, kudretimiz hakkında bu hadîsi kudsî?..

Az evvel anlatmaya çalıştığımız gibi. Kâinatta dünyadan 1 milyon küsür defa büyük güneşin yeri iğne ucuyla gösterilemezken, gururundan, kendine biçtiği pâyeden yanına yaklaşılmayan insanın yeri acaba daha iyi anlaşılabiliyor mu bu satırlarda?

Evet, bizde, "**ALLAH'A RAĞMEN**", bir iş yapabilecek potansiyel mevcut mu?

Buyurun sıra geldi **KADER BAHSİNE**.

Astroloji bölümünde insan beyninin aldığı tesirler ile tüm yaşamının programlanmış olduğunu normal şartlarda bunun değişmesinin de asla mümkün olamayacağını açıklamıştık. Yani bir diğer ifade şekliyle kişinin kaderinin, beynin ilk teşekkül devresinde kozmik kalemle yazılıp bu yazının kuruduğunu ve artık yeni tesirler ile değişmeyeceğini beyan etmiştik.

İnsanın kaderi.

Elinde olan bir şey var mı?..

Kaderi önceden yazılı mı?..

Her şey olup bitmiş mi?..

Bakalım bu konuda Kur'ân-ı Kerîm'in hükmü ne; ve gene Hz. Resûli Ekrem Muhammed Mustafâ aleyhi's-selâm "**Kader**"i nasıl tarif etmiş. İman edilmesi zorunlu "**Kader**" mevzûunda neler açıklamış!..

1- ALLAH İSTEMEDİKÇE SİZ İSTEYEMEZSİNİZ!.. (İnsan-30)

* * *

2- **HALBUKİ SİZİ DE YAPAGELDİĞİNİZ ŞEYLERİ DE ALLAH YARATMIŞTIR**!.. (Saffat-96)

* * *

3- **"YERYÜZÜNDE VEYA NEFİSLERİNİZDE SİZE İSABET EDEN BİR MÜSİBET, BİZİM ONU YARATMAMIZDAN EVVEL, MUTLAKA BİR KİTAPTA YAZILMIŞTIR.**

BUNU, ÖNCEDEN MUKADDER VE YAZILI OLDUĞUNU BİLİP; ELİNİZDEN ÇIKAN ŞEYLERDEN DOLAYI ÜZÜLMEMENİZ VE ELİNİZE GİREN İLE DE SEVİNİP ŞIMARMAMANIZ İÇİN (açıklıyoruz)!.. ALLAH DÜNYALIKLA BÖBÜRLENENİ SEVMEZ" (Hadîd-22/23)

* * *

4- YÜRÜR HİÇ BİR MAHLUK HARİÇ OLMAMAK ÜZERE HEPSİNİ ALNINDA ÇEKİP YÜRÜTEN O'DUR!.. (Hud-56)

* * *

5- **DE Kİ: HEPSİ DE KENDİ PROGRAMLARI DOĞRULTUSUNDA (Şakûllerinde) FİİLLER ORTAYA KOYARLAR**. (İsra-84)

* * *

6- "**ALLAH DE, ÖTESİNİ BIRAK**..." (En'âm-91)

* * *

7- **DİLEDİĞİNİ YAPAR**. (Bürûc-16)

* * *

8- **YAPTIKLARINDAN SUAL SORULMAZ**!.. (Enbiya-23)

* * *

9- **BİZ HER ŞEYİ KADERİYLE HALKETTİK!**.. (Kamer-49)

Kur'ân-ı Kerîm'de bu konuda bu meâllerde daha pek çok âyeti kerîmeler olmasına rağmen aklı olana bu kadarı yeter; ahmaklığın ise devâsı yoktur, diyerek; şimdi de **SAHİH-İ MÜSLİM** isimli hadîs kitabının "**KADER**" bahsinde bize nakletmiş olduğu Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem'in açıklamalarına idrâklarımızı yöneltelim.

* * *

Ebu'l-Esved ed-Dieliyy şöyle dedi:

İmran ibn Husayn radıya'llâhu anh bir gün bana şöyle sordu:

-insanların yapmakta oldukları ve emek çekip didindikleri şeye ne dersin?.. Kendilerine hüküm olunan ve sebkât etmiş bulunan kaderden, kendilerine gelip geçen bir şey midir?.. Yahud peygamberlerinin getirdiği şeylerden olup da kendilerini karşılayacak ve aleyhlerine delil sâbit oluveren şeylerden midir?..

-Hayır!.. (karşılacakları tesadüfî işler değil). Lâkin, geçmişte kendilerine yazılan ve kendilerine gelip çatan bir şeydir!.. dedim.

Bunun üzerineimran bin Husayn sordu:

- Öyle ise bu insanlara ZULÜM olmuyor mu?..

Bu sözden şiddetle korktum ve şöyle dedim:

- Her şey Allâh'ın mahlûkudur ve elinin mülküdür!..

-**O YAPTIKLARINDAN MES'ÛL OLMAZ; FAKAT ONLAR MES'ÛL OLURLAR**!.." (Enbiya-23)

-Allâh sana merhamet buyursun!.. Ben sana sorduğum şeylerle ancak senin aklını imtihan etmek istedim. Müzeyn kabilesinden iki kişi Rasûlullah'ın yanına geldiler ve şöyle sordular:

-Yâ Rasûlullah!.. İnsanların bugün yapmakta oldukları ve emek çekip didine geldikleri şeye ne buyurursun?.. Bu üzerlerine hüküm edilen ve önceden yazılan bir kaderden olarak, kendilerine isabet eden bir şey midir?.. Yahud, peygamberlerinin getirdiği ve üzerlerine hüccet sâbit olan şeylerden olarak, kendilerinin karşılayacakları şeyler içinde midir?..

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

- Hayır!.. Bu ikinci şekil değil!.. ÜZERLERİNE HÜKÜM OLUNAN VE KENDİLERİNE GELEN BİR ŞEYDİR (kaderdir). Azîz ve Celîl olan Allâh'ın kitabında bunun tasdiki şu âyettir:

-HER BİR NEFSE VE *ONU DÜZENLEYENE*, SONRA DA ONA HEM KÖTÜLÜĞÜ, HEM KORUNMASINI İLHAM EDENE. (Şems-7/8)

* * *

-Câbir radıyallâhu anh şöyle dedi:

Surûkatubnu Mâlik ibn Cu'şûm geldi ve şöyle sordu:

- Yâ Rasûlullah!.. Bize DİNİMİZİN ASLINI BEYAN ET!.. Bugünkü amel neyin içindedir?.. Bunun bilgisine nisbetle, biz sanki, şimdi yaratılmış gibiyiz. Bugünün âmeli, kalemlerin yazıp da kuruduğu, takdirlerin cereyan ettiği işler içinde midir?.. Yoksa karşılaşacağımız işler içinde midir?

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem:

- Hayır!.. Bugün ki iş, yeniden oluşacak işler içinde değildir!.. Fakat kalemlerin yazıp kuruduğu, takdirlerin cereyan etmiş olduğu işler içindedir!.. Buyurdu.

Surâka bu defa sordu:

- Öyle ise amel ne için?..

Züheyr dedi ki: Bundan sonra Ebu Zübeyr anlamadığım bir şey konuştu; ben ne dedi, diye sordum:

- Amel ediniz, çünkü herkese kolaylaştırılmıştır!." buyurdu.

* * *

-Abdullahibn Mes'ud radıya'llâhu anh şöyle dedi:

Bize dâima doğru söyleyen ve kendisine de doğru bildirilen Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu.

- Sizin birinizin ana-baba maddeleri 40 gün anasının karnında toplanır. Sonra o maddeler o kadar zaman içinde katı bir kan pihtisi halini alır. Sonra yine o kadar zaman içerisinde bir çiğnem ete tahavvül eder. (120. günde) ona bir melek gönderilir de bu melek ona ruhu nefheder. Ve melek dört kelime ile yani rızkını, ecelini, âmelini, said ve şakî olduğunu yazmakla emrolunur.

Kendisinden başka Hak ilâh olmayan Allâh'a yemin ederim ki: sizden biriniz cennet ehlinin âmeliyle âmel etmekte devam eder. Nihayet kendisi ile Cennet arasında bir zirâ'dan başka mesafe kalmaz!.. Bu sırada yazı o kişinin önüne geçer!.. Bu defa o kişi cehennem ehlinin ameliyle âmel etmeye devam eder.

Ve yine sizden biriniz Cehennem ehlinin âmeliyle âmel eder, nihayet kendisiyle cehennem arasında ancak bir zirâ' mesafe kalır. Bu sırada yazı önüne geçer!.. Bu defa da o kimse cennet ehlinin âmeliyle âmel eder ve cennete girer!.'

* * *

Enes İbn Mâlik radıya'llâhu anh şu hadîs- Rasûlullah'a bağladı:

Rasûlullah şöyle buyurmuştur:

-Şüphesiz Azîz ve Celîl olan Allâh rahime bir melek tevkil etmiştir.

-Melek, "Ey rabbım bir nutfedir; ey rabbım bir kan pıhtısıdır; ey rabbım bir çiğnem ettir" der. Allâh bir mahlûk hükmedip yaratmak istediğinde Melek,

"ey rabbım erkek midir yahud dişi midir; şâkî midir yahud saîd midir; rızkı nedir; ecelî nedir," sorularını sorar. BUNLAR ANASININ KARNINDA İKEN BÖYLECE YAZILIR!.."

* * *

-Hazreti **Ali** Radıyallâhu anh şöyle anlattı:

Biz bir defasında Bâki-ül Garkad mezarlığında bir cenâzede bulunduk. **Rasûlullah** sallallâhu aleyhi ve sellem yanımıza gelip oturdu. Biz de etrafına oturduk. **Rasûlullahın** beraberinde bir âsâ vardı. **Rasûlullah** başını eğdi ve düşünceli bir halde elindeki âsâ ile yere vurup dürtüştürmeye, çizgiler ve izler meydana getirmeye başladı. Sonra:

-Sizden hiçbir kişi ve yaratılmış hiçbir nefis müstesna olmamak üzere, muhakkak cennetteki ve cehennemdeki yerine Allâh yazmıştır!.. Ve herkesin şakî veya saîd olduğu muhakkak yazılmıştır!..

Buyurdu. Bunun üzerine sahabîlerden bir kimse şöyle sordu:

-Ya Rasûlullah, öyle ise bizler âmeli terkedip, bu yazımız üzerine kalalım mı?.. Rasûlullah şöyle buyurdu:

- Saîd olan kimse, saâdet ehlinin âmeline ulaşacaktır. Şakî olan kimse de, şekâvet ehlinin âmeline ulaşacaktır. Sizler âmel edip çalışın!.. Çünki herkese kolaylaştırılmıştır!.. Sâid olan Saâdet ehlinin ameline KOLAYLAŞTIRILIR, şakî olan da şekâvet ehlinin AMELİNE KOLAYLAŞTIRILIR.

Sonra Rasûlullah şu âyetleri okudu:

-**BUNDAN SONRA KİM VERİR VE SAKINIRSA, O en güzeli de tasdik ederse, biz de onu en kolaya hazırlarız. Ama kim cimrilik eder, kendisini müstağni görür en güzeli olan sayarsa, biz de onu en güç olan için hazırlayacağız"** (Leyl- 5/10)

* * *

İmran İbn Husayn radıya'llâhu anh şöyle dedi:

Bir kimse tarafından şöyle soruldu:

-Ya Rasûlullah, cennet ehli ateş ehlinden (ayırdedilip) bilindi mi?..

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem:

- Evet!..

Yine o zât tarafından:

- Öyle ise âmel edenler niye böyle çalışıp duruyorlar?.. denildi.

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem:

-Herkes niçin yaratıldı ise, onun yolları kendisine kolaylaştırılmıştır!..

* * *

Ebû Hüreyre radıya'llâhu anh, Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu, dedi:

- Hakikaten öyle adam vardır ki; uzun zaman cennet ehlinin âmelini işler; sonra onun bu yaptıkları, ateş ehlinin ameli ile son bulup, mühürlenir. Kezâ kişi uzun zaman ateş ehlinin amelini işler; sonra da onun bu âmeli cennet ehlinin ameliyle son bulup, mühürlenir!..

* * *

Sehl İbn Sâ'd es Saidiyy radıya'llâhu anh der ki; Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

- Hakikaten öyle adam vardır ki, insanlara zâhir olan halleri ile muhakkak cennet ehli ameli yapar!.. Halbuki kendisi ateş ehlindendir!.. Ve yine öyle adam vardır ki insanlara görünüşte mutlak ateş ehlinin âmelini işler, halbuki kendisi cennet ehlindendir!..

* * *

Tâvûs şöyle dedi:

Ben Rasûlullahın sahabîlerinden birçok insanlara eriştim. Onlar "**HER ŞEY KADER İLEDİR**" diyorlardı. Ben Abdullah ibn Ömer radıyallâhu anhdan şöyle işittim:

"Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem buyurdu ki:

-HER ŞEY KADER İLEDİR!.. HATTA ÂCİZLİK İLE ZEKÂ VE BECERİKLİLİK BİLE!.. Yahud BECERİKLİLİK ve ZEKA İLE ÂCİZLİK BİLE.

* * *

İbn Abbas radıyallâhu anh şöyle anlatıyor:

Ebû Hureyre'nin, Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu, diyerek, rivayet ettiği şu hadîstekinden daha küçük, günâha benzer hiçbir şey görmedim!..

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

-Allâh âdemoğluna zinâdan nasibini takdir etmiştir!.. Hiç şüphesiz âdemoğlu

takdir edilmiş olan bu âkıbete erişecektir!..

İmdî göz zinâsı bakmak, dil zinâsı konuşmaktır. Nefis temennî eder ve iştahlanır. Tenâsül uzvu ise bu organların hepsinin arzularını ya gerçekleştirir, yahud yalanlar. (Buharî-Tecrid-2132**)**

* * *

Ubeyy ibn Kâ'b radıya'llâhu anh şöyle dedi:

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem buyurdu:

-Hızır'ın öldürmüş olduğu çocuk, KAFİR OLARAK tabiâtlandırılmıştır! Eğer yaşasaydı, muhakkak ana ve babasını azgınlık, tecavüz ve kâfirlikle sarıp bürüyecekti!..

* * *

Mü'minlerin anası Hz. Aişe radıyallâhu anha şöyle dedi:

"Bir küçük çocuk vefat etti. Ben,

-Ne mutlu ona, o cennet serçelerinden bir serçe, deyiverdim. Bunun üzerine Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

-Sen bilmez misin ki, Allâh cenneti yaratmış, cehennemi de yaratmıştır!.. Sonra şunun için bir ehil yaratmış, bunun için de bir ehil yaratmıştır!.."

* * *

Mü'minlerin anası Hz. Aişe şöyle anlattı:

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem ensârdan küçük bir çocuk cenâzesine çağrıldı. Ben,

-Saadet ona!.. O cennet serçelerinden bir serçe kuşudur!.. Kötülük işlemedi!.. Kötülük yapacak bir çağa erişemedi!.. dedim.

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle dedi:

- Şundan başkası mı olacak Yâ Aişe!.. Allâh cennet için bir halk yarattı ki; onlar daha babalarının sulblerinde bulunurlarken, Allâh onları Cennet için yaratmıştır!.. Ve kezâ Allâh, ateş için öyle bir ahâli yaratmıştır ki, onlar henüz babalarının sulblerinde bulunurlarken, Allâh onları ateş için yaratmıştır!..

* * *

Yezîd ibn Hürmüz ile Abdurrahman el A'râc dediler ki:

-Biz Ebû Hureyre'den işittik şöyle dedi, Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

- Adem ile Musâ aleyhisselâm RABLARI KATINDA birbirlerine karşı delil getirecek tartıştılar. Neticede Adem, Musâ'ya HÜCCETLE galebe etti.

Musâ:

- Sen Allâh'ın kendi eliyle yarattığı; kendi Rûh'undan ruh üflediği; meleklerini secde ettirdiği; cennetinde iskân edip oturttuğu; sonra da yapmış olduğun hatadan dolayı insanları arza indirten Adem misin, diye sordu.

Adem:

- Sen Allâh'ın Resûllükle ve kelâmıyla mümtaz kılıp seçtiği; içinde her şeyin beyânı bulunan levhaları verdiği; ve yavaşça konuşucu olarak seni kendisine yaklaştırdığı Musâ'sın!.. Benim yaratılmamdan kaç sene önce Allâh'ın Tevratı yazdığını biliyorsun!.. dedi.

Musâ:

- 40 yıl önce!..

dedi. Adem:

- Peki, Tevratın içinde, "VE ADEM RABBİNE ASİ OLDU da ŞAŞIP KALDI". (Taha:121) âyetini buldun mu?.. diye sordu. Musâ dedi:

- Evet buldum..

Adem:

-Öyle ise, Allâh'ın beni yaratmasından 40 sene önce, benim yapmamı üzerime takdir ettiği işi yapmamdan dolayı beni azarlayıp, kınıyorsun!.. dedi.

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem:

- "Böylece Adem, Musâ'yı hüccet ile mağlub etmiştir."

* * *

Abdullah ibn Amr ibn As radıya'llâhu anh şöyle dedi:

Ben Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellemden duydum, şöyle buyurdu:

-Allâh mahlûkâtın KADERLERİNİ semâları ve arzı yaratmasından 50 BİN sene EVVEL YAZMIŞTIR!..

* * *

Ebû Hureyre radıya'llâhu anh, Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu, dedi:

- Her birinde hayır olmakla beraber, Allâh'a göre kuvvetli mü'min zâif mü'minden daha hayırlı ve sevimlidir. Sana yararlı şeyler üzerinde hırs ile çalış, Allâh'dan yardım iste acze düşme.

EĞER SANA BİR ŞEY, BİR MÜSİBET GELİP İSABET EDERSE, "KEŞKE ben böyle yapmasaydım, böyle olurdu" deme!.. Fakat,

-Allâh BÖYLE TAKDİR ETMİŞ, O DİLEDİĞİNİ YAPAR!.." de. Zirâ bu "KEŞKE"(...seydim) **kelimesi şeytanın âmelini açar!..**

* * *

Bu bölümde de **SÜNEN-İ TİRMÎZİ** isimli Hadîs kitabından gene "**Kader**" konusundaki bir kısım Hadîs-i şerîfleri naklediyoruz:

* * *

Abdullah bin Ömer radıya'llâhu anh'den rivayet edilmiştir:

Ömer radıya'llâhu anh:

-Yâ Rasûlullah. Yapmakta olduğumuz işin, yeni oluşan bir iş, veya bir başlangıç mı olduğu; yoksa önceden tamamlanan bir işde mi çalıştığımız kanâatindesin?..

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

-Ey Hattaboğlu, önceden tamamlanan bir işte!.. Herkes kolaylıkla başaracaktır!.. Ne var ki saadet ehlinden olan saadet için çalışacak; şekâvet ehlinden olan da şekâvet için çalışacaktır!

* * *

Selman radıyallâhu anhdan rivayet olunmuştur:

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

- Kazayı ancak duâ önler; ve ömrü yalnız iyilik artırır!..

* * *

Ebû Hizâme radıya'llâhu anh rivayet edilmiştir:

Bir adam Rasûlullah'a gelerek sordua:

- Yaptırdığımız afsun (okunma)ların, tedavide kullandığımız ilaçların ve tuttuğumuz perhizlerin, Allâh'ın kaderinden herhangi bir şeyi önleyeceği görüşünde misin?..

- Onlar da Allâh'ın kaderindendir!

* * *

- Ademoğlu, yanıbaşında 99 ölüm olduğu halde sûretlenmiştir!.. Şayet bu ölüm tehlikelerini atlatır ise, ihtiyarlığa düşer ve neticede ölür!..

* * *

Hazreti **Ali** radıya'llâhu anh'dan rivayet olmuştur:

- Kul 4 esas imân etmedikçe mü'min olamaz!.. Allâh'dan başka ilâh olmadığına, Benim Resûlü olup Hak ile gönderdiğine, ölüme ve öldükten sonra yaşamaya ve kadere iman edecek.

* * *

Câbir bin Abdullah radıya'llâhu anh'den rivayet edilmiştir:

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

- Bir kul, hayrı ve şerri ile kadere imân etmedikçe; kendisine isabet edenin ondan şaşmasına; kendisine isabet etmeyenin de ona isabet etmesine kesinlik ile imkân olmadığını bilmedikçe; mü'min olmaz!..

* * *

Abdullah bin Amr radıya'llâhu anh'den rivayet edilmiştir:

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem elinde iki kitap (tutuyormuşcasına) üzerimize çıka geldi. ve:

- Bu kitabın ne olduğunu biliyor musunuz?.. Buyurdu.

- Hayır yâ Rasûlullah, ancak bize bildirirsen... dedik.

Bunun üzerine sağ elindeki kitab için.

- Bu âlemlerin Rabbından bir kitaptır!.. Cennete gireceklerin adları, baba ve kabilelerinin isimleri, bu kitabda mevcuttur!.. Orada son kişilerine kadar icmalen yazılmıştır ki, artık onlar kesinlikle artırılmıyacak ve eksiltilmeyecektir!..

Sonra sol elindeki kitab için de.

- Bu da âlemlerin Rabbından bir kitabdır. Cehenneme gireceklerin adları, baba ve kabilelerinin isimleri bu kitabda mevcuttur. Orada son kişilerine kadar icmalen yazılmıştır. Artık onlar asla arttırılmıyacak ve eksiltilmeyecektir!..

- Yâ Rasûlullah, durum önceden tamamlanmış ise; o halde âmel neye yarar?..

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:**- Doğru olun ve mutedil davranın. Çünki cennete girecek kişi, her ne âmel işlemiş olursa olsun, onun âmeli cennet ehlinin ameli ile son bulacaktır!.. Cehenneme girecek kişi de, ne âmel işlemiş olursa olsun cehennem ehlinin ameli ile ameline son verecektir!.. Rabbimiz KULLARIN KADERİNİ TAYİN ETMİŞTİR!.. Bir bölük cehennemdedir!..**

* * *

İbn-i Mes'ûd radıyallâhu anhden:

-Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem bize hutbe irâd ederek:

-Hiç bir şey, hiç bir şeye hastalığını bulaştıramaz!..

Bunun üzerine bir a'rabî sordu:

- Ya Rasûlullah, haşefesi uyuzlu erkek deveyi ağıla alıyoruz ve sonra bütün develeri uyuz yapıyor!?..

Rasûlullah şöyle buyurdu:

- O halde birinci deveyi uyuz yapan kimdir?.. Advâ ve sefer yoktur!.. ALLAH HER NEFSİ YARATMIŞ ONUN HAYATINI, RIZKINI, KARŞILAŞACAKLARINI TAKDİR ETMİŞTİR!

* * *

Buharî'den. Ebû Hureyre radıya'llâhu anh'dan.

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

- Hiçbir kişiyi onun güzel işi ve ibâdeti cennete koyamaz!..

Bunun üzerine ashabı sordu:

- Seni de mi koymaz Yâ Rasûlullah?..

Resûli Ekrem şöyle cevab verdi:

- Evet, beni de!.. Allâh'ın fazlı ve rahmeti beni kuşattığı için cennete girerim. Bu sebeble ashabım iş ve ibâdetinizde ifrat ve tefritten sakının. Doğru yoldan gidip Allâh'a yaklaşınız. Sakın hiç biriniz ölümü temenni etmesin!.. Çünki o, hayır sahibi ise, hayrını arttırması umulur; günâhkâr ise tevbe ederek ölmesi beklenebilir. (Tecrid-1918)

* * *

Abdullah bir Amr radıya'llâhu anh'den rivayet olunmuştur:

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

- Muhakkak yüce Allâh yarattıklarını bir karanlık içinde yarattı. Sonra onlara nurundan saçtı!.. Bu nurdan nasibini alan kimse hidayete erdi!.. Nasibini alamayan da delâlete saptı!.. Bunun için ALLAH'IN İLMİNE GÖRE KALEM KURUDU!.. (Tırmizi-2780)

* * *

Zeyd bin Sâbit radıya'llâhu anh şöyle dedi:

Ben Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem'den duydum şöyle buyurdu:

- Eğer Allâh sahibi olduğu göklerin halkını ve yerin halkını azâblandırsa idi, onlara zulmetmeden azâb vermiş olurdu!..

Eğer, onlara merhamet etse idi, Allâh'ın rahmeti onlar için, kendileri için işledikleri âmellerinin karşılığından daha hayırlı olurdu.

Ve eğer senin, Uhud Dağı kadar altının olup, hepsini Allâh yolunda harcamış olsaydın; Sen, kaderin hepsine inanmadıkça ve SENİN BAŞINA GELMİŞ OLAN ŞEYLERİN GELMEMESİNİN MÜMKÜN OLMADIĞINI; ve başına gelmemiş olan şeylerin de gelmesine imkân olmadığını bilmedikçe (kabul olmazdı). Kezâ anlatılan bu inançtan başka bir akide üzerine ölürsen şüphesiz cehenneme gireceğini kesin olarak bilmedikçe, senden kabul edilmezdi. (İbn-i Mâceh-Mukaddime)

* * *

Süraka bin Cü'şum radıya'llâhu anh'den rivayet edildiğine göre, kendisi şöyle demiştir:

Ben Resûli Ekrem sallallâhu aleyhi ve selleme dedim ki:

-Yâ Rasûlullah!.. AMEL, kaderleri çizen kalemin yazdığı mukadderâtın cümlesinde mi ki, artık kalem onun işini tamamlamış ve kurumuştur?.. Yoksa AMEL, (için geçmişte bir kader sözkonusu olmayıp) **istikbalde takınacağı tavra göre mi?..**

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem buyurdu:

-**FİİLİN, kader ile tesbit edilmiş olan mukadderâttan olup, kâlemin yazıp kuruduğu hususlar içindedir!.. Herkes ne için yaratıldı ise ona müyesser kılınır**!.. (İbn-i Mâce Mukaddime)

KADER konusunda nakletmiş olduğumuz sayısız Hadîs-i şerîflerden sonra, yarım akılları ve çalışmayan beyinleri ile bu hadîslere karşı çıkmak cür'etini gösterecek sözde âlimlere yine şu buyruğu Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem ile ikâzda bulunmak isterim:

* * *

Ebû Hureyre radıya'llâhu anh'den.

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

- Okunmakta olan hadîsimi koltuğuma yaslanmış olarak herhangi birinizin dinlemesini ve sonra da okuyana, <Sen hadîsi bırak, onun doğru veya yalan olduğunun anlaşılması için Kur'ân'dan bir şeyler oku> dediği kat'iyyen bilmeyeyim!.. Söylenen o sözü ben söyledim.'

* * *

Herhangi bir Hadîs-i şerîf nakline karşı, ama falanca âlim ya da filanca velîde böyle söylemiştir gibi verilen cevablar son derece yanlıştır. Bu, Rasûlullah öyle demiş ama, onun kadar değerli filanca da böyle demiş diyerek ikisini karşılıklı kefeye koymak olur ki, son derece anlayışsız, basîretsiz bir harekettir. Bırakın, ümmetten falanca ya da filanca âlimi veya ârifi; yukardaki Hadîs-i şerîfte olduğu gibi, bir hadîs-i nakletmek gayesiyle âyetten sözedilmesi bile son derece çirkin bir davranış olur.

Bu sebebledir ki; Ebû Hureyre radıya'llâhu anh, İbn-i Abbas radıyallâhu anha;

- Ey yeğenim, ben sana Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellemden hadîs rivayet ettiğim zaman, ona karşılık olarak darbı meselleri anlatmaya kalkma!.. demiştir.

* * *

Bize düşen iş, öncelikle itirazsız Rasûlullah'dan geleni olduğu gibi kabûl etmektir. İkinci aşamada ise, bu kabûl ettiğimiz şeyin şayet ille anlamak istiyorsak neden, nasıl olduğunu, araştırmaktır. Bulabilirsek, ne âlâ!.. Bulamaz isek, bu defa o konuyu olduğu haliyle kabul etmiş olarak araştırma konumuzu zamana bırakmaktır. Şayet reddedersek, o konuda kendimizi ebedî olarak o ilimden mahrum bırakmış oluruz'.

Şurası kesin bir gerçektir ki. Rasûlullah, Allâhü Teâlâ'nın bahsetmiş olduğu olağanüstü yanıyla, yani **"Kendi hevâsından konuşmaz"** özelliği dolayısıyla varlığın tüm gerçeklerini çeşitli şekillerde insanlara bildirmiştir. Ancak bu bildirim, yaşadığı günün şartları, o devrin insanlarının anlayış sınırlıkları ve nihayet o devrin ilminin son derece kısıtlı olması sebebiyle; pek çok konuda gerçeklerin, benzetmeler, mecâzler, misâller yoluyla açıklanmasına sebeb olmuştur. Öyle ise biz ilmimizi geliştirebildiğimiz nisbette bu gerçeklere yaklaşabilip, bu sırları deşifre edebileceğiz.

Muhakkak ki, günümüzde yaşayan bir kısım dargörüşlü, taklidçi tabiâtlı, sabit fikirli insanlar; meselenin gerçeğini araştırmayı hedeflemiş, gerçeklere ulaşmak için çaba sarfetmek üzere yaradılmış olanları tenkid edecekler, kınayacaklar hatta çok ilkel bir kafa yapısı dolayısıyla -kâfirlik' ile bile itham edeceklerdir.

Neyleyelim ki, din, günümüz insanlığında lâyık olduğu değeri bulamıyor ise bunun

vesilesi de, bu dargörüşlü kafası çalışmayan mukallitlerdir.

1967 senesinde basılan "**Tecellîyât**" isimli kitabımızda şu sözün üzerinde önemle durmuştuk, bir kere daha tekrar edelim:

"İDRAK EDEMİYORSANIZ, BÂRİ İNKÂR ETMEYİNİZ."

Unutmayalım ki; şeytan, idrak edemediğini reddettiği için "**İBLİS**" oldu!..

Esasen basîret sahibi için Tevhid sırrı ile kader sırrı aynı şeydir!.. Bu sır aslında gerçeği görmek isteyenler için hiç de sır değildir!.. Daha doğrusu, bu gerçeği görmek kolaylaştırılmış olanlar için, hiç de güç değildir!..

Evet, mesele o gerçeğe ehil olarak yaradılmışlar için son derece basittir!..

Şöyle ki...

Allâh, kendisinde mevcut olan sayısız ve sonsuz manâları âşikâre çıkartmayı irade etmiştir.

İlim vasfı dolayısıyla hangi manâların âşikâre çıkmasını murad etmiş ise, ilminin gereğini kudret sıfatıyla gerçekleştirmiştir.

Esasen her şey ilim mertebesinde olup bitmiştir!..

Daha sonra ise ilim mertebesinde olup bitenler, kuvveden fiîle dönüşmeye başlamıştır. Varlıkda asıl olanlar ilahî sıfatların ve isimlerin mânâlarıdır.

Bu manâların sayısız bileşimlerinden ise, gene sayısız isimlerle anılan oluşumlar meydana gelmiştir. Ancak bu meydana gelen oluşumlar dahi gene kendi varlığı ile kaim olan şeylerdir.

* * *

Şu hususu çok iyi kavrayalım.

Bir deri parçasını başına şapka yapmakla, ayağına ayakkabı yapmanın senin yönünden nasıl bir farkı yoksa; ayağın tabanı nasıl, beni niye göz yapmadın diyemiyor ise; var edilen varlıkların da, gerçekte, beni niye şöyle yapmadın demeye hakları yoktur!.. Velev ki deseler..? Vücudunuzdaki bir hücrenin içindeki virüsün tümüyle isyân, ya da sizi tasdik içinde olması, sizde ne uyandırır ki?..

Evet, -kaderin' orijini itibariyle; her şeyin, TEK varlık sahibinin ilim, irade ve kudreti ile oluştuğunu anlattığını belki bu yolla anlayabiliriz.

Zaten İslâm'ın tasavvuf adı altında yaşatılan -vahdet' anlayışı dahi her şeyin, aslında -bir çok varlık' olmayıp; tek varlıktaki sayısız manâların âşikâre çıkışından başka bir şey olmadığını anlatmaktadır ki, bu da aynı şeye işarettir!

Peki öyle ise bir sual:

-Madem ki benim kaderim önceden yazılmış, olacak olan olacak, olmayacak olan da olmayacak, öyle ise ben de hiçbir şeyle uğraşmam, boş otururum!?..

Cevab:

- Şayet boş oturmak için varedilmiş isen, ancak o takdirde bu dediğini gerçekleştirebilirsin. Aksi takdirde, ne iş için yaratılmış isen, o iş sana kolay gelecek ve mutlaka o işi yapmaya devam edeceksin!..

Başka bir sual:

- Allâh benim Cehenneme gitmemi takdir etmiş ve cehennemliklerin işini bana kolaylaştırmış ise, bunda benim suçum ne?..

Cevab:

- Mülk sahibi mülkünde dilediği gibi tasarruf eder!.. Sen nasıl mülkün saydığın şeyde dilediğini yapmak istiyor ve bundan engellenirsen, benim hürriyetim nerede diye isyâna başlıyorsan; Allâh da kâinatın mutlak meydana getiricisi olarak mülkünde dilediği gibi tasarruf etmektedir. Hiç bir kayıt ve şarta bağlı olmaksızın!..

Sual:

- Peki Allâh bana cebren bu işi yaptırmıyor mu?!..

Cevab 1:

- Cebbar olan Allâh dilediğini yapar ve bundan dolayı da kendisine sual sorulmaz!

Cevab 2:

- Esasen Allâh sana yaptırıyor diye bir şey sözkonusu değildir. Çünki gerçekte -sen' diye bir varlık yok ki!.. -Sen' ancak bir isimden ibaretsin!.. -sen' ancak 5 duyunun hayal âleminde oluşturduğu bir varlıksın!.. -sen' var kabul edilen bir izafî birimsin!.. Şayed sana hücre boyutunda baksak, sayısız hücrelerden ibaret bir kütlesin!.. Işık boyutunda baksak, renk renk ışıksın!.. Beyin yapın ve programın itibariyle seyretsek, belli bir görevi ortaya koymak için çeşitli özelliklerle programlanmış bir kozmik robotsun!.. Ama ne var ki bütün bunlarla beraber, özün itibariyle kâinatın herhangi bir yerinde mevcut olan tüm özelliklere de sahipsin!..

Sual:

- Benim kendi varlığım olmadığına, varlığımın O'ndan başka, ayrı bir varlık olmadığına göre, cehennem niye olsun ve ben niye yanayım?..

Cevab:

- Şu anda da aynısın ve gerek maddî ve gerekse manevî sayısız yanışlar içersindesin. Öyle ise şu anda nasıl maddî ya da manevî yanışlar sözkonusu ise, ölümötesi yaşamda da aynı şekilde yanışlar sözkonusudur!..

Sual:

- Ben de, madem ki kaderim yazılmış, ibâdet etmiyorum!.. Nasıl olsa, cennetlik isem cennete gideceğim, cehennemlik isem cehenneme gideceğim.

Cevab:

-Allâh cennet için yarattığına cennetliğin amelini nasib eder, cehennem için yarattığına da cehennemliklerin amelini. Sen hangisi için isen onun ameli sana kolay gelir!.. Zaten senden ne tür amel çıkıyorsa, sen, o senden çıkan amelin neticesine ulaşacaksın!..

Sual:

- Duâ kazayı defeder!.. Bu kaderin değişmesi değil midir?..

Cevab:

- Kazayı defedecek duâ dahi takdirdendir!..

Sual:

- Peki iradei cüzüm yok mu benim?...

Cevab 1:

- Ne Kur'ân-ı Kerîm'de ne de bildiğimiz kadarıyla hadîs-i şerîflerde -iradei cüz' diye bir tâbir geçmez!

Cevab 2:

- Varlığın tümüyle O'ndan oluşu itibariyle, her zerrede kendi boyutlarında O'nun iradesi mevcuttur ve o mutlak irade sahibidir. Senin basiretini örten perdeyi kaldırmayı dilerse, görürsün ki sana ait olduğunu sandığın her şey O'na aittir!.. Mutlak irade'nin senden çıkışı halinde aldığı isimden başka bir şey değildir Cüzi irade. Gerçekte, "cüz-i varlık" yoktur ki; "cüz-i irade olsun!... Evren tek bir varlıktır...

Sual:

-Öyle ise bendeki tüm eksiklik, kusur ve yanlışlar da O'na aittir!..

Cevab:

- Saydığın tavsifler, var sandığın varlığa nisbetle kabul edilmiş "izafî" tavsiflerdir. Gerçekte ne senin var sandığın varlıkların O'ndan ayrı birer varlıkları vardır; ne de eksik, noksan, kusurlu olan bir şey!..

Sual:

- Varlıktaki bir takım süflî şeylere de o mu diyeceğiz?

Cevab:

- Süflî şeyleri gören göz sahibi için, süflî şeyler o değildir!.. Basîret sahibine göre ise zaten böyle şeyler sözkonusu değildir. Zirâ onların beyni gözlerine tabi değil; gözleri beyinlerine tabidir. Gördükleri kadar düşünmek derekesinden düşünebildikleri kadar görmek mertebesine yükselmiş ve sonunda da varlıkların olmayışını idrak derecesine ulaşmışlardır.

Sual:

- Dediklerinin büyük bir kısmını anlıyamıyorum. İçimden reddetmek de gelmiyor, öyle ise ne yapayım?..

Cevab:

- İlim öğren!..ilmin yaşı yoktur!..ilmi araştır ve nerede kimden olursa olsun

gerçeğin ilminin talibi ol!.. Kıyâmet gelmedikçe ilim yeryüzünden kalkmış olmayacaktır.ilmi daima kaynağından araştır. Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in buyurduklarını bir yandan yap, diğer yandan da ilim gözüyle hikmetlerini araştır. Zirâ Allâh bir kimsenin hayrını dilemiş ise, onu dinde anlayışlı kılar!.. Daima hikmet peşinde ol. Dedikodu ile saatlerini harcama.

Sual:

- Bu dediklerine kafam çalışmıyor..?

Cevab:

-Öyle ise sadece Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in dediklerini tatbik etmeye çalış; başkalarına da ayakbağı olmamaya gayret et!..

Sual:

- Kaderimde varsa ilme çalışmak çalışırım. Ama, kaderimde varsa o ilme ermek, zaten çalışmasam da bana gelir!?..

Cevab:

- Her şey bir sebeble halk olmuştur. O şeye erişeceksen, önce sana onun sebebine tutunmayı nasib eder ve sonra da o şeyi nasibeder!.. Yok zaten kaderinde o şeye ulaşmanı yazmamış ise, bu takdirde o şeyin sebeblerine yapışmak sana güç gelir, çalışmazsın ve neticede de o şeyden mahrum kalırsın.

Sual:

- Peki bir kısım âyet ve hadîslerde kişinin yaptıklarının karşılığını alacağını anlatıyor. Yapmazsan alamazsın diyor, bu kişinin elinde bir şeyler olduğunu göstermez mi?..

Cevab:

-Kişi kendisinden çıkan fiillerin neticesine erecektir. Müsbet ya da menfi!.. Ama kendisinden çıkanlar da Tek ve Mutlak varlığın takdir ettikleridir, bu da başka bir gerçek!..

Sual:

- Ben ne yaparsam, onun neticesine erecek miyim?..

Cevap:

- Hakkında ne takdir edilmiş ise, o neticeye ulaşacak fiilleri ortaya koyacak ve ona ulaşacaksın!..

Evet, burada bazı suallerin cevablarını vermeye çalıştık. Şayet daha başka sualleriniz olursa; onları da, çevrenizde bildiğiniz ya da araştırıp bulacağınız dîni bilen değerli bir kişiden öğrenebilirsiniz.

Önce şunu diyelim ve sonra esas açıklamamıza geçelim:

Parmak, beynin androidi midir?...

Yukarıda bahsettiğimiz bölüm itibariyle, insanın âdeta bir tür "**KOZMİK ANDROİD**" durumunda olduğunu açıkladık!..

Sayısız ve sonsuz özelliklere sahip olan beyin, sayısız yıldızlar tarafından kozmik ışınlarla programlanıyor. Ve bu programlanış istikâmetinde bir yaşama giriyor!.. Ya da bir diğer ifade ile.

Allâh'ın takdiri üzere, Melekler o kişinin kaderini yazıyor!.. Eceli, âmeli, rızkı, said veya şakî olduğu yazılıyor. Ve o insan yazıldığı üzere yaşama giriyor.

Peki olay bu mu?..iş bu kadar basit mi?..

Hayır!..

Bu konunun, ya da insanın sadece bir yönü!.. Bir de insanın ikinci yönü mevcut!..İnsanın aslı, orijini itibariyle sahip oldukları, yönü yani!..

* * *

Evet, insan baştan beri çeşitli vesileler ile anlattığımz üzere, kendilerini oluşturan maddeleri "ışınlar", ya da "**kozmik enerji**" ya da "**nur**" yapılı denilen "**melek**"ler tarafından, ilâhî ilim ve irade istikâmetinde programlanan bir beyin ile yaşama başlayan bir varlık.

Ancak bu varlık gene beyin kapasitesi itibariyle mevcûdattaki tüm varlıkları ve özellikleri değerlendirebilecek bir kapasiteye de sahip kılınmış!.. Yeryüzünde "**HALİFE**" olarak meydana getirilmesi hasebiyle.

Bir diğer ifade ile, "**Allâh adıyla işaret edilenin esmasına ayna**" olup, **O**'ndaki yüce özelliklerin zâhire çıkabilmesi için var.

* * *

İşte beyin, eğer çok üst düzeyde çalışma kapasitesine erişir; kendisinde ortaya çıkan tüm özelliklerin, Allâh'tan, eğer tabiri caiz ise, yansıma ya da tecellî olduğunu; esasen kendisinin var olmayıp, ilâhî özelliklerin bir bileşim haliyle oluşturduğu bir varlık olduğunu idrâk ederse; işte o zaman ikinci yön ortaya çıkar!.. Bu defa, hükmolunan robotta, gören, işiten, söyleyen, tutan, yürüyen O olur!.. Ya da bir başka ifade ile, robot yok olur; O ezelî ve ebedî "**MEVCUD**" varlığında kendinden gayrını görmez olur!..

Kısacası sonradan, "**yok**"tan var edilmiş varlık, tekrar "**yok**" olur; ve **BÂKÎ**, "**ALLAH**"tır hükmü ortaya çıkar.

Bununla beraber, sûretlerde bir değişiklik olacağını da sakın sanma!.. Çünki dün-bugün-yarın; ezel-ebed, Allâh katında tek bir şeydir ve hep aynı şeydir!..

Kısacası, nasipte var ise, takdir edilmiş ise, sen, senin "**var**" olmadığını; var olanın hep "**O**" olduğunu müşahede eder ve yaşarsın ki; bir süre sonra yaşayanın dahi kendi olduğu; hatta bunların çok çok daha öteleri ortaya çıkar!..

Çünki esas olarak, olay iki cephelidir.

Birinci yan, Allâh'ın âleme bakışı!

İkinci yan, insan'ın Allâh'a bakışı!..

Allâh'ın insana bakışı yukarıdaki birçok âyet ve hadîs-i şerîfte olduğu üzeredir.insan'ın Allâh'a bakışı ise ne türlü olmalıdır ve bu nasıl gerçekleşir. Bunu kitabın değişik yerlerinde anlatmaya çalıştık. Ayrıca "**Kendini Tanı**" isimli kitapta da bu konuya daha detaylı bir şekilde yer verdik.

Burada hemen "**kader**" babından sonra özellikle "**vahdet**" konusundan kısaca sözetmemiz, kişinin -robotsal' yanı ile birlikte; -en şerefli' yani "ahseni takvim" olarak "**HALİFE**" yanının da bulunmasına işaret etmek istemekliğimizdir. Zirâ konu asla tek yanlı olarak mütalaa edilmemelidir.

Kim bu konuyu tek yanlı olarak mütalâa ederse, mutlak yanılgı halindedir ve mahrumlardandır!..

Ya işin zâhir yönünden mahrumdur; ya da işin bâtın yönünden mahrûmdur!

Oysa Zâhir-Bâtın O'dur!..

Öyle olunca, hangisinden mahrûm olursa olsun, birinden mahrûm olan, O'ndan mahrûm olmuş olur!..

* * *

Öyle ise bize düşen, Varlığa hem "zahîr"i yönünden hem de "bâtın"ı yönünden; yani, hem şuur boyutu itibariyle, hem de ışın-madde silsilesi boyutu itibariyle âgâh olmaktır.

Eğer, işin bu yönünün farkında olmazsak, kendimizi sadece hüküm altında ezilen bir "robot" gibi düşünürsek; öylesine büyük nimetleri tepmiş oluruz ki; bunun vereceği pişmanlık, en azıyla fizik cehennem kadar bize azâb verir gelecekte!..

Esasen...

Bu kitapta, "**KADER"** bahsinde bugün için, her eserde bulamayacağınız kadar ağırlıklı olarak durduk. Zirâ, bu konu, bugün hiç bilinmemekte ve netice olarak da farkında olunmadan **TEVHİD** akîdesinden sapılmaktadır.

* * *

Buharîde, Râbiâtu'bnu Ebî Abdurrahman radıya'llâhu anh'ın şu sözleri yer almaktadır:

- Kendisinde herhangi bir ilim bulunan kimsenin kendini zâyi etmesi (yani ilmini açıklamaması) **lâyık değildir!..**

Bu arada sahabenin önde gelenlerinden Ebû Zerr'i Gıfarî radıya'llâhu anh'ın ensesini göstererek şöyle buyurduğu nakledilir:

- **(Beni öldürmek için)** kılıcı şuraya koysanız, ben de Resûllulah'dan işitmiş olacağım bir sözü, siz işinizi tamamlayıncaya kadar infâz edebileceğimi yani ilân edebileceğimi bilmem, yine infâz ederim.

Esâsen imanın şartlarından birisi olan **KADERE İMAN** için, evvela onun ne olduğunu bilmek gerekir. İnsanın bilmediği bir şeye zaten iman etmesi düşünülemez.

* * *

Şayet **Rasûlullah**, size deseydi "**TANGU**"ya imân edin; diyecektiniz ki;

-İyi ama 'Tangu' nedir onu bize anlat ki; bilelim ve ona imân edelim. Bilmediğimiz bir şeye imân etmemiz mümkün değildir ki!..

İşte **KADER**'in ne olduğunu da **Rasûlullah** sallallâhu aleyhi ve sellem en muteber hadis kitaplarında, yukarıda okuduğunuz gibi anlatıyor.

Siz şimdi Hazreti Rasûlullah'ın bu anlattıklarını ya kabul edersiniz, ya etmezsiniz. Artık bundan sonrası sizin bileceğiniz iştir!..

Zirâ, **kader** konusuyla ilgili hadîsleri nakletmek zaruridir; çünki insanlar neye iman etmek durumunda olduklarını bilmelidirler.

Bu hadîsler, kendi doğrultuları istikâmetinde, izah da edilebilirler. Yorumlanabilirler.

Ama asla tartışılmamalıdırlar!..

* * *

-Ebû Hureyre radıya'llâhu anh'ten nakledilmiştir:Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem bize çıkageldi. Biz, kader hakkında münakaşa ediyorduk!.. O kadar kızdı ki, yüzü kıpkırmızı oldu!.. Sanki yanaklarına nar suyu sıkılmıştı!.. Ve şöyle buyurdu:

- Bununla mı emroldunuz. Bununla mı ben size gönderildim..? Sizden önceki ümmetler ancak bu mesele hakkında çekiştikleri için helâk oldular!.. Kesin kararlıyım!.. Bu hususta sizi münazaâdan (münakaşadan**) uzak tutmaya, kesin kararlıyım!..** (Tırmizi)

Arapça orijinalinde özellikle "**Münakaşa**" anlamına olan "**nizâ**" kökünden bir kelime ile geçmesine ve yukarıda tercemesini verdiğimiz şekilde ifade edilmesine rağmen; maâlesef bazı kitaplarda bu cümle şöyle terceme edilmiştir:

-Yemin ediyorum, bu hususta konuşmamak için, yemin ediyorum.'

* * *

Evet. Bize düşen aklımızı başımıza toplayıp, Hazreti Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem'in buyurduklarını aynen kabûl etmek ve artık bu imân etmemiz gereken konularda münakaşaya girmemektir!..

Kim ki bu hadîs-i şerîfler konusunda münakaşaya, nizaâ girer; muhakkak ki kendisine helâka yol açılır!..

* * *

Evet aklımızı başımıza toplayalım dedik.

Ne yazık ki; bugün bazı -şeyhler' aklı küçük görüp, terkettirmekte; ilmi küçümsemekte, hatta -bugün yeryüzünden ilim kaldırılmışıtr' diyerek kendi cahilliklerini itiraf etmektedirler!..

Oysa, gerçekten son derece değerli bir çalışma yapmış olanislâm âlimlerinden**imamı Gazalî**, "**ihya**" isimli dört çiltlik eserinin birinci cildinde -Aklın hakikatı ve kısımları' bahsinde -AKIL' için şu hadîs-i şerîfi, Tırmızî'den şöyle nakletmektedir.

Peygamber efendimiz:

-Allâhü Teâlâ AKILDAN daha değerli bir şey yaratmamıştır!.. buyurmuştur.

* * *

Yine Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem Hazreti **Ali**'ye hitaben şöyle buyurmuştur:

-İnsanlar güzel ameller ve iyilikleriyle yaklaşıyorsa Allâhü Teâlâ'ya, sen de AKLIN ile yaklaş!..

* * *

Gene Hazreti Rasûlullah Ebudderdâ radıya'llâhu anha şöyle demiştir:

- AKLINI ARTTIR Kİ ALLAH'A YAKLAŞASIN!..

- Anam babam sana feda olsun yâ Rasûlullah, aklımı nasıl arttırabilirim ki?..

- Allâhü Teâlâ'nın yasaklarından kaçın, emirlerini tut!.. Ki böylece akıllı olasın.'

* * *

Gene Hazreti Ömer, Ebû Hureyre ve Ubeyy b. Kâb radıyallâhu anhüm hazretleri huzuru **Rasûlullah**'a gelerek Sâid b. Müseyyeb'den rivayet edildiği üzere şöyle sordular:

- Yâ Rasûlullah!..insanların en âlimi kimdir?..

- Akıllı olandır!..

- En çok ibâdette olanı kimdir?..

- En çok akıllı olan!..

-insanların en faziletlisi kimdir?..

- En akıllı olan!

-Yâ Rasûlullah, akıllı kimse, mürevvet sahibi, cömerd, konuştuğunu bilen ve hatırı sayılan kişi değil midir?..

- Bütün bu saydıklarımız dünyalık ve dünyaya ait şeylerdir. Âhiret ise korunanlarındır."

* * *

Başka bir hadîs-i şerîfte de **Rasûlullah** sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

- AKILLI, Allâhü Teâlâya imân edip, Resûlüne inanan ve emirlerini yerine getirendir."

* * *

Evet, yukarıdaki hadîste ashabın sordukları özellikler, kişide dünya yaşamı ile alâkalı özelliklerdir.

AKIL ise, esas yapısı itibariyle geniş boyutlarda düşünebilmeyi, düşündüklerin değerlendirebilmeyi, ölümötesi yaşamı idrâk etmeyi ve bu idrakın gerektiği şekilde ölümötesine hazırlanabilmeyi sağlar.İşte bu sebeble insan "**akıl**" ile "**imân**" şerefine ulaşır.

Akıl ile Allâh'a ulaşılır!.. Kim "**aklı**" ve "**ilmi"** inkâr ederse, o ancak cahildir ki; "Allâhü Teâlâ onu cehil batağından kurtarıp, ilim ile şereflendirsin, akıl ihsan eylesin" demekten başka bir şey elimizden gelmez!..

* * *

Demek ki.

Cenâb-ı Hakk'ın yarattığı en değerli şey olan aklımızı değerlendirecek, idrâk edemesek bile Hazreti Rasûlullah aleyhi's-selâm'ın dediklerini aynen kabul edecek ve bu konuda nizâa girmekten, münakaşaya girmekten kesinlikle kaçınacağız.

Evet, **KADER** mevzûunda açıklamaya çalıştığımız bu bilgileri gene Hazreti Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellemden nakledilen şu **Hadîs-i KUDSî'**ler ile noktalayalım.

* * *

- KİM RAZI OLMAZSA BENİM KAZAMA VE KADERİME, BENDEN BAŞKA RAB ARASIN!... (Beyhakî veibn-i Neccar Enes radıyallâhu anhdan nakletmiştir).

* * *

Ebû Hind ed-Dârî radıyallâhu anhın Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellemden rivayetine göre Allâhü Teâlâ şöyle buyurmuştur:

-KİM HÜKMÜNE (kazama**) RAZI OLMAZSA VE BELAMA SABRETMEZSE, BENDEN BAŞKA RAB ARASIN!..** (Taberânî)

* * *

Aslında, bu kitabımız, pek çok konuyu, toparlayıcı bir kitap olduğu için; konuların çok detaylarına dalmak istemedik. Derinlemesine olarak her şeyi izah edip; bu şekilde varlığı görmeye alışmamış akılları, haddinden fazla zorlamaktan kaçındır.

Bu sebeble bu kitapta etraflı olarak açıklamadığımız diğer hususları, inşâallah ileride çıkarmak nasib olursa diğer kitaplarımızda beyân edeceğiz.

"Hayrihi ve şerrihi min Allâhü Teâlâ"

İmânın şartlarından bir şartta da "Hayrihi ve şerrihi min Allâhü Teâlâ" deniyor.

Nisa sûresi 79. âyet:

-SANA GELEN HER İYİLİK ALLAHTANDIR, SANA İSABET EDEN HER KÖTÜLÜKTE KENDİNDENDİR." diyor.

* * *

Bir evvelki 78. âyette de:

"-EĞER ONLARA BİRiYİLİK DOKUNSA;

-BU ALLAH KATINDANDIR!

DERLER... EĞER ONLARA BİR FENALIK DOKUNSA;

-BU SENİN YÜZÜNDENDİR!.

DERLER.. DE Kİ;

"HEPSİ ALLAH KATINDANDIR."

BU KAVME NE OLDU Kİ BİR SÖZ ANLAMAZ OLDULAR."

Evet. Şayet onlara bir iyilik dokunsa.

Şimdi burada, önce "fenâlık" kelimesiyle kastedilen manâ nedir? bunu anlıyalım.

Fenâlık nedir?.. Kime nasıl fenâlık yapmış oluruz, kime nasıl iyilik yapmış oluruz!..

İyilik ve fenâlık kelimelerinden anlaşılan manâ nedir?

Senin tabiâtına uygun olan şeyi, ben sana ulaştırdığım zaman, sana iyilik etmiş olurum. Senin anlayışına **göre**!..

Senin tabiâtına ters düşen şeyi sana ulaştırdığım, sana ulaşmasına vesile olduğum zaman da sana fenâlık etmiş olurum!.. Gene, senin anlayışına **göre**.

Fakat gerçekte, senin tabiâtına ters düşen şeyi, sana verdiğim zaman sana iyilik etmiş olurum! Senin tabiâtına uygun olan şeyi sana verdiğim zaman sana iyilik etmiş olmam!.. **Hakîkat** açısından!

* * *

-HOŞUNUZA GİTMEYEN NİCE ŞEYLER VARDIR Kİ, SİZİN İÇİN HAYIRLIDIR VE SİZE HOŞ GELEN NİCE ŞEYLER VARDIR Kİ, SİZİN İÇİN ŞERDİR. ALLAH BİLİR, SİZİ BİLMEZSİNİZ." (2-216)

* * *

Ayetiyle de işte bu gerçeğe işaret ediliyor.

Şimdi, fenâlık denen şey kişilerin terkibine, tabiatına uygun olmayan şeydir! Ve, "bu sendendir" derler. Ve "**bu senin yüzündendir**" derler. Hz. **Muhammed**'i kastediyor. Hz. **Muhammed** aleyhis-selâm da ilahi hakikat zahire çıkmakta olduğu için;

-De ki: o sizin gördüğünüz, fenâlık dediğiniz şey, Allâh'tandır" Muhammed'den değildir!. Allâh'tandır! Diyerek gerçeği göstermek istiyor!

Yani, terkibin itibariyle baktığın zaman, hayır ve şer söz konusudur!.. **Terkibine ters düşen şeye şer adını verirsin. Tabiâtına ters düşen şeye, şer adını verirsin.**

Tabiâtına uygun düşen şeye de hayır adını verirsin.

Fakat hakîki manâda hayrın ve şer'in ne olduğu, Allâh'ca malûmdur!..

Dolayısıyla, her halûkârda da, hayrın ve şerrin Allâh'tan geldiğini kabullenmek gerekir.

* * *

Esasen nefsin hakîkatı, Hakk'ın esmâlarının terkibidir! Öyleyse nefsindedir, derken, o terkib dolayısıyla, ortaya çıkıyor o şer!..

Peki o terkib, ilâhî isimlerden meydana geldiğine göre, şerrin, yani şer dediğimiz bu olayın kaynağı Allâh değil mi?.. Allâh, değil Rab!..

Çünkü Allâh'ta karşıtlılık yok ki!.. Terkibde kayıtlılık sınırlılık var!

Her ne kadar terkibin mahiyeti, Allâh'a dayanırsa da terkib oluşu yönünden, nefs kelimesiyle kastedilir! Rubûbiyet mertebesindeki, senin varoluş tarzın, şeklin biçimindir. Bundan dolayı da şer nefse bağlanır, Allâh'a bağlanmaz! Ve zaten onun şer oluşu, nefsine göredir!.. Allâh'a göre değil!..

Yani terkibine ters düştüğü için, ona sen "şer" hükmünü veriyorsun!.. Şuurun terkib kaydından kurtulmuş olsa, o takdirde o iş sana "şer" olarak gelmiyecek; sadece, Allâh'tan! deyip geçeceksin!.. Ne hayır, ne şer hükmü kalacak!..

Hayrın ve şerrin ne olduğunu; şerrin neye nisbetle -şer' olduğunu tam açıklıkla anlatmış olduk!..

Tekrar ediyorum, "**şer**" terkibe nisbetle, "**terkibe ters düşen**" olayın adına verilir! Veyahutta senin "terkib kayıtları içinde kalmana yol açacak" fiîle verilir!..

İlahî manâda, seni ikâz manâsında, kullanılan, "şer" kelimesi; senin terkîbini muhafaza etme manâsında gelen olaydır.

Buna mukabil, senin şer, kabul ettiğin terkîbine ters düşen olaydır!

İlâhî manâda, sana "şer" diye bahsedilen olay, sana "**hayır**" diye gelir. Çünkü terkibine uygunluk, terkibini muhafaza yolunda oluş getirmektedir. Buna mukabil, ilâhî manâda ise bur şerdir!.. Çünki seni terkibine habseder!.. Dolayısıyla, sana -hayır' gibi gözükse de o şey "**şer**"dir!..

Ama netice itibariyle, hepsi de ilâhî isimlerin etkisiyle oluştuğu için;

"DE Kİ: HEPSİ DE ALLAHTANDIR!."

* * *

-ALLAH HER ŞEYİ BİR KADERLE MEYDANA GETİRMİŞTİR" (Talak-3)

Ayetinden anlaşıldığı üzere "şey" kelimesiyle işaret ettiğimiz her nesne, madde veya manâ belli bir kader ile tesbit edilmiştir; ve o kader içinde varoluşunun gereğini ortaya koyar!.. Umumî manâdaki bu hüküm, insana, insan kelimesine bağlandığı zaman, "onun kaderini Allâh çizmiştir takdir etmiştir" denir.

* * *

Muhakkak ki, insanın kaderi Allâh'ın takdiriyledir!..

İnsanın kaderinin Allâh'ın takdiri ile oluşması ne demektir?..

İnsan ismiyle işaret olunan varlık, daha evvel de geçtiği üzere, ilâhî isimlerin değişik terkiblerinin âşikâre çıkışından, zâhire çıkışından başka bir şey değildir!

Bu isimlerin manâlarının ortaya bu şekilde çıkışı gene o manâlara havi olan, o varlık tarafından meydana getirilmektedir. Bir birim, birim adını verdiğimiz bir mahâl, şu isimlerin şu oranlarda âşikâre çıkmasıyla oluşacaktır, denmişse bu onun kaderidir!

* * *

Kaderi, biz iki manâda inceleyeceğiz!.. Bir, istidadın oluşması; bir, kabiliyetin oluşması istidat da kaderdir, kabiliyette kaderdir. Fakat o istidat ve kabiliyetin, kader olmasına karşılık; hakkında takdir biçilen varlık da, ilahî isimlerden meydana gelmesi hasebiyle ve o ilâhî isimlerin kuvvetlerinin kendisinde varolması sebebiyle; orada belli bir iş yapabilme, belli bir gücü ortaya çıkarabilme gücü de söz konusudur!..

İstidadın ve kâbiliyetin, ilahi güç tarafından tesbiti kader; buna mukabil, o mahalde, o birim adını verdiğimiz nesnede varlık, ilâhî isimlerin terkibi olması hasebiyle mevcut olan irade de "**iradei cüz**" diye adlandırılmıştır!.. Yani "**irâdei cüz**" kelimesiyle kastedilen manâ, o mahalde mevcut olan ilahi isimlerin varlığıdır!..

İlahi isimlerin manâlarını sen ortaya koyarsın, bu ortaya koyuşun "irade-i cüz"ünü kullanışın diye tarif edilir!..

* * *

Sen bu "**irade-i cüz**"ünü ne ölçüde kullanabilirsin?..

Sen bu "**irade-i cüz**"ünü, kendindeki mevcût olan o isimlerin gücü, kadar kullanabilirsin!..

Fakat sen, eğer senliğinin hakikatına ulaşır; Hakikat mertebesi itibariyle, Allâh'ın Zâtı ve Sıfatıyla, senin Zâtında ve Sıfatında mevcut olduğunu müşahede edersen; bu müşahedenin neticesinde, bu defa kendindeki Zâti kuvvetlerle; mevcut isimlerini, daha geniş ölçülerle kullanmak sûretiyle; iraden, küllî iradeye dönüşmüş olur!

* * *

Gerçekte **küllî ve cüzi irade** diye, iki ayrı irade yoktur!.

İrade, tek bir iradedir!.. Terkibe bağlanan irâdeye, -cüz'i irade'; Allâh'a bağlanan iradeye de -külli irade' denir!.. Terkibiyetin hükmüyle yaşadığın sürece, cüzi irâde diye tanımlanan ve sana ait kabul edilen bir iraden söz konusudur!..

Fakat, belli tatbikatlarla, tabiâtına ters düşer fiilleri ortaya koyarak tabiâtının sınırlarını aşıp, terkibinin sınırlarını genişletirsen, bu defa senden ilahî irâde sâdır olur; ve senin herhangi bir şeyin olmasını istemen yolundaki isteğin, ilâhî güçler tarafından, yerine getirilir!.. Böylece, senden çıkan irâdeye, şu anda "**İrade-i kül tecelli etti**" dedikleri bir biçimde, izafeten "**külli irade**" adı verilir.

Netice itibariyle, senin terkibiyetin hükmü, kader; terkibiyetinin hükmünün oluşmasını sağlayan araç, Levhi mahfuzun; levhi mahfûz denilen hıfzedilmiş, korunmuş, varlığı muhafaza edilerek sürdürülen, yazılmış varlık dedikleri, burçlar ve yıldızlar sistemi; bunların etkisiyle senin oluşman kademeleri de ayân-ı sâbiten ve levhi mahfûzundur.

Levhi mahfûzun, bir minyatüriyle senin beynindir; külli manâda da burçlar ve yıldızlardır!

* * *

A'yân-ı Sâbiten, beyninin 120. günde aldığı tesirdir. 120. günde aldığın tesir, senin tesbit edilmiş a'yânındır; yani, senin tesbit edilmiş geleceğindir! Sen bu tesbit edilmiş

kişiliğe ulaşacaksındır!..

Netice itibariyle, levhi mahfûzun hükümleri değişebilir; **A'yân-ı sabîte** değişmez! Niçin değişmez?

Çünki, beyinde meydana getirdiği tesirler sâbitleşmiştir!.. Sabitleşmiş, tesbit olunmuş artık değişmez hale gelmiştir.

Senin **Levhi Mahfûzun** değişir. Levhi mahfûz'unun değişmesi iki manâda olabilir.

Birinci manâdaki **levhi mahfûzun** değişmesi, yıldız tesirlerinin değişmesidir.

İkinci manâdaki, levhi mahfûzun değişmesi, beyindeki belli değişikliklerin; yeni devrelerin faâliyete girmesiyle, o kişinin aldığı tesirlerin değişmesidir.

* * *

İki yönlü, levhi mahfûzun değişmesi söz konusudur.

Levhi mahfûzun birinci yönünden değişmesi, vazifeli veliler dediğimiz, tasarruf sahibi kişiler tarafındandır. belli tesirler güçlendirilir veya zayıflatılır veya yönlendirilir, böylece olaylar etkilenir!..

İkinci manâdaki levhi mahfûzun değişmesi ise, kişinin tabiatını terk yolunda yaptığı fiîllerle, terkîbinin değişmesi; bu da beyindeki belli değişik devrelerin faaliyete geçmesi veya faaliyet hızının durdurulması yoluyla oluşur ve böylece de levhi mahfûzu değişmiş olur.

Ayette;

-SİZE YERYÜZÜNDE VEYA NEFİSLERİNİZDE HER HANGİ BİR MUSİBET GELMEZ Kİ ANCAK BİZ ONU YARATMAZDAN EVVEL, BİR KİTAPTA YAZILMIŞ OLMASIN.' (Hadîd-22)

Buradaki "size"den kasıt, terkib hükmüyle varolan, "**insan**" ismiyle anılan izafî varlıktır!.. "İnsan", ismiyle anılan izafî varlığın karşılaşacağı olaylar, başına gelecek şeyler; onun tabiatı dolayısıyla "müsibet" diye adlandırdığı nesneler, "levhi mahfûz" adıyla anılan, **"İlâhî kitabda**"; yani bizim bu günkü deyişimizle, burçlar, yıldızlar âleminde meydana getirilmiştir.

Bu tesirler, her bir birimin kendi terkibiyeti istikâmetinde onda belli olayları meydana getirecek; bunlar belli kazançlar, hasılalar veya belli müsîbetler şeklinde ortaya çıkacaktır!..

* * *

Terkib yani insan, bu kaderin hükmü altındadır!.. Fakat, terkibin, hakikî "Benliğin" ve "Zatı" itibariyle, hükmü altında olduğu kaderi meydana getiren olduğu da âşikârdır!..

İsimler yönüyle, terkibiyeti dolayısıyla kaderin hükmü altında olan bu varlık; sıfat mertebesi ve zatı itibariyle, yani "hakiki benliği ve zâtı" itibariyle bu kaderi meydana getirendir!..

* * *

-"RAHMAN'IN ZİKRİNDEN GÖZ YUMUP YÜZ ÇEVİRENE BİZ ŞEYTANI MUSALLAT KILARIZ." (Zuhruf-36)

Ayetiyle de kendi hakiki benliğinden, yani sıfat mertebesindeki benliğinin idrakından,

yaşamından, ilminden yüz çevirip; vehminden doğan bir şekilde; kendini bir kişi olarak kabûlü neticesindeki yaşantısı, onun "**şeytana tabi olarak Rahmân'a yüz çevirmesinden**" başka bir şey değildir!..

Kendini bir **Atasay** bir **Cemîle** olarak kabûlü, Rahman'ın zikrinden yüzçevirmesi demektir. Ki bu da şeytana tâbi olmanın, fiil düzeyindeki ortaya çıkışıdır. Zirâ -Rahman', sıfat, mertebesinin, kişinin kendini hakikatiyle bilişin adıdır.

İlâhî isimlerin manâlarının, salt manâ grupları halinde, bir isimler mertebesinde, ayrı ayrı manâlar şeklinde müşahede edileceğini sananlar aldanmaktadırlar!..

Bu isimlerin manâları, ef'âl mertebesinde, manâ terkibleri içinde, belli manâlar şeklinde müşahede edilir!.. Ve bu manâlar neticesinde de, bu manâların varlığında mevcut olduğu idrak edilir!.. Yoksa bunun dışında, ayrı ayrı salt manâların varlığını kabullenmek her ne kadar câiz ise de, böyle bir şey sözkonusu değildir!

Çünki ayrı ayrı manâlar ve bu ayrı ayrı manâların varlıkları ve bu varlıklardan müteşekkil bir varlık asla sözkonusu değildir!..

* * *

Mutlak varlık tecezzî kabul etmez!..

Cüzlere bölünme diye bir şey sözkonusu değildir!..

Cüzlere bölünmeyişi itibariyle, yani "**Ahad**" oluşu dolayısıyla; Vahîdiyeti itibariyle, bu "Vahid" olana çeşitli manâlar tevcih edilir. Bu "Vahid" olan, "sen"den de çeşitli manâları müşahede eder, ama bu manâların ayrı ayrı manâlar olarak grub teşkilleri söz konusu değildir. Bu manâlar ancak ef'âl mertebesi dediğimiz mertebe ile müşahede edilir!.. Bu ef'âl mertebesinde seyredilen manâlar, esmâ mertebesine yol gösterir.

Ef'âl mertebesinin ötesinde, ayrıca bir esmâ mertebesi ve bu esmâ mertebesinde varolan ayrı ayrı manâlar, manâ kütleleri söz konusu değildir!

Âiret nedir, kaç türlüdür? "âhiret" genel anlamda, dünyadan sonraki yaşantı, dünya hayatından sonraki yaşam boyutu anlamında kullanılır.

Âhir isminden türemiştir. Âhir sonrası, sonu manâsına gelir. Sonunda mevcût olma manâsına da alınabilir. Bir diğer manâ da her şeyin sonu olma şeklindedir.

Her şeyin sonu, âhiri!..

İnsanın bedeninin sonu, yani "âhiri" topraktır!..

Ruhların sonu ise âhirettir!.. Yani, sonraki âlem, ölümötesi yaşantı!..

Peki bu âhiret âlemi, dünyadaki bütün insanlar ölüp bittikten sonra, dünyanın kıyâmeti koptuktan sonra gidilecek bir âlem midir?.. Hayır!

Âhiret âlemi, kişinin fizik biyolojik ölümü tattığı andan sonra, bedenin duygularının ortadan kalkıp; ruh olarak yaşamağa başladığı andan itibaren, içinde bulunduğu boyutun adıdır!.. Fizik bedensiz olarak içinde bulunduğun, yaşadığın boyutun adı âhirettir.

Âhiret iki devredir.

Âhiretin birinci devresi, "**Berzah**" (geçiş) âlemi veya "**Kâbir**" âlemi diye târif edilen devredir. İkinci devresi kıyâmet ve sonrası diye belirtilen devredir.

Bunlardan "**Berzâh**" âlemi veya "**Kâbir**" âlemi diye târif edilen devre, geçiş devresidir sırf ruhanî bir yaşantıdır.

Kıyâmet sonrası dediğimiz hayat ise, o boyutun şartlarına göre ruhun kesafet kazanarak, yeni bir "**bedenleşme**" olan devredir!.. Kıyâmetten sonra ruhun yaşmantısı, ruhun kesâfet kazanarak, bedenleşerek bu hali ile yaşayacağı bir devredir.

"**Vel bâ'su bâ'del mevt**", ölümü tadıp fizik-biyolojik bedeni terk ettikten sonra hayatın RUH-dalga bedenle devam ettiğine imân etmektir!..

Diyelim ki yatıyorsunuz yatağınızda!.. an bean tükenmekte olduğunuzu farkediyorsunuz. Kâh dalıyorsunuz rüyâ gibi bir görüntü. Kâh eski hatıralar, kâh yeni umutlar.

Sonra bir an geliyor. Kolunuzu kaldırmak istiyorsunuz, kalkmıyor!.. O ne?.. kumanda edemiyorsunuz kolunuza!.. Felç mi geldi ne!?.. "Hey", demek istiyorsunuz ama diyemiyorsunuz!..

Kızınız bir anda üstünüze kapanıyor, haykırıyor!

- Öldü! Annem öldü!.. Anne, bırakma bizi!

Bağırmak istiyorsunuz.

- Hayır!.. Hayır ben ölmedim.

Ne çare!.. Ne ağzınızı oynatabiliyorsunuz, ne de sesiniz çıkıyor!..

Bu arada odaya doluşuyor yakınlarınız. Hepsi gözü yaşlı, hepsi kederli, hepsi göğüslerinde yumru yumru düğümler!..

Doktor?.. Ne yararı var?!..

Başınızda toplananlara karşılık, kendinizde bir serbesti hissediyorsunuz!.. Ayağa kalkıp odada dolaşmaya başlıyorsunuz!..

Onlara demek istiyorsunuz, **"ben ölmedim, aranızda dolaşıyorum, yavrum kızım ne olur ağlama!"** Ama boş!.. İrtibat kesik!..

Kızınız, yakınlarınız perişan halli; ağlayış-haykırışları sizide oldukça perişan ediyor!..

Bir şeyler yapmak, onlara ulaşmak istiyorsunuz, mümkün değil!.. Ne dokunabiliyorsunuz; ne konuşabiliyorsunuz; ne de herhangi bir eşyayı oynatabiliyorsunuz!..

Oturuyorlar, başucunuzda duâlar etmeye başlıyorlar. Hakkınızda konuşmaya koyuluyorlar, şöyle iyiydi, böyle iyiydi!..

Sonra bu fasıllar bitiyor. Sizi yıkıyorlar ve tabuta koyuyorlar. Bunları hep görüyorsunuz!..Ve sizi yüklenip mezâra getiriyorlar. Açılmış bir mezar ve...

DİRİ DİRİ MEZARA KONUYORSUNUZ!. DİRİ DİRİ GÖMÜLÜYORSUNUZ!..

Şu andaki mevcut aklınızla, idrakınızla duygularınızla yaşıyan biri olarak!.. Ve üstünüze atılan toprakla beraber orada toprağın içinde hapis kalmanın korkunç ızdırabını tadmaya başlıyorsunuz!..

* * *

Hatırlayalım şu meşhur hadîs-i şerîfi:

-İNSANLAR UYKUDADIRLAR; ÖLÜMÜ TADINCA UYANIRLAR!..'

* * *

Hazreti **Osman** radıya'llâhu anh bir kabrin başında durduğu zaman sakalı ıslanıncaya kadar ağlardı. Kendisine,

-Cennet cehennem anılınca ağlamıyorsun da, burada mı ağlıyorsun?' denildiğinde ise şu cevabı verirdi:

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

-Kâbir, âhiretin konak yerlerinden ilk konak yeridir. Eğer ondan kurtulursa kişi, gerisi daha kolaydır!.. Şayet kurtulmazsa, gerisi daha ağırdır!.. Her ne (korkunç) manzara gördüm ise, kâbir ondan daha korkunçtur"!.. (Tırmizî)

* * *

Kişi beden üzerindeki tüm tasarrûfundan kesildi; beyin durdu; ve bozulmaya yüztutan beden mezâra konuldu. Sonra.

İbn-i **Ömer** radıya'llâhu anh'tan şöyle naklolunuyor:

- Ölünün dünyadan alâkası kesildiği zaman, oturma yeri kendisine gösterilir; cennet ehli ise cennet ehlinden olarak; ve cehennem ehli ise cehennem ehlinden olarak. Ve sonra "Allâh seni kıyâmet gününde yeniden mahşere kaldırıncaya kadar oturma yerin işte burasıdır" denilir.

Evet bu kâbirde, kıyâmete kadar kalma olayını daha geniş görelim şimdi de:

Ebû Hureyre radıya'llâhu anh naklediyor:

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

-Ölü -ya da sizden biri- defnedildiği zaman ona siyah ve mavi iki melek gelir! Birine Münker, diğerine Nekir denir. Müteakiben o iki melek sorar:

-Bu adam hakkında ne dersin?..'

Bunun üzerine o (yaşarkenki) kanâatini aynen söyler:

-O Allâh'ın kulu ve resûlüdür. Allâh'dan başka ilâh olmadığına ve Muhammedl'in de O'nun kulu ve Resûlü olduğuna şehadet ederim.'

Bunun üzerine o iki melek:

-Senin böyle söylediğini esasen biliyorduk.' derler. Sonra onun kabri yetmiş arşınkare genişletilir, sonra aydınlatılır ve kendisine "Uyu" denilir. O da,

-Dönüp aileme haber vereyim mi?' der, melekler de:

-Gelin-güvey gibi uyu ki, onu ailesinden en çok seven kişi uyandırır' derler.

O kişi, Allâh onu yatağından mahşere kaldırıncaya kadar (uyur).

Şayet münâfık ise.

-İnsanların -ona peygamberdir' dediklerini işittim ve ben de aynı şeyi söyledim. Ama bilemiyorum?.. ' diyecek.

Bunun üzerine o iki melek:

-Senin esasen böyle söyliyeceğini biliyorduk' diyecekler. (Sonra toprağa) -çullan üzerine' denilecek. Toprak onun üzerine çullanır; yan kaburga kemikleri yerlerinden oynar ve Allâh onu yatağından mahşere kaldırıncaya kadar toprakta devamlı azâb içinde kalır!' (Tırmizî)

* * *

Tüm yaşamınızda, kendinizi bir beden kabûl etmenizin tabiî sonucu olarak ister istemez yaşanacak kaçınılmaz sondur bu!..

Nasıl rüyanızda bütün gün kafanızı meşgul eden şey, otomatik olarak rüyanıza girer ve o şeyden rüyanızda kurtulamazsınız!..

Nasıl görülen kâbusu değiştirmek elinizden gelmez ise. Yaptıklarınızın ya da yaşadıklarınızın tabii sonucu ise kâbus; aynı şekilde, kâbir hayatı da, dünyada yaşadıklarınızın, edindiğiniz duyguların ve şartlanmaların otomatik olarak görülecek konuçlarının, yaşandığı bir ortamdır!

Eğer dünyada şuûrlu bir şekilde, bedenle ilişkiniz kesilerek yaşamınıza devam edeceğiniz kâbir hayatına hazırlanmamışsanız; kaçınılmaz bir şekilde bu âkibet ile karşılaşacaksınız!..

* * *

Burada bir sual gelir akla. Mezara gömülen, bu âkıbet ile karşılaşacağına göre, mezara gömmesek de yaksak?..

Yakmak daha da korkunç netice verir!.. Zirâ kabirde belki elli, belki yüz belki ikiyüz sene, beden çürüyüp dağılana kadar bu ızdırap çekilecek. Ama yakılırsan..? Diyelim ki, cesedin yakılıyor!.. Sen esasen ölmemişsin, yaşıyorsun!.. Bu durumda yandığını görüyorsun ve bunun mânevî azabını yaşıyorsun!.. Rüyada yandığını düşün bir kâbus halinde!.. Ve yanma olayı ile birlikte sayısız kereler aynı olayı yaşıyarak sürekli bir azâb sözkonusu senin için!.. Belki ta kıyâmete kadar!..

Ya da suya attılar. Düşün rüyada suda boğulma halini!..

Gene en ehveni, toprakta bedenin çürüyüp yok olması!.. Ki bu tarz dince gelenekleştirilmiş!..

Ya bütün ölenler kâbirde hapis mi?..

Hayır!..

Ölenler iki gurupta mütalâa edilir.

1. Gruptan olanlar "**Şehidler**" yani "**fiysebilillah Allâh için**" can vermiş olanlar. Ve dünya hayatı içinde iken **"Ölmeden önce ölmek"** sırrını yaşamış olan veliler!.. Bunlar ölümle birlikte ilk anda mezara girerler burada meleklerle karşılaşıp, gereken imtihandan geçtikten sonra kıyâmete kadar hürriyetleri verilir ve serbest olarak gezer dolaşırlar.

2. Grup. Bunlar çeşitli eksiğiyle kusuruyla yaşamış olan Müslümanlar ile gayrımüslimlerdir. Birinciler belli bir kâbir azabından sonra cennetteki yerlerini görmek suretiyle müjdelenirler ve kıyâmete kadar uyurlar. Güzel rüyalarla yaşamlarını devam ettirirler gene kıyâmete kadar. Diğerleri ise kâbir azâbından sonra uyurlar ve kâbus türü rüyalarla kıyâmete kadar orada yaşarlar!..

* * *

Kişi, ölümü tadıp, dalga bedeniyle başbaşa kalıp, mezâra konulduğu anda çok büyük azâb çeker. Niçin?

Düşünün. Normal şartlarda, gündüz şu biyolojik bedenle yaşıyorsunuz. Ama buna rağmen uyuduğunuzda, görmekte olduğunuz rüyâ ve kâbusta, kendinizi nasıl hissediyorsunuz?.. Bu ruhbeden ya da manyetik-beden diyebileceğimiz bir yapı ile değil mi?..

İstediğiniz kadar siz gündüz fizik bedenle yaşamış olun, rüya devresinde bu bilinciniz hiçbir işe yaramıyor!.. Ve kendinizi, o rüya içinde sanki bir manyetik bedenmiş gibi hissetmekten alakoyamıyorsunuz!..

İşte bu sebeble de, gördüğünüz kâbuslar, o "ruh beden" sanısı içinde olan size cehennem hayatı yaşatıyor.

Oysa, o anda biyolojik bedeninize hiçbir zarar verilmiyor; belki de kuştüyü yastık, pamuk yatak üstünde, atlas yorgan altındasınız!..

Normal şartlarda beyniniz hangi şartlanmaların tesiri altına girmiş ise. Beyniniz hangi ışın tesirleri altında, hangi tür düşünceleri oluşturacak biçimde açılmış ise. Ne tür duygularla kayıtaltında iseniz. Bunların sonucunda oluşacak güzel rüyâlar ya da kâbuslar içinde olursunuz uykunuzda!..

"**ÖLÜM UYKUNUN KARDEŞİDİR**!.."

İşte ölümötesi yaşantının bir kısmı da bu türdendir!

Beyinde şu anda mevcût olan tüm açılımlar ve bunun neticesinde sizin kendinizde bulduğunuz ya da farkında olamadığınız tüm özellikler aynen dalga bedeninize ya da bir diğer ifade ile ruhunuza yüklenmiştir!..

Ölüm denen olayla birlikte yaşamınız, bu -dalga beden' bilincinde, son andaki şuur düzeyinizle devam eder. Bir farkla ki.

Dünyada, beyinin madde şartları dolayısıyla perdelendiğiniz pek çok şeyi, bu "**ruh beden**" boyutunda apaçık görebilirsiniz.

Yani **GÖRÜŞÜNÜZ KESKİNLEŞİR**!..

İşte bu durumda, içinde bulunduğunuz şartları, geleceğe dönük olarak başınıza gelecekleri, dünyanın âkibetini çok iyi farkedersiniz!..

Ve dahi farkedersiniz ki dünya yaşamı sırasında belirli güçleri elde edememişsiniz!.. Ve "beyin" sermayesini, "yükleyicisini" de bir daha aslâ elde etmek mümkün değildir!..

* * *

Her ruhbeden-manyetik beden ancak kendi beyni tarafından açılımlara erişebilir ve bir başka beyin tarafından yeni açılım alamaz!..

Bu sebeble, öldükten sonra, yani beyniniz çalışmaz hale geldikten, bozuma geçtikten sonra, artık yeni imkânlar elde etmenize olanak kalmamıştır!

Bu gerçekleri o anda idrâk ediş, kişide öyle bir pişmanlık meydana getirir ki, bunun târifi asla mümkün değildir!..

Önünüzde sonsuz bir yaşam!.. Siz ise tüm imkânlarınızı beyninizle birlikte dünyada bırakıp; ne toplayabilmişseniz onunla bu yaşamın eşiğindesiniz!..

Ve artık sizin için yeni bir dünya başlıyor!..

Ne var ki, bu dünyada, aynen rüyada olduğu gibi olaylara isteğinizce yön verebilme imkânından mahrumsunuz!.. Dünya yaşamında o yeteneği elde edemediğiniz için, bugün artık tamamiyle o ortamın olaylarına tâbisiniz!..

Ve hazırlanamadığınız ölçüde buyurun sonu gelmez, uyanılmaz kâbuslara!..

İşte, "**kâbir cehennemi**", diye anlatılan âleminizin oluşuş şekli.

O yüzden Hz. Peygamber diyor ya;

"Kişi mezara girdiği zaman öyle bir haykırışla haykırır ki; arşa kadar bütün varlıklar işitir; insden ve cinden maâda".

O içinde bulunduğu pişmanlıkla! O kişiye her gün kabrinde cehennemden bir pencere açılır, sen cehennemliksin senin gideceğin yer burasıdır, cennetten de bir pencere açılır cennet gösterilir. Sen burayı kaybettin denir ve bu şekilde ona büyük bir azâb olur.

İşte bu da kendisinin elde edeceği kuvvetlerle varacağı cehennemin müşahedesi ile olur!.. Bu, avâmın durumudur!

Ve yahut da bu kişi mü'min birisi ise, yani belli çalışmalar yaparak gitmişse, aksine o da hem cennette gideceği yeri görür; hem de cehennemden kurtuluşunu görür!

Ona da hadisin öbür şekli karşılık verir!.. Sen cehenneme gidecektin, fakat yaptığın şunların karşılığında bu cehennemden azâd oldun denir! O da cehennemdeki yeri görür, fakat kurtulmuştur!..

* * *

Cennet ve cehennem bundan sonra konumuza giriyor.

Burada, **kâbir cenneti** veya **kâbir cehennemi** tarif ediliyor. Hakiki cennet ve cehennem değil!.. Bunu, yani cennet ve cehennem bahsini daha ilerde inceleyeceğiz.

Bir de burada belli ruhâni güçler elde etmiş olanlar var. Kâbir âleminde.

Meselâ, veliler!

Bu yüksek dereceli veliler; yani hakikate ermiş, hakikatı yaşama durumuna girmiş; terkib değişiklikleri oluşmuş ve bu terkib değişiklikleri sonunda, kendindeki bazı ilâhî kuvvetleri keşfetmiş ve o kuvvetlerle tahakkuk etmiş olanlar var!

Bunlar, o âlemde kendi aralarında görüşürler. Bir araya gelirler, çeşitli konularda fikir alışverişi yaparlar, birbirlerine kendilerindeki değişik tecellileri anlatırlar; değişik müşahedeler üzerinde taştışmalar yaparlar.

O âlemin kendine has bazı işlemleri vardır.işlemler üzerinde de belli bir vazife taksimi vardır, bunların ileri gelenleri arasında.

O âlemde belli düzeye gelmiş, belli konular açılmış, belli noktalarda takılmış gibi kişiler vardır.

Bunların orada eğitimi yapılır. Yani onlar orada eğitilir, belli şeyler idrak ettirilmeye çalışılır. Anlayamadığı noktalar atlatılır vs. Onlarda böylece bir durumda devam eder. Yani oranın da kendine göre belli bir idare kadrosu vardır. Nasıl dünyada, 4'ler, 7'ler, 3'ler, 40'lar diyoruz! Bunun mukabili olan, oranın da kendine has bir kadrosu vardır.

Bundan sonra kıyâmet dediğimiz devre gelir, yani âhiretin ikinci devresi.

Bu ikinci devre kıyâmetle birlikte oluşur.

Kıyâmet ne zaman?

Bunun hakkında dinî kaynakların hiçbirinde herhangi bir zaman, verilmemiştir. Verilmediği için, şu anda bizim de burada bir şey söylememiz câiz olmaz!..

Belli hadîslerden faydalanarak; kıyâmet koptuğu anda, dünyada yaşamış olan bütün insan ruhlarının o ortama özel bir beden ile dünya üzerinde olacağını; dünya üstünde hesinin bir araya geleceğini; cehennemin melekler tarafından çekilerek getirilip, bütün dünyayı kuşatacağını, dünyanın üzerinden, cehennemi aşıp cennete ulaşacak biçimde bir köprü oluşacağını; bu geçitten insanların geçebilenlerinin cennete ulaşacağını; geri kalanların da cehenneme düşeceğini söyliyebiliriz.

Şimdi köprü denince aklımıza hemen bir boğaz köprüsü geliyor!.. Ya da başka türlü bir köprü mü kurulacak?

Hadiste de Hz. Peygamber insanala o meseleyi anlatabilmek sadedinde misâl veriyor,

-Köprünün üzerinde çengeller vardır. Meselâ bir kişi dünyada namazını kılmamışsa namazla ilgili çengel uzanır, o kişiyi yakalar cehenneme atar veya oruç eksiği varsa, orucunun eksiği dolayısıyla o kişiyi kapar oruç çengeli, cehennemde cezasını çeker ve sonra cehennemden çıkar' diyor. Buradaki tâbir bir mecâzi anlatım!

Meselâ şöyle, ben bunu size anlatmaya çalışayım.ikinci dünya savaşı sonrasında Amerika'lılar Berlin'e hava köprüsü kurdular ve hava köprüsü ile pek çok yiyecek giyecek ve insan taşıdılar. Şimdi -hava köprüsü' deyince, aklınıza boğaziçin köprüsü gibi bir köprü geliyor ve Amerika'dan Berlin'e kadar böyle bir köprü kurulmuş!.. Hayır!.. Amerika'dan Berlin'e uçaklar sürekli çalışarak, oraya gerekli ikmali yaptılar!..

Bunun gibi, dünyanın üzerinden de insanlar kendi çalışmalarına göre elde ettikleri kuvvetleri kadar bir güçle kaçmaya başlarlar. Çünkü dünya, o anda cehenneme gidiyor, Güneşin içine girecek; Cehenneme düşecek insanlar dünyadan kaçacaklar; herkes kendi gücüne göre kaçacak.

"Sıratı geçenlerin kimisi şimşek gibi geçer, kimisi deve hızıyla geçer, kimisi koyun hızıyla geçer, kimisi at hızıyla geçer, kimisi de sürüne sürüne geçer" diye târif ediyor Hz. Peygamber. (Bunların hadislerini de göreceğiz daha sonra).

Başka türlü nasıl anlatılır, o devrin insanını bir düşünün. Peki buradaki hâdise ne?..

Herkesin belli bir rûhânîyeti var; o ruhundaki enerji dolayısıyla, yani belli kaçış gücü dolayısıyla; kimisi yerçekiminden kendini kolaylıkla soyutlayıp hızla fırlayabilecek, kimisi de çok büyük güçlüklerle yükselebilecek.

* * *

Şimdi şu da bilimsel bir gerçek!

Daha önce izah ettiğimiz üzere güneş belli bir süre sonra, bugünkü hacmının 400 katı büyüyerek dünya, merkür, venüs ve marsı içina alacak, güneşin yüzeyindeki hararet 6000-6500 derece eriyor, su gibi oluyor! Dünya Güneşin içine girerse ne olur?.. Su gibi erir akar mı?

Zaten Hz. Peygamber de hadîste,

-"Cehennemin içine düşünce, dünya eriyip su damlası gibi buharlaşır" şeklinde tarif etmiyor mu?

Bir su damlası gibi kalmayacak mı dünya?

Güneşin bugünkü, hali dünyanın 1.303 bin katı büyüklüğünde!.. O gün en az 400 milyon kere daha büyük olacak dünyadan!..

Dünyanın manyetik çekim alanından kendini kurtaramayıp da cehennem sınırları içinde sürünenler eğer bu çekim alanının ilk anlarındaysalar; yanlarından geçenler tarafından çekilip götürülmeye çalışılacak.

Fakat o kurtulma halini, gücünü hiç elde etmemiş olanlarda ebedî olarak güneş çekimininin içinde kalacaklar.

* * *

Peki böyle bir şey var mı? Yani söz konusu olabilir mi?

Bugün uzayda -kara delikler' adı verilen ölmüş güçlü yıldızlar var. Bunlar, hacim olarak, bir ay kadar olmalarına rağmen, civarlarından geçen bir jüpiter kadar veyahutta ondan daha büyük. Güneş gibi koskoca bir kütleyi alıyor yutuyor, hazmediyor içinde yok ediyor!.. Ve bana mısın da demiyor!..

Bunun gibi, insan ruhlarının da karşılaşacağı, "**cehennem**" adı verilen bu korkunç durumdan kendilerini ebedî olarak kurtarabilmeleri mümkün değil!..

Eğer şu anda dünyada belli çalışmalar yapıp da belli bir ruhâniyet, belli güç elde edemezse insan, bunun neticesi olarak, kendilerini oradan kurtarabilmeleri ebedî olarak mümkün değil!..

* * *

Ondan sonra cehennem böylece geçilebilirse eğer.

Tabiî biz burada haşir sahasında olacak olaylara değinmiyoruz!.. O da ayrı bir konu! Geçebilirlerse eğer; cennete gidiyorlar.

Cennete girecek en düşük mertebeli bir insana, bu dünyanın on misli büyüklüğünde bir dünya verileceği söyleniyor hadîste.

Uzaydaki, galaksideki yıldızların en küçüğü o, bundan daha küçük yıldız yok!.. Hatta daha da büyük belki de; Hz. Peygamber "**mübalağa zan olunur**" diye, o kadarla yetindi.

Cehennemin gerçek şiddetini, Hz. Peygamber anlatmamıştır!.. Zira bu anlattığı kadarıyla bile, "**cehennemin korkunçluğunu**" insanlar kavrayamamakta ve "**olamaz böyle şey**" demektedirler!

Eğer hakiki boyutlarıyla anlatmaya kalksaydı, zaten kimse kabul etmezdi!

Gerçekte çok daha korkunç bir şey!..

* * *

Cehennemde, ölüm diye bir şey yok!..

Cehennemde değil; ölüm tadıldıktan sonra, herkes için ebediyen ölüm, diye bir şey yok!.. Yok olmak, "**yok olup gitmek**" diye bir olay söz konusu değil!..

Zira, esas olarak, senin ana yapın ruh dediğimiz dalga yapı. Manyetik yapının yok

olması, söz konusu değil artık!.. Ve bu manyetik yapının, bulunduğu ortama göre yoğunluk kazanarak oluşturduğu terkib, çeşitli şekillerde zedelenebilir, bozulabilir, değişebilir, fakat ortadan kalkmaz!..

Çünki o terkibin aslı, dalga bedendir!.. Hologramik dalga yapı olduğu için, bozulmaz!

Bu neye benzer?.

Bunun misâlini de rüya âleminden verelim. Rüyada ölüyorsun. Sonra, rüya içinde gene yaşamaya başlıyorsun! Yani, Ruhâni yapıda ölmek diye bir şey yok!.. Manyetik yapı için, ölmek diye bir şey yok!..

Dolayısıyla cehennemdekiler binlerce defa ölürler sanırlar ve binlerce defa ölmeden yaşarlar!

-Onlar için acıklı sonsuz birer ıstırap vardır' diye târif edilmesinin sebebi budur.

* * *

Buna mukabil cennetler dediğimiz diğer âlemlere gidenlere, yani diğer yıldızların boyutsal derinliklerine gidenlerse kendilerinde mevcut ruhânî kuvvetlerle; ki bu ruhanî kuvvetlerde ilâhî isimlerin manâlarına dayanıyor.ilâhî isimlerin manâlarını ortaya koyup gerçekleştirme kabiliyetini kendilerinde bulacaklar!.. Çünkü bu ilâhî manâların gereğini, ortaya koyabilmede, dünyada bir güçlük var!

Bir madde beden oluşması var! Şu madde beden, senin her düşündüğünü bilfiil ortaya koymanı çok güçleştiriyor.

Ama cennette lâtif bir yapı!. Lâtif bir yapı olması nedeniyle de her düşündüğün, tahayyül ettiğin şey anında gerçekleşiyor!.. Ve böylece, cennet hayatı onlar içinde ölümsüz olarak, ebedî olarak sonsuza dek devam eder!İşte "**bâ'su bâdel mevt**"in, yani ölüm denen madde bedenin terkinden sonra hayatın devamı ile ilgili olarak kısaca söyleyebileceklerimiz bunlar!..

Ölümötesi yaşama dair izaha çalıştığımız hususlardan sonra; bu hayata dair Hazreti Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem neler anlatmış. Biraz da onları dinleyelim kendi ağzından. Bu bölümde naklettiğimiz hadîsler çeşitli hadîs kitaplarından derlenmiştir:

Ebû Hüreyre radıya'llâhu anh'tan şöyle demiştir: Öteki beriki,

- Yâ Rasûlullah, kıyâmet gününde biz rabbimizi görecek miyiz? diye sordular. Aleyhisselâtu vesselâm Efendimiz Hazretleri de mukabeleten;

- Ayın 14. gecesi rüyete mâni hiçbir bulut yokken ayı görmek hususunda şek ve ihtilaf eder misiniz?.. diye sual buyurdu.

- Hayır ya Rasûlullah, denince tekrar,

- Rüyete mâni hiçbir bulut yokken güneşi görebileceğinizde şek ve ihtilaf eder misiniz?.. diye sual buyurdu.

- Hayır ya Rasûlullah!.. dendi.Bu arada Ebû Saidi Hudrî'nin rivayetinde de;

- Güneşi öğle üzeri ve ayaz ve önünde hiçbir bulut yokken görmek için itişip kakışmaya, birbirinize zahmet vermeye hacet görür müsünüz. şeklinde açıklama yapmıştı. Sonra buyurdu ki;

-işte O'nu siz böylece apaçık göreceksiniz. Kıyâmet gününde insanlar haşrolacak, (yani bir araya toplanacak.) Kıyâmet gününde Nas'ın Seyyidi benim bu da bilirmisiniz neden?.. Çünkü o gün Allâhü Teâlâ ve tekaddes hazretleri evvelin ve âhirin hepsini dümdüz bir toprak üzerninde öyle bir surette cem edecek ki kendilerini çağıran çağırıcı, ayrı ayrı her birine sesini duyurabilir.

- Onlara bakan basar, ayrı ayrı herbirine nüfuz edebilir.

* * *

Bu arada ibn-i Mes'ûd radıya'llâhu anh Beyhakî'deki rivâyetinde;

- Nas haşrolduklarında, 40 yıl gözleri semâya dikilmiş olarak dururlar. Kendilerine hiçbir kimse tek bir kelime söylemez. Bu esnada -GÜNEŞ' başlarının ucunda kendilerini yakar ve berru fâcir herkes ter deryası ta boğazına çıkıncaya kadar hep bu halde kalırlar.

* * *

Ve nihayet Taberânî rivayetinde;**- Kıyâmet gününde adam vardır ki ter kendisini boğacak dereceye çıkar. Ya rab cehenneme atmakla olsun bari beni rahatlandır der. Haliyle mahşer yeri tasvir edilir.**

* * *

Bu arada Müslim'de şu izahat vardır.

- Halk o gün amellerinin miktarına göre tere batmış bulunacaklardır. Kiminin ter aşıklarına; kiminin dizlerine kiminin böğürlerine kadar çıkacak. Kimini de ter (Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem Efendimizin mübarek elleri ile ağızlarını göstererek)**, gemliyecek!.** (yani **boğacaktır.)**

Diyerek daha da açık ve tafsilatlı anlatmıştır.

* * *

Bu arada Ebu Said Hudrî'den gelen rivayetle bu bekleyiş şöyle açıklığa kavuşturulur:**- Bu vukûfun duruşun azabı mü'min hakkında o kadar hafifletilecek ki ancak farz namazlardan biri kadar sürecek.**

* * *

Veya bir diğer rivayette,

-Güneş gurub için ufuktan sarkıp gurub edinceye kadar o gün mü'min hakkında gündüzün bir saatinden daha kısa da olacak!' müjdeleri de var.

* * *

-İşte bundan sonra rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri her kim neye tapıyor idiyse onun ardına düşsün buyuracak.'

* * *

Bu arada ibn-i Mes'ûd rivayetinde Hz. Rasûlullah şöyle buyuruyor:

-Sonra gökten bir münad-i şöyle nidâ eder. Sizi yaratan, size suret veren size rızkını veren Rabbiniz iken dönüp başkasına ibâdet ve muhabbet etmenize mukabil,ilâhî Adaleti gereği içinizden her kulu taptığının ardına düşürmek değil midir?

- Evet öyledir!.. Cevabını aldıktan sonra,

- Her ümmet dünyada iken taptığının yanına gitsin! diye ilân edilir.

* * *

Bu arada Ebû Hüreyre'nin rivayetinde de şöyle ilâve var.

"Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri kullarından birini karşısına alıp,

-Ben seni tekrim etmedim mi? Evermedim mi? Mahlûkatımı sana teshir etmedim mi?' diye soracak. O da;

-Evet Ya Rab!' diyecek. Bunun üzerine O da;

-Sen beni vaktiyle unuttuğun gibi, ben de şimdi sana aldırmıyacağım! buyuracak.

Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri bir üçüncüsünü de karşısına alacak, bu kimse,

-Ya Rab ben sana, kitabına, Resûlüne imân ettim, namaz kılmış, oruç tutmuştum' diyecek. Hak Celle ve âlâ Hazretleri de,

-Haydi senin bu dâvana şahit ikâme edelim.. buyuracak.

Derken, o kulun ağzı mühürlenip azayı bedeni aleyhine konuşmaya başlayacak... işte bu münâfıktır!.. Ondan sonra da biri şöyle nidâ eder,

-Herkes dünyada iken kime, neye inanıyor tapıyorsa onun peşine gitsin.' Artık kimisi güneşin, kimisi ayın, kimisi de diğer putların peşine düşüp gidecek.

Bu arada ashabı salip yani salibe tapanlar, salibleriyle; putperestler putlarıyla; her mâbudun abideleri de kendi mabûdlarıyla beraber gider!"

* * *

Nitekim ibn-i Mes'ûd rivayetinde;

-Onlara ibâdet etmiş oldukları şeylerin timsali görünür, beraberce onlarla giderler. Nitekim:

-Siz de Allâh'tan başkasına ibâdet ettikleriniz de cehennemi tutarsınız!.. buyurulur.

Ve böylece yalnız bu ümmet içlerinde münâfıklar olduğu halde oldukları yerde kalırlar. Bu arada Allâhü Teâlâ Süphanehü Hazretlerinin gayrına ibâdet etmiş olanlardan, cehenneme atılmadık hiçbir kimse kalmaz!..

Nihayet fâcir olsun, hak üzere kalan ehli kitabın geri kalanı olsun, Allâhü Azze ve Cellehu hazretlerine ibâdet etmiş olanlardan başkası kalmayınca, Yahûdilerin bir takımı çağrılıp; kendilerine,

-Siz kime tapardınız?' diye sorulacak.

-Biz Allâh'ın oğlu Üzeyri'e tapardık' diyecekler. Bunun üzerine onlara denilecek ki,

-Siz yalan söylüyorsunuz. Allâhü Teâlâ hiçbir eş ve oğul edinmiş değildir. Şimdi söyleyiniz istediğiniz nedir?' Onlar da,

-Ya Rab pek susadık bize su ver' niyâzında bulunacaklar. Bu talep üzerine

-Haydi su başına gelmez misiniz? diye kendilerine işâret vaki olacak. Onlar da bir araya getirilip Nâricahim'e doğru sevkedilecekler.

O Cehennem ateşi ki; onların nazarında yalımları birbirini kırıp geçiren serap gibi görünecek ve onu su zannedip bir diğeri ardınca ateşe dökülecekler.

Sonra Hıristiyanların taifesi çağrılıp kendilerine -Siz kime tapardınız?' diye sorulacak.

-Biz Allâh'ın oğlu Mesih'e tapardık' diyecekler. Bunun üzerine onlara da denilecek ki,

-Siz yalan söylüyorsunuz!.. Allâhü Teâlâ hiçbir eş ve oğul edinmiş değildir. Şimdi söyleyiniz istediğiniz nedir?..'

Onlar da;

-Ya Rab pek susadık bize su ver!..' niyazında bulunacaklar.

Bu talep üzerine:

-haydi su başına gelmez misiniz"... diye kendilerin işaret vâki olacak.

Onlar da bir araya getirilip, narıcahime doğru sevk edilecekler. O nârıcahim ki onları nazarında yalımları birbirini kırıp geçiren serap gibi görünecek ve onu su zannedip yekdiğeri ardınca ateşin için dökülecekler.

Allâhu tebâreke ve Teâlâ bundan sonra kalan mü'minlere evvela onları inandıklarından bir başka suretle gelip;

-Ben sizin Rabbinizim' buyuracak. Onlar da o tecelli ile tanımayacakları için,

-Senden Allâh'a sığınırız!.. Rabbimiz gelinceye kadar bizim yerimiz burasıdır, bir yere ayrılmayız!... Rabbimiz geldiğinde biz onu tanırız!" diyecekler.

Allâhu Azze ve Celle Hazretleri onlara bu defa tanıdıkları bir surette gelip;

-Ben Rabbinizim!' buyuracak. Onlar da:

-Sen bizim Rabbimizsin' diyecekler. Ve Allâhü Teâlâ'nın onları davet buyurması üzerine ona tabi olacaklar.

Bu arada başka bir açıklama:

-Ya siz ne bekliyorsunuz?' dendiğinde;

-Her ümmet ibâdet ettiğinin ardına düşsün! buyuracak. Onlar da;

-Ey Rabbimiz biz dünyada iken, seni tanımayan, ibâdet etmeyen insanlardan, kendilerine en ziyade muhtaçken dahi, ayrılıp semtlerine uğramazdık, onlarla görüşmezdik!' diyecekler.

-Biz şimdikinden ziyade kendilerine muhtaç iken dahi, dünyada onlardan ayrılmıştık; onlarla hareket etmedik; şimdi nasıl olur!? Biz münadinin, her kavim vaktiyle ibâdet ettiği neyse ona kavuşsun!.. diye seslendiğini işittik. Onun için rabbımıza intizâr edip, O'nu bekliyoruz.

Cenâb-ı Rabbül Alemin onlara, iki veya üç kere:

-Ene rabbiküm! (ben sizin rabbınızım).' buyuracak.

Fakat onlar hepsinde de,

-Senden Allâh'a sığınırız!.. Allâh'a bir şeyi şirk koşmayız!..' diyecekler.

O derecedeki, bazıları imtihanın şiddetinden rücû eder gibi olacak. Nihayet;

-Rabbınızı tanıyabilmeniz için aranızda bir âlâmet var mıdır diye sual buyrulacak ve

-Evet' diyecekler. Evet cevabı üzerine -keşfi şak' olacak ve kendiliğinden, Allâh'a secde etmiş her kim varsa secde etmeye tarafı ilahiden kendisine izin verilecek. Riyâ olarak secde etmiş olan münâfıklarınsa sırtlarını Allâhü Teâlâ tahta gibi kaskatı kılacak, bunlar secdeye davrandıkça sırt üstü düşecekler. Mü'minler sonra secdeden başlarını kaldırdıklarında RAbbı müteâlilerini ilk defa gördükleri surete dönmüş bulacaklar. o zaman:

-Ene Rabbiküm' buyurduğunda

-Ente Rabbena' (evet sen bizim rabbimizsin) **diyecekler.**

Ebû Hureyre radıya'llâhu anh şöyle nakletti:

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem'den şöyle işittim:

-Kıyâmet gününde kulun fiîllerinden hesab vereceği ilk şey namazdır!.. Eğer tam ve sahih olursa kurtulur ve gayesine ulaşır. Eğer bozuksa mahrum olur, hüsrana düşer!.. Şayed farzlardan eksikleri var ise. Rabbi tebâreke ve teâlâ

-Bakın, kulumun nafileleri var mı?..' der.

Farzlardan eksik kalanı böylece tamamlanır.

Ve sonra sâir âmeli bu minvâl üzere olur.' (Tırmizî)

Bu hadîs-i şerîf esasen sünnet mi kılmalı-kaza mı kılmalı tartışmalarını kökünden kesip atan çözümü bildirmektedir.

Kişinin esasen üzerine farz olan 17 rek'ât namazdır; ki bunlar, 2 rek'ât sabah, 4 rek'ât öğle, 4 rek'ât ikindi, 3 rek'ât akşam, 4 rek'ât yatsı namazlarıdır; bir de 3 rek'ât vitrin gerekliliği söz konusudur. Bunların dışındaki "**Sünnetler**" diye bilinenler ve diğerlerinin tamamı "**nâfile- yararlı**" namazlar sınıfına girer.

Öyle ise farzların dışında kılınan tüm namazlar ister "**kazâ**" diye niyetlenilsin, ister "**sünnet**" diye niyetlenilsin, hep aynı işi görmektedir.

Dolayısıyla neticede hep aynı yolda çıkacak bir iş için, şöyle veya böyle olmalı cinsinden tartışmalara girmek ancak meselenin özüne vâkıf olmamaktan dolayı ortaya çıkan bir hâldir ki, ehline de bu durum açıktır.

Namazdan sonra, kişi tüm yaptıklarının hesabını bu devrede verir; neticelerini görür.

İşte bundan sonra cehennemin tam ortasına sırat köprüsü kurulacak.

-**Ümmetini en evvel oradan geçirecek olan benim**!" Müslim'deki rivayette;

- Sonra cehennemin üstüne köprü kurulur ve şefâata izin verilir ve "ilâhî bizi selâmette bırak, selâmette bırak" diye duâ edilir. Sırattan en evvel geçmek ümmeti Muhammediye aittir. Sonra bu münadi "Muhammed nerede" diye nida edecek. Bunun üzerine Rasûlullah Sallallâhu Aleyhi ve Sellem ayağa kalkıp, iyisi, fâciri hep birlikte olmak üzere bütün ümmeti de arkasına düşecek ve köprünün yolunu tutacaklar.

Allâhü Teâlâ o zaman düşmanlarının nuru basarlarını ellerinden alacak ve bunlar sağlı sollu cehennemin içine sapır sapır dökülecekler. Ve yalnız Nebii Ekrem Sallallâhu Aleyhi ve Sellem ile Salihler necat bulacaklar. Nitekim Rasûlullah:buyurduktan sonra:

- Ümmetler bize yol açacaklar. Biz de azâmızdaki abdest eserlerinden dolayı, yüzlerimiz nurlu, ellerimiz ve ayaklarımız sekili olarak geçeceğiz. Ümmetlerde bize baktıkça bu ümmetin hep enbiya olmasına az bir şey kalmış diyeceklerdir. O gün Resûllerden başka hiçbir kimse konuşamaz ve kelâm edemez. Resûllerin de o günkü kelâmı "İlâhi selâmet ver"den ibaret olacak.

Sıratın yanına gelince Allâhu Azze ve Celle Hazretleri her birine de bir nur verir. Sıratın yokuş yerini aşıp da tam düzlük yerine geldiklerinde, münâfıkların nurlarını Allâh alır. Münâfıklar mü'minlere,

-Aman bizi bekleyin nurunuzdan biraz iktibas edelim" derler. Mü'minler de:

-Ey Rabbımız, nurumuzu daha ziyade tamamlayıp, parlat" niyazında bulunurlar.

* * *

O sırada hiçbir kimse hiçbir şeyi aklına getiremez. Sırat üzerinden geçilirken; mü'minlerin kimi göz kırpacak zaman içinde, kimi şimşek gibi, kimi rüzgâr gibi kimi kuş gibi, kimi alayörük cinsi at ve deve gibi süratle geçerler. Onlara,

-Nurunuzun miktarınca kurtuluşa koşun!" denir.

* * *

İbn-i Mes'ûd, sürati aşağıda sıraya koyar:

-Göz açıp kapaması kadar; bir şimşek hızı; bir meteor, yıldız süzülüşü, rüzgâr, at hızı, deve hızı süratleri; sonra, nuru yalnız ayaklarının başparmağında olarak verilen kimsenin yüzükoyun yürüyerek elleri ve ayakları ile emeklediğini ve bir kolunu çekse öteki kolunu, bir ayağını çekse öteki ayağının takıldığını ve kurtuluncaya kadar da ateşin yanlarına çarptığını anlatır.

-Cehennemde sadan dikenlerine benzer çengeller vardır. Sadân dikenlerini hiç gördünüz mü? Evet, işte bu çengeller sadan dikenlerine benzerler. Ancak şu var ki ne kadar büyük olduklarını ancak Allâhü Teâlâ bilir. İşte bunlar insanları kötü amellerinden dolayı kapıp alırlar.'

* * *

Bu arada kimi koşarak, kimi yürüyerek geçer; derken sonuncuları karın üstü sürünerek gider de,

- Yarab beni neden bu kadar geç bıraktın? der. Cenâb-ı Rabbül Alemin de,

-Seni geç bırakan senin, kendi âmelindir' buyurur. Nitekim Sûrei Tahrim'de,

-Mü'minlerin nurları önlerinden ve sağ taraflarından yürür', mü'minler

-Yarabbi şu nurumuzu daha ziyade tamamlayıp partal bize mağfiret et' derler.

Nitekim surei Hadid'de de şöyle anlatılır:"O günde münâfık erkekler ve kadınlar iman edenlere

-Aman bizi bekleyin de nurunuzdan biraz iktibas edelim' derler. Lâkin kendilerine

-Geri dönün nuru orada arayın' denilir. Bunun üzerine mü'minlerle münâfıklar arasında kapısı olan bir sur kurulacak ki kapının içi rahmet, dışı da azabtır"!.

* * *

-Münâfık ve mü'min bunların her birilerine birer nur verilir sonra yine ardına düşerler. Cehenem köprüsü üzerinde birtakım çengeller ve dikenler vardır ki; Allâh'ın dilediği kimseleri yakalarlar. Derken münâfıkların nurları söner. Sonunda mü'minler kurtulur.

70 bin kişi olan ilk zümre dolunay gibi nurlu geçip kurtulurlar. Hiç hesap da görmezler. Onlardan sonra gelenler gökyüzündeki en parlak yıldız gibidirler! Sonra diğerleri de böylece geçerler.

Sıratın her iki yanlarında asılı duran çengeller vardır ki, kimi yakala denirse onu yakalamaya memurdurlar.

Bu çengeller:

-Cehennemin etrafı şehvetlerle arzularla sarılmıştır' diye işâret buyurulan şehvetlerdir. İstek ve arzulardır. Bu istek ve arzular sıratın yan taraflarına konmuştur. Her kim onlara aldanırsa cehenneme düşer zira onlar cehennemin çengelleridir denir. İşte kötü amelleri dolayısıyla helâk olurlar. Kimisi hardal gibi ezim ezim edildikten sonra ancak necat bulurlar.

- Yâ Rasûlullah köprü nedir? diye sorulduğunda buyurdu ki,

- Üstünde çengeller bulunan kaypak bir şeydir! Kulağıma çalındı kı sırat kılıçtan keskin, kıldan incedir. Bunların kimi sapasağlam ve olduğu gibi kurtulurlar, kimi tırmıklar içinde perişan olarak salıverilirler, kimi de cehennem ateşi içine sapır sapır düşerler. Nihayet sonuncuları sürüklene sürüklene geçer ve kurtulur. En nihayet Allâhu Teâlâ ve Tebareke hazretleri kulları hakkında hüküm ve kazayı abdini icra ve ikmal edip rahmeti ilahisiyle ehli ateşten dilediklerini cehennemden çıkarmaya meşiyeti rahmanisi taallük ettiğinde, melâkiye kirâma, rahmeti ilâhiyeye nailiyetleri murad olanlardan;

-Allâh'a şirk koşmamışlardan, Lâ ilâhe illallâh diye şehadet etmişleri cehenemden çıkarın!' diye ferman buyrulur.

Onları varlıklarındaki, bedenlerindeki secde eserlerinden tanırlar ve öylece çıkartırlar. Allâhü Teâlâ secde eseri yerlerini mahvetmeyi cehennem ateşine haram

kılmıştır.

*** * ***

-Nefsim yed-i kudretinde olan Allâh'a yemin olsun ki, bugünkü günde apaşikâr olmuş, hakkını kurtarmak için hiçbirinizin yalvarıp yakarması, o dehşetli günde asi mü'min kardeşleri arasından çıkıp kurtulan mü'minlerin, kalanlar için Cebbar-ı Zül Celâl Hazretlerine yalvarıp yakarmasına benzemez. Kurtulanlar o zaman diyecekler ki;

-Ey Rabbimiz bu kalanlar bizim kardeşlerimizdir. Bizimle beraber namaz kılar, oruç tutar, hac eder ve hertürlü âmeli sâlihada bulunurlardı.' Cenâb-ı Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri de,

-Haydi gidin, kalbinde bir dinar ağırlığında iman ve yakîn olan her kimi bulursanız çıkartın.

Hak Teâlâ onların sûretlerini yakmayı ateşe harâm edecek. Artık bu şefaat ediciler, kimi ayağının üstüne, kimi yarı inciğine kadar ateşe gömülerek içeriye dalmış bulacaklar. Tanıdıklarını çıkarıp dönecekler. Sonra Hak Teâlâ,

-Haydi bir daha gidin, kalbinde yarım dinar ağırlığında iman ve yakîn olan her kimi bulursanız çıkarın.'

Buyuracak. Yine böyle olanlardan tanıdıklarını çıkarıp dönecekler. Sonra Hak Teâlâ:

-Haydi bir daha gidin kalbinde zerre ağırlığında iman ve yakîn olan her kimi bulursanız çıkarın buyuracak. Yine böyle olanlardan tanıdıklarını çıkaracaklar.

Nitekim eğer bu dediğime inanmıyorsanız dedi Said-i Hudri; ilâve etti âyeti.

Hâsılı Peygamberler, melekler, mü'minler şefâat etmiş olacaklar derken Cebbar-ı Müteal artık sıra benim şefâatime geldi buyuracak. Nas'ın hesabını görmekten fariğ olur ve ümmetimden geriye kalanları ehli-nar ile beraber ceheneme sokar, Cenâb-ı Hak. O zaman ateş ehli,

-Siz dünyada iken Allâh'a ibâdet edip ona hiçbir şeyi şirk koşmadığınızın sanki size ne faydası oldu?.. derler. Cehenneme girmiş olan diğerleri, bu namaz kılıp oruç tutan mü'minleri görünce:

-Siz şirk koşmuyordunuz ama bunun ne faydası oldu!.. Gene girdiniz işte cehenneme!.. diyecekler. Bunun üzerine Cebbar-ı Müteal:

-İzzet ve Celâlim hakkı için onları ben cehennemden azad edeceğim!" buyurup, göndereceklerini onlara gönderecek ve o zavallılar oradan çıkarılacaklar.

Bundan sonra Allâhu Azze ve Celle:

-Melekler şefâat ettiler, Peygamberler şefâat ettiler, mü'minler de şefâat ettiler!.. Şefâat etmeyen bir Erhamür Rahimiyn kaldı!.. buyuracak.

Ve bundan sonra, dünyada iken hiçbir hayır işlemeyip de cehennemde kömüre dönmüş birtakım kimseleri çıkaracak.

Cennetin yolları üzerinde olup, Hayat Nehri diye tanımlanan bir nehrin içine kendileri daldırılacak. Artık Nehri Hayattan, inci gibi güzel olarak çıkıp,

boyunlarında mühür halkalar gibi altınlar asılı duracak; ki ehli cennet onları, o alâmet ile tanıyıp, "İşlemiş âmelleri hayırları olmadığı halde imânlarından dolayı Allâh'ın cennete ithal ettiği azatlıları bunlardır" diyecekler. Hak:

-Cennete girin gözünüzün görebildiği her ne varsa sizindir' buyuracak.

- Ey Rabbimiz sen âleminden hiç kimseye vermediğin bir ihsanda bulundun bize!.. diyecekler.

*** * ***

En nihayet cennet ile cehennem arasında, yüzü ateşe dönük bir kimse kalır ki, o cennete girecek cehennem ehlinin sonuncusu olur.

- Ne olur Yâ Rab, yüzümü şu ateşten döndür. Kokusu beni zehirleyip duruyor, beni yakıyor!.. diyecek. Böylece adam yalvarıp duracak. Cenâb-ı Hak ona buyuracak ki:

-Peki bu senin dediğin yapılırsa, acaba başka bir şey daha istemiyecek misin? O ise

-izzetine yemin olsun ki hayır! diyecek. Allâhü Teâlâ meşiyeti ilâhiyesi taallûk eden ahdü misakı verecek ve onun yüzünü cehennem tarafından cennet tarafına döndürecek. Yüzünü cennete doğru döndürünce cennetin güzelliğini görecek, önce bir süre istemekten haya ettikten sonra, Allâh'ın dilediği bir süre sükût ettikten sonra,

-Ya Rab ne olur beni cennetin kapısına yanaştır. demeye başlayacak. Allâhü Teâlâ da;

-Evvelce istediğinden başka bir istekte bulunayacağına dair bana yemin etmemiş, söz vermemiş miydin? diyecek. O da;

-Ya Rab mahlukatının en badbahtı ben olmıyayım, n'olur? diye yalvarmaya devam edecek. Bunun üzerine Allâhü Teâlâ:

- Bunu verirsem başka bir şey istemiyeceksin, söz mü?' diyecek. O da,

-İzzetine yemin olsun ki başka bir şey isteyecek değilim' cevabını verecek. Ve Rabbının dilediği ahdi misâki verdikten sonra Rabbı onu cennetin kapısına yanaştıracak. Cennet kapısına varıp da ondaki revnak ve letâfeti içindeki nedred ve sürûru görünce gene Allâh'ın dilediği kadar bir süre utancından sustuktan sonra:

-Ya Rab n'olur beni içeri sok! diye başlayacak. Allâh da;

-Allâh layığını versin behey ademoğlu sen ne sözünde durmaz kimsesin. Sen verdiğimden başka bir şey istemiyeceğine dair daha evvel söz vermemiş miydin?' diyecek. O da,

-Ya Rab mahlûkatının en bedbahtı ben olacağım' diyecek ve tekrar duâya, niyaza devam edecek. Allâhu Teâlâ da ona gülecek ve cennete girmesine izin verecek. Bunu söylerken Rasûlullah,

-Benim niçin güldüğümü sorsanıza..?" dedi. Dedi ki: Rasûlullah Aleyhi ve Sellem de böyle güldü,

-Sen Rabbülâlemin iken benimle istihza mı ediyorsun dediğinde Rabbülâleminin

haline güldüm. Çünki Cenâb-ı Rabbülâlemin,

-Benim seninle istihza ettiğim yoktur. Lâkin ben dilediğime kadirim! buyurdu. Ve Cennete girince, "temenni et" denecek; o da uzun uzun temennîlerde bulunacak; nihayet dilekleri kesilince Cenâb-ı Hak; şunu da iste, bunu da iste, şunu da iste buyuracak; ki bu şeyleri Allâh aklına getirecek. Nihayet dileklerinin tamamı kesilince, Allâhü Teâlâ da,

-Bunların hepsi, bir o kadarı daha senin olsun! buyuracak.

Bu arada izah ediyor;

-Ben ehli nârın, ehli ateşin cehennemden en son çıkacak ve ehli cennetin cennete en son girecek olanını biliyorum. Bu o kimsedir ki cehenemden emekliye emekliye çıkar. Cenâb-ı Hak Teâlâ Hazretleri ona cennete gir buyurur. O kimse cennete varacak ve görecek ki cennet dopdolu kendisine yer kalmamış. Dönüp,

-Ya Rab ben cenneti dopdolu buldum' diyecek. Cenâb-ı Hak ona:

-Git cennete gir" buyuracak. O kimse gene cennete varacak, cenneti yine dopdolu bulacak. Dönüp,

-Ya Rab ben cenneti dopdolu buldum" diyecek. Cenâb-ı Hak ona:

-Git cennete gir. Dünya kadar ve dünyanın on misli kadar yer sana aittir" buyuracak.

Rasûlullah Sallallâhu Aleyhi ve Sellem gerideki dişleri görününceye kadar tebessüm etti, sonra,

-Ehli cennetin en aşağı menzil ve mertebe sahibi işte bu kişidir, buyurdu.

Rasûlullah Aleyhisselâtı vesselâmdan:

- Ehli cennetin en aşağı makam ve menzileti nedir?

diye sual oldu. Rabbı cevaben buyurdu ki;

- Bu öyle bir kimsenin makamıdır ki; o kimse ehli cennet, cennete ithal olduktan sonra gelir. Ona cennete gir denilir. O ise,

- Ey Rabbim herkes kendi menziline yerleştikten alacağını aldıktan sonra, bu nasıl mümkün olur? der. Cenâb-ı Rabbül âlemin ile onun arasında şöyle bir muhavere olur:

- Dünya padişahlarından bir padişahın mülküne benzer bir mülke nail olsan razı mısın?

- Razıyım Yarab!

-İşte öyle bir mülk senin. Bir o kadar daha bir o kadar daha, bir o kadar daha, bir o kadar daha. Beşincisinde cevabı keserek,

- Razı oldum Yarabbi. der.

-İşte bir o kadar şey hep senin. Onun on misli de senin. Bir de nefsin her neyi arzu ediyorsa; gözün her neden hoşlanıyorsa hepsi de senin.

-Razı oldum yarab. der. Ya ehli cennetin en yüksek makam ve menziline sahipleri nasıl olur? diye sordu. Cevaben;

- Kendim için seçtiğim kullarım var ya işte onlar. Keramet fidanlarını kendi kudret elimle dikip mühür altına aldım. Onların halini ne bir göz görür, ne bir kulak işitir, ne de beşerden herhangi bir kimsenin kalbine bu konu girmiştir.

* * *

Evet, kısaca bu konudaki Hadîsler böyle. Şimdi bu hadîsleri böylece gördükten sonra Allâh korkusu nedir ve nedendir noktasına gelmiş olduk.

BÖLÜM: 6

ALLAH'TAN KORKU ve HAŞYET NİÇİN DUYULUR

Ebû Zerr radıyallâhu anhden rivayet edilmiştir.

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

-Ben sizin görmediklerinizi görüyor ve işitmediklerinizi işitiyorum. Gökyüzü gıcırdamakta haklı idi! Çünkü gökyüzünde dört parmaklık bir yer kalmamıştı ki, bir melek alnını yere koyarak secdeye kapanmamış olsun. Vallahi benim bildiklerimi bilseniz muhakkak ki az güler ve az ağlardınız ve yataklar üstünde kadınlardan zevk almazdınız; ve yollara çıkarak avaz avaz Allâh'a niyazda bulunurdunuz!.." (Tırmizî)

* * *

-ALLAH'DAN KULLARI İÇİNDE ANCAK ÂLİM OLANLAR HAŞYET DUYAR!' (Fâtır-28)

* * *

-İçinizde Allâh'ı en çok bilen benim ve içinizde Allâh'dan gene çok korkan da benim!..'

Buyuruyor Resûli Ekrem.

Peki Allâh'ın nesinden korkacağız?..

-Ey iman edenler, Allâh'dan nasıl korkmak lâzım ise öylece korkun.' (Aliimrân-102)

"**Korku**" diye tercüme edilen "**İttika**", elem ve zarar verecek olan şeylerden sakınıp, iyice kendini "**koruma**" anlamına gelir. "TAKVA"yı kuvvetli bir himayeye girerek korunmak, kendini iyi sakınıp korumak, şeklinde anlarız.

Böyle olunca "**kendini koruma**"nın esas iki düzeyi sözkonusudur.

1) Hazreti Resûli Ekrem'in bildirdiği şekilde karşılaşılması mukadder olan ölümötesi yaşamın sayısız tehlikelerine karşı zaruri "**koruma**" tedbirleri.

2) Varlığında, özünde mevcut olan Allâh'dan mahrum kalmaktan "**korunma**" tedbirleri.

* * *

Korku kelimesi ile oluşturulan kuru bir duygu mu yoksa var olan ve karşılaşılacak olan birtakım olaylar var ve bu olaylarla karşılaşmamak için tedbir almanın zaruretini belirtmek babında mı kullanılıyor?

* * *

"Allâh'tan ancak âlim olanlarınız korkar" âyetiyle anlatılan nokta, ilmi olmayanın Allâh'tan korkmayacağını, açıklıyor demektir!..

Demek ki, ancak, belli bir ilim sahibi, Allâh'tan korkar, bilinçli olarak!.. Ve nitekim Hz. Rasûlullah Aleyhis-selâm ne diyor..?

"İçinizde en çok Allâh'ı bilen benim ve en çok korkan da benim"!..

Allâh ismi ile işaret edilen evrensel ve ötesi, münezzeh varlığı, bir "TANRI" gibi

düşünmek şirktir!..

Böyle düşünemiyeceğimize göre; biz Allâh'ın eserlerini düşüneceğiz; yani ef'âl mertebesindeki oluşu!..

Demek ki ef'âl mertebesinde istikbâlde öyle karşılaşılacak olaylar söz konusu ki, bu olaylar bir mekanizma gibi gelişecektir.

"ŞÜPHESİZ Kİ ALLAH KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK OLMAZ"

âyetinde belirtildiği üzere, tabii olarak otomatik olarak çalışan birmekânizma!..

Geleceğe dönük olayların nelere sebeb olacağını idrak edersen, kendinin o olaylara, sanki akan bir bandın üstüne bağlanmışın da, ilerdeki testereye geldiğin zaman ortadan biçileceksin!..işte böylesine bir âkibet var ve böylesine bir âkibete, akışa karşılık, seni en çok seven kişi olan Hz. Peygamber; sanki şöyle uyarıyor seni.

-Çok tehlikeli olaylara karşılaşacağın bir noktaya doğru sürükleniyorsun, ne olursun bu tedbirleri al!.. Şu dünya oyun, eğlencesine aldanma!.. Çevrendekilerle laklakla dedikodu ile vakit geçirme; kendi iplerini kopar, bu bantın üstünden ayrıl, bu testere seni kesmesin!..'

* * *

-Şüphesiz dünya hayatı bir oyun ve bir eğlenceden başka bir şey değildir. Şüphesiz malın, evlâtların vs. senin için birer fitnedir.'

* * *

-Bunlara kanıp da ömrünü boşa zayi etme!.. Bu noktaya gidiyorsun!.. Karşılaşacağın olaylar böylesine mutlak, kesin ve acımasızdır!.. Öyle ise bunlarla karşılaşmadan evvel tedbirini dünyada iken al!.. Başka yapacak bir şey yok. O günde evlat anadan, karı kocadan kaçar".

* * *

Eğer inanıyorsak Hz. **Muhammed'**in gerçeği haber verdiğine; bu söylediklerine kulak vermek mecburiyetindeyiz.

Ama bu söylediklerine kulak vermek bizim şu anda yaşadığımız dünyadaki varlığımıza; kabul ettiğimiz varlığımıza, terkibimize, tabiâtımıza ters düşen davranışlardır!

* * *

İlahi emirler ve yasaklar, bizim, tabiâtımızdan huylarımızdan, alışkanlıklarımızdan, şartlanmalarımızdan kopmayı öneriyor!.

Eğer konuştuğumuz gibi tabiâtımızdan, şartlanmalarımızdan, alışkanlıklarımızdan kopamadığımız takdirde, bu mukadder âkibet bizi bekliyor.

Şurada, âni bir olay patlasa bile icâbında sağına soluna bakmadan kaçıp kendini kurtarmaya bakıyorsun.

Bundan çok daha dehşetli bir olay, şu hadislerde anlatılan âhiret manzarasını düşünelim ve bunun çok daha hafifi olanı anlatalım.

Evet, öldüğün andan itibaren, dünyadaki bütün alışkanlıklarının bütün bağlarının ıztırabını çekmeye başlıyorsun. Çünki, zoraki olarak, onlar senden uzaklaştırılmış!.. Ve bu ızdırab ne kadar devam ediyor?..

Ölçüsüz bir zaman!.. Zaman diye bir şey hissedemiyorsun ki!.. Sana, karşılaştığın bu ızdırabı unutturacak ikinci bir olay da yok!..

Dünyada sana ızdırap veren bir olay oluyor, arkasından başka bir olayla karşılaşıyorsun ve onu unutabiliyorsun!.. Öldükten sonraki hayatta, onu sana unutturacak ikinci bir olay yok!.. Beden çürüdükten sonra, artık, tümüyle dağılıp gittikten sonra; sen bedenden de koptun; eğer üst yaşama da geçemediysen, bir uyku hâli gibi bir hâl geliyor, uyuyakalıyorsunl.

Ya kâbus ya rüyâ! Ta ki kıyâmet kopana, haşir olayı gerçekleşene kadar.

O andan itibaren, kıyâmet ile birlikte sanki dünyanın yuvarlak, şu kürelik hali kaybolup gidiyor!.. Sanki, bir düz tepsi gibi oluyor!

Ve burada, bütün gelmiş geçmiş insanlar canlanıyor!.. Kalabalığı düşünün!..

Ellibin kişinin, yüzbin kişinin toplandığı, ikiyüzbin kişinin toplandığı bir kalabalığı düşünün. Düşünün ki gelmiş geçmiş milyarlarla insan bir yerde toplanmış ve o toplandığı mahâlde; cehennem melekler tarafından çekilerek getirilir ve dünyanın etrafını sarar!..

Bütün o topluluğu ve her taraftan saran cehennemin alevlerini düşün!.. Öyle bir alev dalgası ki, dünyayı su gibi eritecek olan bir alev!

-**Herkes dünyada iken neye tapıyorsa onun peşinden gitsin"** deniyor!..

Orada herkes taptığının peşine gidecek gayri ihtiyari!.. O, zaten onunla ünsiyet peydah etmiş!..

Herkes dünyada iken kimi, neyi seviyorsa tabiî olarak orada onunla beraber!..

Ve kıldan ince, kılıçtan keskin köprü üzerinden, milyonlarla insan akıp geçmeye başlıyacak. Kıldan ince kılıçtan keskin bir şeyin üzerinden milyonlarla insan nasıl geçer.

Bu anlatım o geçilen mahallin ne kadar zorlu bir mahâl olduğunu anlatma, târif sadedinde bir mecâzdir, teşbihtir, bir benzetmedir!..

Oradan geçiş gücü, yani herkesin nuru, bu dünyadaki çalışmalarından meydana gelen enerjisi nisbetindedir.

- **Yarabbi herkes geçti, ben niye en ağır kaldım**? diyor.

- **Senin amelin seni geri bıraktırdı**! cevabını alıyor.

Senin bu dünyada iken eksik olan âmelin, ibadetin, tatbikat eksikliklerin, senin belli ruhâniyeti, belli nuraniyeti elde etmene mani oluyor!..

Onun neticesinde tabii olarak orada güneşi geçemiyorsun!.. Kimsenin nuru kimseye de fayda etmez.

* * *

Peygamberim yetiş bana, falanca veli yetiş bana!..

Kimsenin nuru kimseye fayda etmez!.. Ve oradan, eksiklikleri kadar, nuraniyetinin, enerjisinin eksikliği kadar ceheneme giriyor!..

Ne kadar cehenneme giriyor?..

Kendisindeki tabiât hükmü ne kadar ağırsa, alışkanlıkları, bağları, duyguları ne kadar ağırsa, çoksa yoğunsa o kadar uzun süre orada yanıyor!.

Zira bizim zaman ölçülerimizle alakalı değil olay!.. Kömür gibi oluyor ceset!.. Ancak

abdest âzâları namaz âzâları yanmıyor. Ve bu yaşam sayısız senelerle devam edip gidiyor!..

Şimdi sen tut de ki:

- Canım nasıl olsa neticede iman ettik cennete gireceğiz, burada bildiğimiz gibi yaşayalım!..

Yaşıyorsun ama, her yaşadığın, attığın adımla, şuradaki 5 dakikalık, 5 senelik zevk için, oradaki sonsuz sürelerle kendini kayıtlıyorsun.

Bunu bırak; cennete girdin ya cennetin içindeki cennet ehlinin arasındaki derece farkları!..

* * *

Eğer ki bir adam benim uçmak hoşuma gidiyor deyip de 30 saniyelik, 20 saniyelik düşüş zevki için kendini pencereden atsa, düşüp her tarafı kırılsa, sen bu adama -akıllı' mı dersin?.. Demezsin!..Ama 5 senelik, 10 senelik dünya hayatı için, milyarlarca senelik geleceğini feda ediyorsun!..

* * *

Öyleyse bize düşen iş, bütün bunlardan ibret alıp, yiyip içip yaşayarak ömrü tüketmek değil; tabiâtımızla mücadele etmek!..

Bu mücadeleyi etmediğimiz sürece kendimizi aldatmış oluruz.

Kim bu mücadeleye gerek yok, diyorsa, o maalesef kendini aldatanlardandır!.. Terkîbi, onu o şekilde konuşturuyordur, o şekilde yaşatıyordur!

İlmi yoktur, cahildir; geleceğe ait gerçekleri bilmez; konuşur!..

Ve biz de bu ilim bu gerçek varken; buna rağmen, onlara tabi olursak, kendi kendimizi helâka sürüklemiş oluruz, kendi amelimizle kendi azabımızı hazırlamış oluruz.

-SANA HAKİKATIN İLMİ GELDİKTEN SONRA ONLARIN ARZULARINA HAYALLERİNE TABİ OLURSAN, O ZAMAN ZALİMLERDEN OLURSUN!..' (Bakara-145)

* * *

Bizde Tasavvufun lâfında kalmış kişilerde, Yunus'un dizeleri dilden dile dolaşır. Yeriz, içeriz, zevk yaparız, arada biraz namaz kılarız, senede 1 ay oruç tutarız, ondan sonra kendimizi tasavvuf ehli sanıp, deyip dilimize dolarız.

"Cennet cennet dedikleri
Birkaç köşkle birkaç hûri
İsteyene ver sen onu,
Bana seni gerek seni."

Acaba öbür tarafta "**cennet**" ve "**cehennemin**" dışında gidilecek üçüncü bir yer var mı?

Âhirete giden, kıyâmetten sonra iki yerden birinde olur muhakkak!..

Ya cehenneme kalır, ya da cennete gider!

Yani gidilecek yer, bu ikisidir!.. Kim olursa olsun!..

En alt noktadaki kişiden, en yüce noktadaki kişiye kadar hepsi de mutlaka bu iki yerden birindedir!..

Senin Peygamberin cennete gidecek; onun gittiği yeri beğenmiyorsan, ben orayı istemiyorum, diyorsan, ona bir diyeceğim yok!..

Yalnız cennet içinde yaşayanların yaşamları farklı olacak.

Ben cennette çok daha iyi yaşam istiyorum. Cennette Hz. Rasûlullah'ın yaşamına ne ölçüde yaklaşabilirsem o ölçüde yaklaşabilmek istiyorum. Allâh'ı en iyi tanıyanların tanımasıyla Allâh'ı tanıyıp o şekilde cennette yaşamak istiyorum dersen; başımın üstünde bu deyişin yeri var!..

Ama, bu manâdan tamamıyla uzak bir şekilde, ben cenneti ne yapayım, ben Allâh'ı istiyorum, demek saf bir hayalden, aldanıştan, cehaletten başka bir şey değildir.

Çünki, cennet var, cehennem var bir de cennet ve cehennemin ötesinde başka bir yerde Allâh var; böyle bir anlayış tümüyle ham hayaldir!..

Bu idrakın sonunda; karşımızdakine bakış açımız ne olacak, kendimize bakış açımız ne olacak, fiilimiz ne olacak?

Karşımızdakine bakış açımız denince; karşımızdaki insan olsun, hayvan olsun, nebat olsun, ne olursa olsun, baktığımız mahâlde mutlak olarak ilahi manâları müşahedeye gayret edeceğiz.

Karşımızda Ahmed'i, Hasan'ı, Ayhan'ı, Cemile'yi görmeyeceğiz!

Burada, şu anda, bu isimler, şu bileşim halinde bu manâyı dile getiriyor. Şurada bu ilâhî isimlerin manâları böyle bir terkibi, böyle bir manâyı ortaya koyuyor. Ortaya konan bu manâ çeşitli isimlerin bir terkib halinde aşikâre çıkışından başka bir şey değil!.. Bu isimler bu fiilleri ortaya koyuyor, diyeceğiz.

Fiîli görme düzeyinde kalırsak, bu fiil, bu isimlerin manâları olarak ortaya çıkıyor, diyeceğiz!..

Hiç fiîlin üstünde durmayıp, manâyı düşünürsek, bu isimlerin manâları bu şekilde âşikâre çıkıyor diyeceğiz.

* * *

Kendimize baktığımızda ise olay çok farklı olacak!.. Kendi varlığının "Ben" kelimesiyle kasdettiğin varlığın, Hakk'ın isimlerin manâlarından başka bir şey olmadığını, "Hak" olduğunu idrak etmekle birlikte; bu manâların bir terkib şeklinde, bu bedeni meydana getirdiğini, oluşturduğunu; bu bedende meydana gelen isteklerin, arzuların, "canım istedi" dediğin şeylerin, bedenin tabiâtından ve alışkanlığından başka bir şey olmadığını müşahede ederek, tabiâtını ilâhi emirler istikâmetinde bastırıp bâtınında "Hak" olarak yaşayacaksın!

Hakk'ı müşahede edecek, kendi bünyende, varlığının "Hak" olduğunu müşahede edeceksin; ikinci bir varlık müşahedesi, idrâkı, tahayyül kalmayacak!..

Ancak -Hak' oluşunu bilmekle birlikte, isimlerin manâlarının bir terkib halinde bu bedeni, bu varlığı oluşturduğunu da bilerek, tabiâtının istikâmetindeki hareketleri terk edeceksin!.. Alışkanlıkları terkedeceksin!.. Menfaâte düşkünlüğü terkedeceksin!.. Kendi hakikatına bakabilmek için!..

Fiilin ne düzeyde olacak? Yaşamının geriye kalan süresi içinde fiillerin neler olacak?

1- Hakk'ı tavsiye edeceksin.

2-ilâhi emirlere uymadaki güçlüklere karşı sabrı tavsiye edeceksin.

3- Ya, hayır söyliyeceksin ya susacaksın!

4-Ya öğrenci olarak dinleyeceksin, ya öğretici olarak konuşacaksın, veyahutta bu ikisi arasındakini dinleyici olarak bulunacaksın.

5-Hak'ka ters drüşen bir kelâmı duyduğun zaman, ya onu reddedecek ve doğrusunu açıklayacaksın veyahut da oradan kalkıp gideceksin!..

Sırasıyla şimdi bunları açıklayalım:

HAKKI TAVSİYE EDECEKSİN: Karşındakiyle konuştuğun zaman, karşındakine hitap ettiğin zaman, onun anlayış seviyesi neyse, onun bir üstündeki seviyeden olmak üzere ona hakkı tavsiye edeceksin. Olaya karşındaki hangi seviyeden bakıyorsa, sen ona karşı, onun bulunduğu seviyenin bir üstünden Hak'kı tavsiye edeceksin. Onun hareketlerinin çıktığı seviyeyi muhakkak ki göreceksin!.. Gördüğün anda onu, ya tabiâtını terk yolunda; ya benliğini terk yolunda, ilâhi emirlere sarılması yolunda, onun düzeyine göre, muhakkak ona yapması gereken şeyi tavsiye edeceksin.

Sen tavsiye ettin bunu o seni dinlemek istemiyor, istemeyebilir. O zaman oradan çekip gideceksin.

SABRI TAVSİYE EDECEKSİN: Elbetteki ilâhi emirlere uymanın nefse ağır geldiğini, varlığına ağır geleceğini, tabiâtına ağır düşeceğini onu zorlayacağını ve bütün bunlara sabretmek gerektiğini; bunlara sabredilmedikçe bu mücahedelerin netice vermeyeceğini; ve onun âkibetini kendi elleriyle kendine hazırladığını, ona idrak ettirip anlatmaya çalışacaksın.

Dinlemiyorsa, zaten sana ait bir şey yok!..

YA HAYIR SÖYLE YA SUS: Ona ebediyet yolunda hayırlı olanı anlat. Sorularını cevaplandır. Ve bu istikâmete getirebileceksen, bunu dinleyecek hale getirebileceksen, nasıl anlıyorsa öylece gerçekleri anlat. Neticede onu idrak noktasına getireceksin.

Ama bu noktaya getirme durumun sözkonusu değilse yaklaşımın onu över biçimde olmasın. Zira ona hayr değil, iyilik değil, şerde bulunmuş olursun.

ÖĞRET VEYA ÖĞREN, YA DA DİNLEYİCİ OL: Karşındakiyle konuşman bu ikisinden biri olacak. Yahutta neticede, o yapılan konuşma, âhirette dair bir yarar sağlıyor mu, sağlamıyor mu buna bakacaksın?.. Karşındakiyle yaptığın konuşma, eğer ona ya da sana âhirete dönük, geleceğine dönük bir yarar sağlıyorsa; meselâ herhangi bir alışkanlığı terketme bâbında veya bir duygunu terketme bâbında veya birisine bir şeyi ne şekilde yapacağın bâbında konuşmak; bir ilim öğretmek, bunlar hep ileriye dönük yarar sağlayacak fiillerdir. Bunlarda bulunacaksın.

Hakka ters düşen bir kelâm olduğunda veya bir fiil olduğunda, ya onu keseceksin, yahut oradan kalkıp gideceksin!..

-Şeytan karşınızda konuştuğu zaman, oradan kalkıp gidin!" diyor.

Veyahut orada sen hakkı konuşacaksın!

Elinden geliyorsa, hakka ters düşen şeye karşı sen hakkı konuşacaksın!..

Elinden gelmiyorsa, sen kalkıp gideceksin.

Bunları yapamıyorsan, niye yapamıyorsun, sen bunun cevabını ver. Sana bunları yaptırtmayan, tatbik ettirmeyen şeylerin ne olduğunu kendinde araştır ve cevabını kendin ver.

Bunlar; size naklettiğim şu şeyler, Hz. **Resûlullâh** Aleyhi's-selâm'ın bize emirleri, tavsiyeleri!..

Ya, "hak" diyeceğiz, Hakkı tavsiye edeceğiz, Hakkı isteyeceğiz!.. Veyahut da tabiâtımızın, arzumuzun, zevkimizin, duygularımızın istikâmetinde, bâtılın savunucusu olacağız!.. Bâtılı yaşayacağız!..

Hak gelince bâtıl gider, yok olur!..

Hak varsa, tecelli ediyorsa mutlaka bâtılı yok edecektir!..

Bâtıl nedir? Bâtıl diye bir şey mi var?..

Bâtıl, terkibden doğan, terkibe dönük davranışın adıdır!..

Bâtıl kelimesiyle kastedilen şey terkibiyetten doğan ve terkibe dönük olan şeydir. Şuuru Hak'tan perdeleyen şeydir!..

İman ve İslâm. Geçmişte çok tartışması olmuş bir konu!..

Birçok kişiler arasında.

Hatta bir ara çok meşhur bir mezheb imamı;**-Allâh'a, Peygambere ve onun getirdiklerine imân, makbul imândır".**demiş ve bunu bir eserinde yazmış.

Abdülkadir Geylani Hazretleri, "**El Ganiyye**" adlı eserinde; buna cevaben, dalâlete giden, kurtuluşa, necâta ermiyen fırkalar arasında bu zâtın mezhebini, mezhebi mensûblarını saymış.

Gavs-ı â'zâm Abdülkadir Geylanî "**El Ganiyye**" adlı kitabında kurtuluşa ermiyen fırkalardan bahsederken; Hz. Peygamber'in bir Hadîs-i var, -73 fırkaya ayrılacak ümmetim.içinden bir tanesi kurtuluşa erecek, ötekileri delâlette kalacak' diye delâlette kalan kurtuluşa ermiyen fırkalardan bahsederken, "**kâderiyye**" tâifesi bunlardandır, dedikten sonra onlardan bazılarını zikrediyor; sonra şöyle diyor:

-Bu kişi, imânın Allâh ve Resûlün Allâh tarafından getirdiği hükümleri topluca bilmek ve ikrar etmekten ibaret olduğuna inanmıştır.

Berhûnî'nin kitabı seceresinde de zikrettiğine göre, bu inanç bozuk bir itikat olur." diyor.

Şimdi, **Gavs-ı A'zâm Abdülkâdir Geylanî**'nin burada reddettiği ve karşı çıktığı görüş şu:

Bir kişi, "**Allâh ve Peygamberi ve Peygamberin bütün getirdiği hükümleri kabul ediyorum**" derse; ve bunun yanında, o hükümlere dâir emirleri tutmazsa, İslâm hükümlerini yerine getirmezse, bu kişi delâlettedir! sapmıştır!.. İmân ehli sayılmaz!' diyor.

Bu böyle mi değil mi?

Bizim araştırmamız, tahkikimiz var. Biz meseleleri inceliyerek gittiğimize göre; bu böyle mi, değil mi, ne netice çıkıyor?

Meseleye şöyle bakacağız. İmân nedir ve neyedir?

Bu konuyu esasen ne geniş şekli ile "**AKIL ve İMAN**" isimli kitabımızda açıklamaktayız... Ancak önemine binâen burada da bir bölümüyle girelim konuya...

Neye imân ediyorsun?.. İslâm dinine değil mi?.. İslâm dinine imân ediyorsun!..

Allâh ve Peygambere imân, İslâm dininin hükümlerinden biri!.. Dinin getirdiği hükümlerden biri.

Dolayısıyla İslâm dinine iman ettiğin zaman, zaten buislâm dinini kabûlünün neticesi olan, belli fiîller vardır.

Bir sobanın yakıcılığına inandığın zaman elini sobaya değdirmezsin. Boğulacağını bildiğin yerde yüzme bilmiyorsan, suya girmezsin.

O şeye inanmanın tabii sonucu olan, fiiller sözkonusudur!..

Neye imân ediyorsun?.. İslâm dinine imân ediyorum!.. İslâm dinine imân ettiğime göre; onun hükümlerini ben kabul ediyorum demektir. O hükümlerin de yerine gelmesi şarttır. Eğer İslâmın hükümleri yerine gelmiyorsa, o zaman orada "**İmân**" yoktur! Henüz "**İmân**" hâsıl olmamıştır!..

Peki bu böyle olduğuna göre, demek ki ortaya ne çıkıyor?

İman = Fiîl!.. Yani, İslâmın emirleri doğrultusunda olan fiîller!..

Eğer İslâm dinine imân ediyorum; diyorsan, İslâm dininin önerdiği doğrultuda, yap dediği fiîlleri yerine getireceksin!..

İslâmın da ana 5 şartı, Kelime-i Şehâdet, bunun tabii neticesi, olan namaz, oruç, hac ve zekât. İlk önerileri bunlar!..

Demek ki bir kişi ben iman ediyorum, diyorsa; bunun yanında namaz kılmıyorsa veya oruç tutmuyorsa veya hacca gitmiyorsa veya zekâtını vermiyorsa bu kişi imân etmiş sayılmaz!..

* * *

Nitekim Peygamber Aleyhi's-selâmın getirdiği bu düstüru anlamış en iyi kişi olan Hz. Ebûbekir Sıddîk; Hz. Peygamberin âhirete intikâlinden sonra zekât vermek istemiyen bir takım kabilelere karşı ordu yollamış ve,"**Zekâtını vermeyenleri katledin**!" demiş.

Çünkü onlar imândan çıkmışlardır!..

Ancak, imândan çıkan katledilir!..

Zekâtını vermiyorsa o kişi,islâmın emrini reddediyor, demektir, dolayısıyla imânı gitmiştir!.. O fiîllere olan imânı gitmiştir, gidince katledilebilir dinin hükmüne göre dinden döndüğü için!..

Bu durum da gösteriyor ki bize, imân-âmelle bir bütündür.

Amelsiz imân veya imânsız âmel sözkonusu değildir!..

* * *

Evet, orijinal itibariyle böyle olan meseleye, bir de şöyle bakalım.Kişi, imân ediyorum, diyor ve mecburî olan 5 şartı yerine getirmiyor!.. Ya ne olacak?..

Daha öncelerde de izâh ettiğimiz üzere; esasen, bu beş şart gelecekte kişinin içine düşeceği zor durumlara karşı, bir tedbir olarak öngörülmüş ve tavsiye edilmiştir!..

Siz o zor şartların geleceğine inanıyorsanız, zaten, bu imânınızın gereği olarak, bu tedbirleri de alacaksınız!..

Kızgın bir nesne olduğuna inandığınız şeyi, tutmak için maşa arama zorunluluğunu hissetmeniz gibi!..

Eğer o tehlikeli ortama karşı, gerekli olan tedbirleri alma mecbûriyetini hissetmiyorsanız, esasen, o tehlikeye imân etmemişsinizdir!..

Yani, insan, bildirilen bir tehlikeye imân ettiği zaman, muhakkak ona karşı alınması gerekli tedbirlere de başvurur!..

Yok eğer, o bildirilene imân etmiyor ise, gerekli tedbirleri dahi almak mecburiyetini hissetmez!..

Demek oluyor ki. İmân, o yolda gerekli tedbirleri almak ve o konuyu bilip öğrenmek ve kendini ölümötesine hazırlamaz için ilk şart!

Eğer, imânın gerekleri yerine getirilmiyorsa. Bu takdirde o şeye inanılmamıştır!.. İnanmamanın neticesi olan fiiller ile yaşanılmıştır.Bu defa da kişi, bu gidişin neticesine katlanmak mecburiyetinde kalır!..

* * *

Günümüzde zaten din konusunda zorlayıcı bir baskı da mevcut olmadığına göre, demek ki herkes kendi başınadır!..

Dileyen imân eder ve gereği fiilleri ortaya koyarak; imân ettiği ortama hazırlanır!..

Dileyen de imân etmez ve bu halin gereği olan fiillerle yaşayarak, bu yaptıklarının neticesine katlanır.

Burada en önemli husus.

-İNSAN İÇİN ANCAK ÇALIŞMALARININ NETİCESİ SÖZKONUSUDUR!.."

Ayetinin hükmünün gözden kaçmamasıdır!..

Çünki kişi ne yaparsa onun neticesiyle karşılaşacaktır!.. Havadan gelecek bir şey aslâ sözkonusu değildir!..

Şimdi meseleyi ikinci bir yönden ele alalım.

İnsanın yapısının ilâhî isimlerin bir terkkibinden başka bir şey olmadığını anlatmıştık daha evvel.

Dedik ki:

İnsanın yapısı, insan ismiyle kastetdiğimiz oluş, ilâhî isimlerin manâlarının âşikare çıktığı bir mahâldir ve bu mahâl, bir terkib hükmüyle meydana gelmiştir!..

Bu mahâlde bazı isimler ağırlıklı, bazı isimler de daha az ağırlıklı olarak zuhur eder. Ve bu isimlerin, bir terkib şeklindeki zuhuru dolayısıyla da o kişiden belli fiiller meydana gelir.

İşte bu terkib dolayısıyla, kişinin tabiâtı, huyları, alışkanlıkları, şartlanmaları oluşur!.. Bu, tabiât, huy, mizaç karakter, alışkanlık vs. dediğimiz şeyler, bu terkibini meydana getiren isimlerin tabiî sonucudur.

Ve kişi bu terkibinin tabii sonucu olan davranışlarla yaşayıp da öldüğü takdirde cehenneme gider!..

* * *

Maddî ve mânevî cehenneme bu tabiâtı yolaçar!..

İş böyle olduğuna göre;islâmın emirleri, bilhassa baştaki saydığımız namaz, oruç, hac ve zekât. ne getiriyor?

Senin, tabiâtına ters düşen davranışlara, fiîllere sevk ediyor seni!..

Senin tarkibinin oluşturduğu özellik, rahatına düşkünlük, menfâatini sağlamak, kişisel menfâatına dönük olarak yaşamak!..

Halbuki en başta namaz, bir kere seni zaruri olarak tabiâtının aksine, rahatını bozucu bir şekilde seni zorluyor.

Sen o anda, ya bir eğlencedesin ya bir ahbabınla sohbettesin, ya kendine hoş gelen bir hal içindesin!.. Fakat o anda sana, o yaşamını terk ettirip; senin belli bir fiîli meydana getirmeni emrediyor!

Tabiî bu fiîlinin neticesinde, sende belli bir çalışma, fiîl sonucu, belli bir ruh gücü oluşuyor!.. Bedeninin tabiâtı istikâmetinin dışında bir istikâmette, iradeni kullanma gücünü sana veriyor!.. Ve daha başka birtakım şeyler sağlıyor.

Oruç dersek o da hâkezâ!.. Oruç hepten senin tabiat ateşini söndürüyor!.. Belli bir süre içinde, tabiâtının gerektirdiği biçimde davranmaları yasaklıyor!..

Bedeninin tabiâtı yeme, içme, sex, uyuma, rahatına düşkünlük! Yeme, içme, sex gibi en büyük faktörleri sana kesiyor bir süre! Tabiâtınla mücadeleyi veriyor.

Bu tabiâtınla mücâdele dediğimiz olay, senin terkibindeki belli isimler!.. Sende, bu tür hareketleri, tabiâtın istikâmetindeki hareketleri meydana getirmek durumundayken, zorlamayla, bu isimlere karşı koyucu diğer isimleri, ağırlıklı olarak ortaya çıkartıyorsun ve böylece bünyende belli bir denge kuruyorsun!.. Tabiât ateşini söndürüyorsun; azaltıyorsun; kısıyorsun!..

Hac diyoruz. Hac'ca gittiniz, biliyorsunuz; tabiâta ters düşen büyük meşakkatler söz konusu!

Zekât. Senin gününün 10 saatini, 12 saatini çalışıp, çabalayarak, harcayarak elde

ettiğin belli bir menfaati, hiç bir maddî menfâatn olmadığı halde götürüp birisine veriyorsun!..

Demek ki asgarî bu fiiller, senin tabiât ateşini, birimselliğini belli bir ölçüde söndüren; seni imâna sokan ve senin âhiret sâadetini sağlayan belli emirler.

Öyleyse sen bu emirleri tutmadan, yani bu fiilleri meydana getirmeden; senin terkibinde bir değişiklik olması söz konusu değil. Nereden olacak? Mümkün değil!..

Demek oluyor ki, biz geçmişteki falanca ya da filanca zâtın bu konudaki görüşünü bilmesek dahi; bu yapının tabiâtını, terkibini ve terkib değiştirmenin gereğini müşahede ettiğimiz zaman; ortaya çıkan bir netice var.

Fiîlsiz, tatbikatsız imân fayda etmez; çünkü iman yoktur yalnızca lâfı vardır orada!..

Ortaya açık olarak çıkan gerçek, tahkik yolundan da bulduğumuz gerçek bu!

Geçmişteki tahkik ehli kişilerin verdiği hükmüde bu! Nitekim bu konuyu konuşmadan önceki kanaatimiz, evvelce vardığımız hüküm bu idi. Tatbikatsız bu işin olamayacağı idi!.. Ve bu noktaya geldik,

* * *

Burada ikinci olarak ilâve edilecek bir husus daha var. Yasaklar!..

Bir öneriler var. Namaz, oruç, hac, zekât gibi!..

Bir de yasaklanmış olan diğer âmeller var!.

Bütün yasakların bir anda kalkması mümkün mü? Değil!.. Niye değil?..

Senin belli bir terkibin var!.. Bu belli terkibin, sende oluşturduğu bir takım fiiller var!.. Bu birtakım fiiller, o yasaklar yolunda!..

Sana bütün yasakları bir anda kaldır, demiyor!..

Niye demiyor?..

Çünki, zaten senin belli bir terkibin oluşmuş!.. Bu terkibinin ortadan kalkması gene bir anda mümkün değil!.. Dolayısıyla, bu gibi tabiâtın istikâmetinde davranışların olabiliyor!.. Ama netice olarak ne diyor:

"Muhakkak kİ namaz İnsanI çeşİtlİ konularda nefsİ İstİkâmetinde İlerİ gitmekten, yasaklanmlş olan şeylerden alakoyar.

Yani tabiâtınla, namaz yoluyla mücadele, diğer hususları da sana neticede sağlar. Zaman içinde bu olur!.. Bir anda senin terkibinin kalkması mümkün değil!..

Dolayısıyla bir kişi herhangi bir suç işlerse, diyelim ki kumar oynadı veya zinâ yaptı veya içki içti, bunları yapmakla, imânsız olmaz, imândan çıkmaz!..islâmdan dışarı çıkmaz!..

Tevbe eder.

* * *

Burada hemen tevbe olayını değinelim. Ne günâh işlemiş olursan ol hemen akâbinde vakit geçirmeden yaptığına pişman olarak, nefsinin arzusuna kapılmış olarak, Allâh'a yönel ve tevbe et!..

Kul bir günâh işlediği zaman Allâh onu tevbe etmesini bekler. Şayet akâbindeki bir gün içinde tevbe etmezse, o zaman o günâh onda sabitleşir. Fakat tevbe edersen, muhakkak

Allâh tevbe edenlerin günâhını afveder.

-Ben günâh işliyorum, ama vazgeçemiyorum ki, tevbe edeyim.' Hemen bunun cevabını verelim. Gene de, sen o işlediğin günâhtan sonra, Allâh'a yönel ve tevbe et!. Ola ki, Cenâb-ı Hak o tevbeni kabul buyurup, seni bir daha günâh işlemekten korur!..

Burada önemli olan, Allâh'a karşı suçlu olduğunun bilinci içinde, ona yönelmendir!..

Ne kadar büyük günâhlar içersinde olursan ol, gene de ona yönelmekten vazgeçme!.. Zira bu yönelişin sana muhakkak bir gün kurtuluş yolunu açar!.. Nerede ve ne şartlar altında olursan ol Allâh'a yönelmekten asla kaçınma!

Ama içinden Allâh'a yönelmek geliyorsa.işte gerçekten o zaman senin için tehlike çanları çalıyor demektir.

Esasen İslâm, senin tabiâtınla, alışkanlıklarınla mücadele yani terkîbini değiştirme çalıştırmalarıdır!..

Bütün ilâhi isimleri cem etme!.. Allâh'ın ahlâkıyla ahlâklanma!..islâmın temel manâsı bu.

Nitekim İslâm dini, kemâli ahlâk için gelmiştir, deniyor. Ahlâkı tamamlamak için.

Ahlâkı kemâle erdirmek nedir?.. **Allâh ahlâkıyla ahlâklanmaktır**!..

Neticede, **Allâh ahlâkıyla ahlâklanmak** demek, artık, tabiat kökenli davranışların kalmaması demektir.

Tabiî davranışları kaldırmak bir anda mı olur?

Hayır!.. Peyderpey olur!..

* * *

Demek ki, senden bir takım eksik noksan fiiller meydana gelebilir ama bu seni İslâmdan dışarı çıkartmaz, imânsız etmez!.. Ama, emirleri tutmamak imânsız eder!..

* * *

O yüzden Hz. Rasûlullah:

-Bir kişi hac'ca gidecek imkânı bulduğu anda, eğer gitmezse, o sene içinde ölürse, ister yahudi olarak ölsün, ister mecûsi olarak ölsün" diyor. Niye?

Çünkü imânsız! Emri yerine getirmemek, imânsızlığı meydana getirir!.. Yasaklara uymamak, tabiâtın istikâmetinde olan bir olaydır, günâhtır!.. O günâhını, bir hayırla yok etmek mecburiyetindesin!..

* * *

Bu konu çok ince bir konu ve çok iyi anlaşılması lâzım!..

Demek ki âmeldeki, yasaklardaki kusur, günâhı doğurur, imânsızlığı meydana getirmez; küfrü meydana getirmez!..

Fakat İslâmın 5 şartındaki eksiklik, noksanlık imânın dışına, İslâmın dışına götürür insanı. Bir büyük günâhın akâbinde tövbe söz konusudur!.. Ama önerilere isyân, red imânı ve İslâmı reddetmektir!.. İmânı ve İslâmı reddedenin hâli ise küfürdür!.

İmân ve İslâm mevzûunu böylece anladıktan sonra; İslâm Dînine imân etmiş, dolayısıylaislâmın bildirdiği Allâh'a, peygambere, meleklere, kitaplara, diğer peygamberlere, âhiret gününe, hesap ve kitaba, yeniden dirileceğine imân etmiş bir kişinin ilerlemesi nasıl oluyor?..

Bu ilerlemeyi, tekâmülü, Allâh'a ulaştıran basamakları bazıları yedi mertebeye ayırıyor, bazıları 3 mertebeye ayırıyor, bazıları 4 mertebeye ayırıyor. Bu ayırım çeşitli kişilerde çeşitli tasnîflere tabi tutulmuş.

Baştan alalım.

Yediye ayıranlar: **Emmare, levvâme, mülhime, mutmainne, Radiye, Mardiye ve Sâfiye** olarak ayırmışlar.

Dörde ayıranlar: **Emmare, levvâme, Mülhime ve mutmainne** olarak ayırmışlar.

Üçe ayıranlar: **levvâme, mülhime, mutmainne** demişler; **emmareyi** zaten hiç saymamışlar!..

Emmarenin sayılmamasının nedeni. Emmare emredenden geliyor, emredici nefs; emmare, emredici nefs demektir!

Emmare emredici nefs demekse, nefs emrediyor! Emreden kim?.. Nefs, isminin arkasında, o fiile emreden, onun terkibi yani, emreden Rabbı oluyor!.. Rabbına uymuş oluyor!..

Daha evvelki bahislerde, nefsin hakîkatının rubûbiyetten yaratılmış olduğunu, rubûbiyetten meydana gelmiş olduğunu anlatmıştık!..

Rubûbiyetten meydana gelişi, ilâhi isimlerin terkibi oluşu sebebiyle. Herkes de, her insan da, her hayvan da, her canlı da zaten bu emretme hâli söz konusu. Dolayısıyla bütün canlılarda bu hâl söz konusu olduğu için, bunu bir sınıf, bir derece, bir mertebe olarak ele almamışlar hiç.

Ve **levvame**den başlamışlar bir kısmı.

* * *

Levvâme, -levm' kökünden geliyor. Kendi kendine levm eden yani kendisinin, Allâh'ın kulu olduğunu, Allâh'a kulluk etmek için bu dünyada var olduğunu; fakat bu kulluğunu hakkıyla yerine getirememesinden dolayı da pişmanlığa düşme hâlini yaşayana, nedamet içinde olana, târif sadedinde -levvâme nefs' denmiş. Kendi kendini yaptığı eksik, noksan tabiâtına uyma halleri, dolayısıyla kötüleyen nefs, manâsınadır.

* * *

Eğer bu daha ileri bir noktaya giderse. Bu kişi belli çalışmalar yapar, bu belli çalışmalarının sonunda belli hakikatları idrak etme durumuna geçer; belli ilhâmlar alırsa. Bu aldığı ilhâmlar neticesinde, kendisinin müstakil bir varlık olmayıp, kendi varlığı ile kaim bir varlık olmayıp; Allâh'ın varlığı ile kendi varlığının kaim olduğunu; kendi benliğinin, ilahi isimlerin bileşimi olarak meydana geldiğini; kendi varlığının netice olarak "Hakk"ın varlığına dayandığını, "Hakk"ın varlığı olduğunu; "ben" diye bir şeyin olmadığını idrak ederse, o zaman bu nefs, "**mülhime nefstir**" deniyor.

* * *

Ancak burada çok önemli bir nokta oluşuyor.

Burada, "**küfrü hakîk**i" diye tarif ettikleri; "**taklîdi imândan**" sonra gelen "**tahkiki küfür**" dedikleri bir noktaya ulaşıyor.

Burada kişi, kendi varlığının -Hakk'ın varlığı olduğunu müşahede edince:

"**Artık ben yokum; var olan Hak!.. Hak da dilediğini yapar, hiçbir şeyle kayıtlı değildir. Öyleyse ben namaz kılmam veya oruç tutmam veya başka birtakım fiiller yaparım ve yaptığımdan da mes'ûl değilim"** anlayışı içine giriyor. İşte bu, **mülhime**nin idrâkının, mülhimenin müşahedesinin tabiî sonucu.

Yanlız burada dikkat gerek, kişi herhangi bir şeyhe bağlı olup da, şeyhinin öğretisine riâyet suretiyle burayı kabulleniyorsa; bu kabullenme idrak olmaz!.. Çünkü gerçekten "Hak" olduğunu idrak ettiği zaman, artık bağlanacak tâbi olacak birisi, şeyhi kalmaz!.. Kalmışsa, daha "Hakk"ı idrak etmemiştir!..

Ama, idrak ettim, der; hem de bağlıdır!.. Olabilir. Böylesi de olur!.. Ama hakîkatıyla, meseleye bakarsak, böyle bir şey olmaz! Bağlılık, diye bir şey kalmaz!..

* * *

İşte, buradaki bu ilhamlarının, müşahedelerinin neticesinde, eğer meseleyi daha da bir tahkik yoluna giderse; o zaman görür ki, kendindeki ilâhi isimler, yani "Hak" oluşu bir terkib yönüyledir!..

Yani, kendindeki belli isimler, çeşitli anlarda, kendinde olan manâları meydana getirecek bir biçimde, bir terkib şekliyle, o fiilleri meydana getiriyor.

Allâh'da ise, bu isimler terkib yönüyle değil, mutlâkiyeti yönüyle mevcuttur!

Bunu müşahede edebilirse, o zaman Cenâb-ı Hak ona, -Mutmainne nefs' olma yolunu açmış demektir!.. Niçin?..

Kendi varlığının ilâhi isimlerin bir terkibi şekliyle varolduğunu gördüğü zaman, bu isimlerin hepsini, dilediği anda, dilediği şekilde, dilediği biçimde kullanamadığını müşahede edecektir!.. Bütün isimlere dilediği anda dilediği şekilde bürünemediğini, bu isimlerde tasarruf edemediğini görecektir. İsimlerin onun varlığına hâkim olduğunu görecektir!..

O zaman, hem varlığının -Hak' olduğunu kabullenecek; hem de ilâhi emirlere kulak vermek mecburiyetinde kalacaktır!..

Rasûlullâh'a kulak verecektir. Peygamber ilâhi emirleri tebliğ etmiştir. Bu tebliğ kapsamında, ulûhiyet mertebesinin, isimler mertebesine sâri olduğu gibi; sıfat mertebesini ve zât mertebesini de içine alan bir mertebe olduğunu görecek; dolayısıyla, o isimlerin ait olduğu varlığın, dilediği gibi isimlere bürünebilme durumunda olduğunu idrak edecektir.

Oysa kendisinde bu isimler dilendiği gibi o anda zuhur ediyor!.. Ve böylece kendisinin, bir isim terkibi olduğunu müşahede edecek ve bu terkibiyetinin neticesinde de belli bir tabiatı, belli bir huyu, belli bir kişiliği, yapısı, davranışları olduğunu hissedecektir.

Ancak bundan ilahi emirlere uymak suretiyle yani Rasûlullah'a tam anlamıyla tabi olmak suretiyle, isimlerin terkibiyet kaydının dışına çıkıp, Allâh'a vasıl olabileceğini; bundan sonra Allâh'a vasıl olmanın mümkün olduğunu görebilecek, anlayabilecektir.

* * *

İşte bu serbestlikten bu bağımsız anlayıştan sonra yeniden Hz. Rasûlullah'ın bildirdiği bütün emirlere tâbi olmak yoluna gidecektir.

Duyguların ve tabiâtın hükmü altında iken, velîsi rabbı idi. Kendi terkibini meydana getiren isimlerdi!..

Halbuki şimdi velîsi Allâh oldu!..

Velisinin Allâh olması, **Allâh ahlâkıyla ahlâklanmaya** başlaması demektir!

İşte böylece Allâh'ın ahlâkıyla ahlâklanmaya başladığı andan itibaren **"mutmainne nefs"** olur. Yani Allâh'ın varlığına itminan hasıl olmuş, Allâh'ın ahlâkıyla ahlâklanmaya başlamıştır.

Bundan sonraki Radiye, mardiye, safiye denilen haller, bu itminanın sonucu olan hallerdir. Ayrı ayrı nefs halleri değildir, ayrı nefs idrâki değildir, diyor bazı ehlullah.

Levvame'deki benliğini anlayış farklı, mülhimedeki farklı ve mülhimeye göre mutmainne farklı; ama mutmainneden sonrakinde artık temelde fark yok.

Allâh ahlâkıyla ahlâklanma, durumu söz konusu.

Ama **Allâh ahlâkıyla ne derecede ahlâklanabilirse**, o derecede genişleme sözkonusu!.. Allâh'ı o ölçüde tanıyabilme söz konusu!..

O ana kadar, Allâh'ı tanıyabilme sözkonusu değil!.. O ana kadar, rabbını tanıma söz konusu!..

Ancak Mutmainnede, Allâh'ı tanıma isimleri yolu ile açlıyor.

Artık o yolda ne kadar gidebilirse!..

* * *

Onun ötesindeki **radiye** ve **mardiye** halleri diye anlatılan şeyse, Radiye'de kendisinin isimler kaydından çıkması ve isimler mertebesinde kendini bulması; **Mardiye**de sıfat mertebesiyle kendini bulması, hakiki benliğiyle kendini müşahede edebilmesi!.. Yani, rabbı yönünden değil, Rahmaniyet yönünden kendini tanıması idrak etmesi, diyerek **mardiye** tarif ediliyor!

Safiyenin halini zaten ne tarif edebiliriz ne konuşabiliriz!.. O zât mertebesidir!. Zât tecellisidir!.. Zât hakkında zaten konuşulmaz!.. Zât hakkında konuşulmadığına, anlaşılmadığına göre, onun tecellisi nasıl olur bu da konuşulamaz!. Dolayısıyla Safiye hakkında söz etmek muhaldir!

* * *

Öyleyse esas olarak kendini bilmenin 3 derecesi var. Birincisi **Levvame**, ikincisi **mülhime**, üçüncüsü **mutmainne** halleri.

Mutmainneye kadar olan biliş, rabbını tek olarak biliş Rabbını biliş neticesi. Mülhimede ilhamî hitaplar gelmeye başlıyor. Değişik ilhamlar arasında ilahî olanlar da mevcut! İlahi olan hitabı almaya başlarsa, o zaman mutmainneye yönelmek zarûreti hâsıl oluyor.

Mülhimede rabbani hitaplardan ilahi hitaplara yönelme durumu söz konusu! Ancak, ilahi hitaplarda itminan, hâsıl olursa, o zaman işte -mutmainne nefs' oluyor ve neticesinde de "Veliyullah"- oluyor, yâni "velisi Allâh" oluyor. Allâh'ın ahlâkıyla ahlhâklanmaya başlıyor!.. Ve Allâh ehli olma yolu açılıyor. **"Ehlullah"** olma yolu açılıyor.

* * *

Bu arada hemen şu önemli noktayı vurgulayalım. Velâyet, Allâh'ı tanıma işidir. Allâh'ı tanımanın ise tek yolu "**vahdet**" sırrına ermektir. Şükür, rıza, fakr, muhabbet ancak "**vahdete**" götüren basamaklardır.

Bunların neticesinde "**Vahdet**" oluşmuş ise, "**veli**"lik kapısı açılır!.. "**Vahdet**" sırrına erişmemiş veli olmaz!..

Tasavvuf bütünüyle "**vahdet**" sırrına yönelme işidir!.. Kişilikten, benlikten kendini bir birim olarak kabullenme halinden kurtulup, vahdet deryasına garkolmadan Allâh bilinmez!.. Allâh, böylece bilinmeyince de "**veli**"lik oluşmaz.

Halk, kişinin ameline, davranışına, sözüne bakarak, kendisinden ileride olana hemen "**veli**"lik etiketini takıverir!..

Oysa gerçekten, o kişinin "**veli**" olabilmesi için, o kişide mutlaka "**vahdet**" sırrının yaşanmış olması ve "**Allah ahlâkıyla ahlâklanmış**" olması ve bu yolla Allâh'ın bilinmiş olması mecburiyeti vardır.

* * *

Zaten daha mülhimede bir husus kişiye açılmaya başlar. Mutmainnede de "Tevhid" tümüyle yaşanır.

"**Tevhid**"in "**vahdet**"e dönüşmesi ise ancak "**Mardiye**"de hasıl olur.

Evet bu gerçek velilere gelince.

BÖLÜM: 9
RİCAL-İ GAYB (GÖREVLİ VELİLER) HAKKINDA

Bu zevâtı kirâm hakkında da birkaç hususu kitâbımıza alalım.

Mânevî görevliler diye bilinen "**ricâl-i gayb**" iki guruptur.

A - **Karar organı**

B - **İcrâ organı**

* * *

Karar organı "**Divân**" ya da "**Divân-ı Kebîr**" gibi isimler ile anılır.

İki tür toplantısı vardır. Aylık toplantılar. Ki her arabî ayın 14'ünü 15'ine bağlayan gece, çeşitli yerlerde yapılır.

Yıllık toplantısı. Ki bu da senede bir defa, Efendimiz Aleyhis-selâmın peygamberlik görevini almadan evvel inzivâya çekildiği Hıra Dağı'nda olur.

Bu "**Divân-ı Kebîr**"e katılanların büyük kısmı ölümötesi yaşama intikâl etmiş büyük evliyâullahtan, üçte bir kadarı da şu anda dünya üzerinde bilfiil görevli yüksek derecelilerden teşekkül eder. Toplam 66 kişilik divân ehline dünya üzerinden, zamanın "**Gavs**"ı, "**Kutb-ülirşad**" ve "**Kutb-ül Aktab**" olan iki yardımcısı, dört unsur üzerinde tasarrufu olan dört kutub, yedilerin tamamı "**Gavs**"ın tasarruf dairesi dışında olan "**müferridûn**" nâmıyla bilinen 11 kişi katılır.

Varlık üzerinde,ilâhî ilim gereği alınması gerekli tedbirler hakkında kararlar alınır ve bu kararlar icrâ organına nakledilir.

"**Divân-ı Kebirîn**" tabîi başkanı **Rasûlullah** sallallâhu aleyhi ve sellemdir. Onun gelmediği toplantılarda ise, şayet var ise o devrin "**İnsan-ı Kâmil**"i, yoksa zamanın "**Gavs**"ı başkanlık görevini ifa eder.

* * *

"**İnsan-ı Kâmil**" her asırda bulunmaz. "**Gavs**" ise her asırda vardır ve kıyâmete kadar sürekli, bir kişi, o görevi ifa eder.

"**İnsan-ı Kâmil**" rütbesi, en üsttür ve birkaç asırda bir o rütbeye nail kılınmış kişi gelir yeryüzüne.

"**Müceddid-i zaman**" yüzyılda bir gelir. Dinin, o günün insanlarının anlayışına göre yenilenmesi görevini ifa eder. O da divân ehlindendir. Son müceddid de **"Mehdî"** lâkabıyla bilinen Zât-ı kirâmdır. Aynı zamanda "**İnsan-ı Kâmil**"dir **Mehdî**!..

Gavs, hem Rasûlullah Aleyhis-selâm katılmadığı zamanlarda divân başkanlığı yapar, hem de icrâ organının başıdır.

Kutb-ül İrşâd tamamiyle, çeşitli burçlardan, bilinen ve bilinmeyen sayısız yıldızlardan gelen tesirler üzerinde görev yaparak, bunlardaki sayısız manâların gereğinin yeryüzünde mevcûd insanlar ve cinler üzerinde açığa çıkması hususunda çalışır.

Kutb-ül Aktâb ise, **Gavs**'tan çıkan emirleri çeşitli ilgili mercilere dağıtır. Divâna katılan Cin'lerin evliyâsı dahi emirleri **Kutb-ül Aktâb**'dan alırlar.

* * *

İcra Organ ise bir tür **ricâli gayb** ordusudur.

Divân'ın kararlarının tatbikiyle görevlidirler.

Bu ordunun Başkumandanı "**Gavs**"ı zamandır. Tâbiri câiz ise genelkurmay başkanı durumunda olan "**Kutb-ül Aktâb**"dır!.. Sonra 4'ler gelir. Sonra tasarruf sahibi olan 7'ler gelir. Sonra 12'ler gelir. Sonra 40'lar gelir. Sonra 300'ler diye bilinen 313 kişi vardır. Sonra 1200'ler gelir ve daha sonra da yöresel kutublar iş görürler.

Bu evliyâullah'ın çok azı, yani "**divân**" ehli olanlar ile "**icrâ**" organından birkaçı "**fetih**" sahibidir. Geri kalan bir miktar "**keşif**" ehlidir. Büyük çoğunluğu da bilinçdışı olarak bu görevleri ifa ederler.

Geçmiş evliyâullah arasında **Abdülkâdir Geylanî** "**Gavs**"iyet görevliyle birlikte "**İNSAN-I KAMİL**"lik görevi de kendisinden cem etmiş olduğundan, "**Gavs-ı Azâm**" lâkabıyla bilinir.

İkinci "**İNSAN-I KAMİL**" **Abdülkerim Ceylî** ya da diğer ifade şekliyle **Geylânî** ise, çok eserler yazmıştır hakikat bahsinde ve marifetullah bahsinde; ki bunların içinde en çok bilineni "**Geçmişin ve geleceğin ilmini kendinde toplamış olaninsan-ı Kâmil**" adıyla kaleme aldığıdır. Bizde kısaca "**İnsan-ı Kâmil**" diye bilinir.

"**Fetih**" ehli olan görevliler dünya üzerinde tüm cereyan eden işlere vâkıftırlar. "**Keşif**" ehli ise sadece görev alanı ile sınırlıdırlar.

Her bir görev düzeyindeki veli, ancak kendi düzeyinde olanı ve altındakini bilir.

Üst grubu ise, sadece onunla temasta olan alt grubun başkanı bilir.

Bir de **"Divâna"** katılanlar, kendi üstlerindekileri bu vesile ile bilirler!.. Bunların arasında Endonezya'lı, Arab, Pakistan'lı, Afganistan'lı, Türkiye'li ve daha başka isimli topluluklardan zevât mevcuttur.

Bu konudan, bu kitapta daha fazla sözetmiyeceğiz!..

Ancak böylesine bir görevin ve böylesine görevlilerin varlığının da bilinmesi yönündün bu kadarla sözetmek gereğini duyduk.

BÖLÜM: 10

ÇOK ÖNEMLİ DARGÖRÜŞ HATALARI

Allâhü Teâlâ'yı, âlemi ve âlemde yürürlükte olan kanunları bilememekten ileri gelen bazı önemli görüş hatalarına da bu bölümde değinmek istiyoruz. Günümüzün en önemli dargörüş hataları şunlardır.

1 - Varlığın tekliğini (vahdet) kabûl sonucu, insanın maddeötesi bir varlık olduğunu benimsemek sûretiyle, bedenen yapılması zorunlu bir takım ibâdetleri yapma gereğini duymamak.

2- Tamamiyle şekil üzerinde durup, işin hâl ve tefekkür yönünden mahrum kalarak; şekle uymayanları son derece câhilâne bir şekilde "**kâfirlik**" ile itham etmek; parmağını kıpırdatanı cehenneme gitmekle itham etmek!..

3- Hayalinde, mantığına ve şartlanmalarına uygun bir "**TANRI**" yaratıp, ona **"ALLAH"** adını takmak ve sonra da herkesin davranışlarını, o kendi ilâhına göre yorumlamak!..

4- Kur'ân-ı Kerîm'de varlığı uzun uzun ve açık seçik bildirilmiş olan "CİN" ve "MELEK" gibi varlıkları inkâr edip, onları "MİKROP" veya "ŞEYTANİ DUYGULAR" gibi çeşitli yorumlar ile tevil edip; 5 duyu dünyası içinde hapis yaşamak.

5- **"İlim Çin'de olsa alınız"; "Hikmet mü'minin yitiğidir, onu nerede bulsa alır"** şeklindeki emri peygamberiye kulak tıkayıp, "**sadece bir kişinin**" ağzından ilim ve hikmet çıkar zannıyla hayatlarını heba edenler.

6- DİN konusunda herhangi bir araştırma yapmadan; dinin bildirdiklerini inkâr mahiyetinde olan, spiritizma, ruh çağırma, ruhlarla görüşme, uzaylılarla görüşme, gibi konulara kapılıp; peygamber Aleyhis-selâmın ölümötesine dair bildirdiklerinden mahrum kalma!.. Neticesi, gereği gibi gideceği ortama hazırlanamama ve ebedî hüsran!..

7- Elinde sihirli kılıç, beyaz atlı(!) **MEHDİ** bekleyip; bu beklenti içinde ömrünü boşa harcamak!..

8- DİN'i siyasî bir olay sanıp, devletin rejimini yıkmak, değiştirmek için uğraşıp; esas yapılması gerekenlerden haberî olmayanlar.

9- DİN âhiret işidir, deyip; dini âhirette lâzım sanarak, ölümötesi gerçeklerden habersiz bir biçimde sırf dünya için yaşayanlar.

10- Allâh'ı ötelerde bir koltuğa oturtup, dini insanların dünya üzerinde huzur ve sükûn içinde yaşamaları için peygamber tarafından icadedilmiş bir nizâm olarak mütalâa edenler.

1 - Başta Kur'ân-ı Kerîm'deki sayısız âyetler ve bunlara açıklık getiren çeşitli hadisler olmak üzere Hz. **Ali**'den **Abdülkâdir Geylanî**'ye, **Muhyiddîn A'rabî**'ye ve nihayet "**İnsan-ı Kâmil**" yazarı **Abdülkerîm el-Ceyli**'ye kadar sayısız zevât, varlığın aslının, orijininin, Allâh olduğunu; varlıkta Allâh'tan gayri mevcûd olmadığını ispatlamışlar ve açıklamışlardır.

Zaten günümüz ilmî çalışmaları dahi bu TEK asıldan gelme görüşünü, varlığın orijinde TEK olduğunu lise düzeyi eğitiminde öğretmektedir.

Bu, artık günümüzde gizli saklı sır olmaktan çıkmıştır. Bunu çok gizli târikat sırrı imiş gibi saklamak, çağımızda değil, asırlar öncesindeki hayal dünyasında yaşamaktan ileri gelir.

Ancak.

Burada dikkatlerden kaçmaması gereken çok çok önemli bir husus da vardır ki o da şudur:

Varlık, dün ne ise, bugün de odur; ve yarın da o olacaktır!..

Yani, varlıkta nasıl dün yürürlükte olan bazı kanunlar, nizamlar, sistemler, tabiî denen âdetler mevcut idiyse; bunlar aynı ile bugün de mevcuttur.

"ALLAH'IN KANUNLARINDA (SÜNNETULLAH) ASLA DEĞİŞME OLMAZ" âyetini hatırlıyalım.

Senin varlığın, her ne kadar "HAK"kın varlığı dışında değilse de; buna rağmen yeme-içme kanununun dışına çıktığın zaman, nasıl bu beden ayakta duramaz hale geliyorsa; aynı şekilde ölümötesi bedeninin de tâbi olduğu kanunlar sözkonusudur!.. Onlara uymak zorundasın!..

Şayet sen, "**ibâdet**" ismi ile tanımlanan bu çalışmaları yapmazsan; kim olursan ol hangi mertebede kendini kabul edersen et, gittiğin ortamın değişmez şartlarına tabi olacaksındır!..

BÂTIN ismi yönünden varlığın TEK'liği ne kadar gerçek ise; **ZÂHİR** ismi yönünden de, kanunlar ve nizâmlar dünyasının varlığı o kadar gerçektir!..

Kendini hangi mertebede hissedersen hisset, bugün bu beden şartları içinde yaşıyorsan, yarın da bugünkü bedeninin yeteneklerine sahip ikinci bir beden içinde ölümötesi ebedî yaşama devam edeceksin.

Bugün su seni boğuyor, ateş yakıyorsa, yarın da o ortamın suyu seni boğacak, ateşi yakacaktır!.. Bu kaçınılmazdır!..

Peygamber Aleyhis-selâm bugünkü beden dolayısı ile alınması gerekli tedbirler konusunda nasıl uyarıda bulunmuş ise; ölümötesine dair şartlar için de öylesine uyarılarda bulunmuş; o ortamın zarurî kıldığı tedbirler ne ise, onları "İBADET" adı altında bizlere iletmiştir.

Şimdi bir kişi, ben "HAK'KIM" diyerek, bir takım tedbirlere başvurmadan ateşe kendini attığında nasıl yanarsa; "BEN HAK'KIM" diyen bu kişi aynı şekilde ölümötesinde de o

günün ateşi içinde, çaresizlik içinde yanacaktır!.. Bilgisi hissedişi asla kendini kurtaramıyacaktır.

"İBADET ET RABBİNE YAKÎN GELENE KADAR" (Hicr-99) âyetine gelince ise.

"**YAKÎN**" gelene, yani gerçeği görene, tadana kadar "**İBADET**" hükmüyle fiillere devam et, demektir bu!..

Demek değildir ki, yakîn gelince, ibâdeti terk et!..

Bu şu demektir: Gerçeği görene, hissedene, tadana kadar "İBADET" hükmüyle fiîllerine devam; bundan sonra da "Kendini ortadan kaldırmış olarak bırak Allâh'ın fiîlleri şeklinde onlar devam etsin!.."

Buna geçmiş hakîki vahdet ehli zevât "UBUDET" ismini takmışlardı.

* * *

Kısaca bir önemli noktaya değinelim.

Tasavvuf, **fenâfillah** ve **bekâbillah** isimli iki aşamaya dayanır.

Birinci aşamada varlığın aslına özüne erişilir; ikinci aşamada da Orijinal varlığın bakışı ile âlemler seyredilir.

İşte birinci seyir, "**BÂTIN**" ismi manâsı içinde yapılan bir seyirdir; ikinci seyir ise "**ZÂHİR**" ismi yönüyle yapılan bir seyirdir.

Tasavvufa girenlerin pek çoğu bu ikinci seyir devresine geçemezler!.. Bu sebeble de işin sadece Tevhid görüşü denen, birinci seyir yanında kalarak; pekçok şeyin hakkını vermekten geri kalırlar!.. Oysa bu kişiler dairenin ikinci yarısına geçip, şuûr boyutunda, "Batîni" gerçeklerin "Hak" olduğu gibi; "Zâhir" boyutunda da bu ortama ait gerçeklerin "Hak" olduğunu görebilselerdi mutlaka fiîlleri başka olacaktı.

Esasen bu konuyu içerde daha geniş bir şekilde de ele almıştık. Şimdi meseleyi şöyle toparlıyalım. Vahdet konusu şuur boyutunda yaşanan bir gerçektir! Zâhir boyutu ise kendi kanunları içersinde akar gider!.. Bu sebeble, bugün zâhir yönünde nasıl bir takım şeyler yapmak mecburiyeti sözkonusu ise, aynı şekilde ölümötesi yaşam bakımından da, aynı şekilde bir takım fiîlleri yerine getirme mecbûriyeti vardır; ve bunları tatbik etmeyenler, bu eksikliklerinin azâbını çekerler!..

2 - Gelelim ikinci bölüm büyük yanılgı içinde olanlara. Bunların bir kısmı kendilerini "**şeriâtçı**" diye isimlendirir, bir kısmı da **"tarikâtçı"** olduklarını, falan ya da filan târikata mensup olduklarını söylerler.

Oysa ne şeriâtı anlamışlardır, ne de târikatın ne olduğundan haberleri vardır.

Zaten, başlarındaki kişinin de genellikle tasavvuftan haberi yoktur!..

Çevrelerine, genellikle bir şeyden haberi olmayan, son derece saf ve iyiniyetli insanları toplamışlardır ve bunlara eskilerin menkîbelerini anlatarak, iyi ahlâk dersleri vererek, günlerini geçirmektedirler. Hatta bir kısmı farkında olmadan CİNLERİN hükmü altına girmiştir!..

Kendilerine, ya da fikirlerine karşı çıkanları ise hemen "kâfirlik"le suçlayarak, saltanatlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar.

"KİM BİR İMAN SAHİBİ KİŞİYE KAFİR DERSE ONU ÖLDÜRMÜŞ OLUR" (Tırmızî)

şeklindeki peygamber Aleyhis-selâm hükmünce kendileri defalarca küfre düşerler ve bunun farkında bile olmazlar cahillikleri yüzünden!..

Bu gibi kişiler, işin manâ yönünü ihmal edip, tefekkür yönünü ihmâl edip, sadece görünüş yönü üzerinde dururlar, ki bu yüzden kayıpları hadsiz hesapsız olur!..

Onlar için önemli olan sadece çarşaftır, takkedir, poturdur cüppedir, sakaldır!..

Onlara inanan cahil, din ilminden yoksun kişiler de, o yanlış gözlüğü taktıkları için, tamamiyle işin gerçeğinden uzak bir dünyada yaşalar!..

Kesin olarak bilelim ki. Kelime-i Şehâdeti söyleyen, beş vakit namazını kılan, orucunu tutan, hac görevini yerine getirmiş ve zekâtını veren bir kişi için ne kadar büyük kusurları olursa olsun kâfir denmez!..

Bir kişinin cennetlik ya da cehennemlik olduğu, son anına kadar bilinemez!.. Ancak fiîli için bu fiîl kendisine azâb getirici bir fiîldir, diyebiliriz. Şu fiîli kendisinin cehenneme gitmesine vesile olabilir, diyebiliriz; lâkin tutup da, şu fiîli yaptı veya yapıyor, dolayısı ile cehennemliktir, asla diyemeyiz!..

Kim bunu derse, kendi ifadesi ile dini bilmediğini belgelemiş olur ve din ilmine sahip olanlar katında zavallı duruma düşürmüş olur kendini.

* * *

Bilvesile şunu anlatmaya çalışalım.

Dîn'de yapılması gereken şeyler bellidir, yapılmaması gereken şeyler bellidir.

Kadının ziynet yerlerini göstermeyecek şekilde örtünmesi de Kur'ân-ı Kerîm hükümlerine göre farzlardan biridir. Ancak bir kadın; "**evet bu Allâh'ın hükmüdür ancak ben bunu yerine getiremiyorum**" derse, bu sözü ve inancı ile Allâh diler affeder; diler cezalandırır ama asla bu kadın kâfir olmaz!..

Kur'ân-ı Kerîm âyetlerinden birini reddedip, kabul etmeyen, dini reddetmiş olur. Çünkü din bir bütündür, bir paket halindedir!.. Ya tümüyle kabul edilir, ya da reddedilir!..

Peki, tümüyle kabûlü zorunlu olan nedir?..

Kur'ân-ı Kerîm ve Peygamberin hadîsleri!..

Daha sonra gelen kişilerin yorumlarını red asla kişiyi dinden çıkarmaz!..

Ayrıca "**Kur'ân hükümlerini, Peygamberin söylediklerini, kabul ediyorum, ama bugün için onları tatbik edemiyorum**" diyen kişi de, dini reddetmiş değildir!..

Bu asırda bu hükümler geçerli olamaz, din hükümleri günümüz için geçerli değildir, diyen ise dinî reddetme durumundadır.

* * *

Biz bu kitabımızda, Dîn'in hayalî düşünceler ya da beşerî nizam gereği getirilmiş hükümler bütünü olmayıp; tamamiyle fizik-şimik (kimya) elektromanyetik yapıtaşları ve şartlarıyla ilgili, insanın geleceğini çeşitli tehlikelerden korumaya yönelik; ve insanın kendi aslını, orijinalini tanımaya matuf hükümler bütünü olduğunu anlatmaya çalışıyoruz.

Dileyen ile tasavvuf boyutunda, dileyen ile zâhir boyutunda, dileyen ile de günümüz ilmi düzeyinde konuyu en etraflı bir biçimde tartışmaya açığız.

Yanlışımızı bulan kitap yazıp delilini açıklar!.. Gizli toplantıda arkamızdan gıybet yapmaz.

Zirâ günümüz ilmi dolayısı ile, artık tartışlılamıyacak şey kalmamıştır. Dindeki her hükmün, günümüz ilmiyle izâhı mümkün hale gelmiştir.

* * *

Din böylesine ilimle izah edilebilir durumda iken, hâlâ asırlar öncesinin yetersizliği içinde, sadece insanları korkutma ve itham yöntemiyle çalışmak, topluma hizmet açısından asla yararlı olmaz.

* * *

Evet, şimdi bu konuyu özetleyelim. Kur'ân-ı Kerîm ve Peygamberler Aleyhi's-selâm'ın hükümlerini tüm olarak kabul eden bir kişi, dindeki eksikleri yüzünden günâh (ya da bir diğer ifade ile NEGATİF yük) yüklenir. Ancak bunlardan kurtulması için de dinde çeşitli yollar gösterilmiştir. Bu yollara başvurmak kendini arıtabilir!.. Bu kusurları dolayısıyla da, asla dinî inkâr anlamına -kâfir' denmez!.. Diyen ise, kendi cahilliğini açıklamış olur.

Potur, cübbe, fes, fesli dolak gibi şeylerin dinde asla yeri yoktur!.. Sakal, ne imanın şartları arasında, ne deislâmın şartları arasında mevcut değildir!.. Dolayısı ile sakalsız kişiyi Müslüman saymamak, ancak din konusundaki cahillikten ileri gelir!.. Bütün bunları değerlendirebilmek için akıl şarttır!..

* * *

Bugün bir teybe, ya da bilgisayara bütün âyetleri ve hadîsleri yükleyebilir ve istediğiniz anda da konusuna göre hepsini anında harf eksiksiz okuyabilir, dinleyebilirsiniz.

Din âlimi demek, kendisine naklolanları kendisinden sonrakilere nakletmek demek değildir!..

O bilgileri anlayıp, günün şartlarına göre izah edip, günün şartlarına göre cevap verebilmek demektir.

Dînin neden geldiğini, dîndeki hükümlerin hangi gayelere yönelik olarak konduğunu; uyulmaması halinde kişiye neler kaybettireceğini, o günün şartları içinde izah edemeyen kişi, din âlimi değil din nakilcisidir!.. Artık burada feraset dinleyene kalmıştır!!!...

* * *

Günümüzde dîn adamının görevi, eskiden beri bilinen ve bağışıklık kazanılarak dinlenmek bile istenilmeyen din bilgilerini, eski şekliyle tekrarlamak olmayıp; Dîn'i bugünün ilmiyle insanlara izah etmek; tatbik edilmesinin neler kazandıracağını; tatbik edilmemesinin de neler kaybettireceğini, karşısındakilere günümüz ilmiyle idrak ettirmektir.

Yoksa günümüzde, "**şunu yaparsan cehennemliksin, bunu yaparsan cennetliksin**" gibi ifadelere karşı artık beyinler bağışıklık kazanmıştır!..

Şunu da bu bölümde ilâve etmeden geçemeyeceğim.

Tasavvuftan murad vahdettir!..

Tarikât yoldur ki, kişiyi "**Hakikata**" ulaştırır.

Hakikâta erdirmeyen tarikât ise, ya iyi ahlâk derneğidir; ya da dinin zahiri hükümlerini anlatan herhangibir hocaefendinin toplantısı!..

Kendi varlığının ne olduğunu sana bildirmeyen yol, işin sadece zahiriyle, seni gelecek tehlikelerden sakındırmaya çalışan bir kişinin çevresidir.

Esasen Dîn'in zâhiri yönünü bilmeden, tasavvuf hakkında belirli bir kültür sahibi olmadan, falanca **"büyük adam"** dedi diye körü körüne gidip, filancaya bağlanmak son derece büyük bir risktir. Zirâ heba olan, boşa giden senelerin telâfisi asla mümkün değildir.

Üstelik bu süre içinde, doğru zannıyla kabullendiğiniz yanlışları doğrultmanız ve onların zararlarından kendinizi arıtabilmeniz oldukça geniş bir zaman ve son derece büyük çaba isteyecektir.

* * *

Bugüne kadar öğrendiklerinizi, bu kitapta okuduklarınız ile kıyaslıyabileceğiniz gibi; size kolaylık olması itibariyle, sıralayacağımız aşağıdaki sorulara da vereceğiniz cevaplar ile bilgilerinizi kontrol edebilirsiniz.

1-"Allâh" isminin manâsıyla bağlantınız nedir?.. Hangi işleri siz yapıyorsunuz, hangi işler Allâh'tandır?..

2- "Ben" dediğiniz varlık nedir; hangi özelliklere sahiptir?.. Ölümötesi yaşamınız nasıl olacaktır?..

3- Kâbir hayatı nasıldır, nerededir, kaç türlüdür?..

4- Yeniden dünyaya dönmek sözkonusu mudur?.. Yeniden bedenlenmek, bu dünyaya geri gelmek şeklinde midir; yoksa tüm insanlık, kıyâmet denen olayla yok olduktan sonra mıdır?..

5- İnsanın dünya hayatında tüm yaptıklarından dolayı bir mes'uliyeti var mıdır? Yoksa yaptığı yanına kâr mı kalacaktır?..

6- Hesab nerede ne şekilde, neden verilecektir?..

7-Geleceğe dönük bir takım tehlikelerden insanın kendisini kurtarabilmesi mümkün müdür; şayet mümkün ise nasıl?..

8- Hz. Peygamber Aleyhi's-selâm'ın bildirdiği emirler ve yasaklar hasbelkâder gelmiş, Allâh'ın keyfince konmuş sınırlar mıdır? Yoksa bir kanun, nizâm gereği olarak uyulması zorunlu kurallar mıdır?..

9- Ceza nedir?..

10- Allâhü Teâlâ'nın cezalandırması ne demektir?..

11- Cennet ve cehennem nedir?.. Niçin ebedîdir?.. Cehennem maddî, mânevî midir, yoksa her ikisi de var mıdır?

12- Zât cenneti sıfat cenneti, esmâ cenneti ve ef'âl cenneti diye bildirilen ve her birinin iki yönü olan 8 cennet nedir, nerededir, nedendir, nasıl elde edilirler?..

13- Allâhü Teâlâ'ya vâsıl olmak ne demektir?.. Bu dünyada mı elde edilir, yoksa ölümötesinde oluşacak bir hâl midir?.. Mekânı olanın, mekândan beri olana ulaşması nasıl olur?..

14- Ölümötesi yaşamda terâkki var mıdır?.. Burada elde edilemeyen şeylerin orada elde edilmesi mümkün müdür?.. Ölümötesinde elde edilecek şeyler nelerdir?

15- Ölümötesi yaşam yeri neresidir?

16- Ölüm nedir ve ölümötesi yaşam kaç türlüdür?..

17- İmtihan nedir? Bizi imtihan eden biri mi var?.. Niye imtihan?..

18- Kul kimdir?.. Kulluk nedir?.. Kaç türlü kulluk vardır?..

19- "İnsan" beden midir; ruh mudur; bunların ötesinde bir şey midir veya bunların hepsi midir; yahud bunların birikisi midir?

Evet, bugüne kadar içinde bulunduğunuz çalışmalar, şayet size bu soruların cevablarını verdiremiyorsa, artık hiç boşa harcayacak vaktiniz yok demektir?

Zirâ geleceği, geleceğin önemini, geleceğin getireceklerini idrak edememişseniz, muhakkak ki anınızı da gereğince değerlendiremiyorsunuz.

Şayed,

-Canım Allâh ne istemişse o olur, nasıl olsa ben sırtımı falancaya dayadım o beni orada kurtarır"

gibi düşünceler sizi kandırıyor ise. buyurun devam edin. Ama siz gereken çalışmaları yapmadan falancanın size hiç bir yararı olamayacağını anladığınız günde, iş işten geçmiş olursa, o takdirde ne yapacaksınız?..

* * *

Gereken çalışmaları yapmadan ölümü tadanların hepsi de:

-**Yâ Rab bizi dünyaya geri gönder de yapmadıklarımızı yapalım; derler. Oysa asla mümkün değildir**.' (23-99)

Meâlinde çok kere tekrarlanan âyet, yapılması gereken bütün çalışmaların ancak dünya hayatında mümkün olabileceğini; bu çalışmaları yapmadan ölenlerin ise bütün pişmanlıklarına rağmen çaresizlik içinde kalacaklarını açık seçik vurgulamaktadır.

3 - Hayâline, mantığına ve şartlanmalarına uygun bir ilâhı kafanda yaratıp ona "ALLAH" adını takmak; sonra da herkesi o kafanda yarattığın ilâha göre yargılamak.

Günümüzde insanların büyük çoğunluğu kafalarında tasavvur edip gökte bir koltuğa oturttukları "TANRI"ya tapmaktadırlar. Bu TANRI şu kadar ya da bu kadar büyüktür!.. Bazen insanların işlerine karışır, bazen de onları kendi haline bırakır!!!.. Kimi zaman onları sever, kimi zaman yaptıklarına üzülür ama bir türlü onlara müdahale de edemez!.. Kâh kimilerinden hesab sorar; kâh da milyonlarla insanı katleden, süründüren zâlimlere hiçbir şey yapmayıp onları seyreder!!!.. Bazen yahûdilerin ilâhı olur, bazan hristiyanların, bazen mecûsilerin, bazen diğerlerinin, bazen de hiçbirinin!... Başlar sıkıştığında O'na sığınılır ve herkesin kendi zannına göre, icâbeti beklenir; ancak ne yazık ki, çok kere istenen cevap alınmaz!!!.. Bu defa da bu durum bir sebebe bağlanır.

Bu TANRI herkese bir diğerinin istek ve arzularına göre davranmak zorundadır!?.. Aksi takdirde ilâhlığından şüphe edilir!...

-Sen şunu yapmadın, Allâh da seni şöyle yapacak" diye ahkâm kesilip; herkes "**kendi yarattığı, tasavvurundaki TANRISIYLA**" karşısındakini tehdit eder!.. Kendine dönük olarak da, çeşitli nimetler beklentisi içine girilir, ne tür fiîller içinde olunursa olunsun.

Oysa... Evet, oysa...

Kendi hayalimizde kendi arzu, şartlanma, yapısal özelliklerimize göre icad ettiğimiz TANRIYI bir süre için bir yana bırakabilsek de;islâm Dîni'nin anlattığı ALEMLERİN RABBI OLAN, **"ALLAH"** ismiyle işaret edilen anlayışını kavrasak!..

Gerçeklerin; hayalimizde varedip, besleyip, geliştirdiğimiz "TANRI" anlayışı ile hiç bağdaşmadığını bir idrak edebilsek!..

Yaşamı düzenleyen gerçeklerin; yaşamda, kendi boyutları içinde değişmez kanunlar şeklinde gelişen tabiât mûcizesinin, şifrelerini çözmeye çalışsak.

"**ALLAH**" ismiyle işaret edilen varlığın nizamını, kanunlarını, sistemini, neyi niye, nasıl, neden varettiğini anlıyabilsek. Muhakkak ki yaşama bakış açımız çok büyük açılarla değişecek ve her şeyi çok daha iyi anlıyabileceğiz!..

Aksi takdirde.Kozamızda, çevremizde bir kat daha iplik örecek; kozamızdan başımızı çıkarmayı gerçekleri görmeyi, gerçeklerin âlemini uçmayı istememiz dolayısı ile de gözümüzü kaynar suda açacağız!..

İş işten geçtikten sonra da. Ne yazık ki, o günde hiçbir mazeret kabul edilmeyecektir!..

Herhangi bir konuda, herhangi bir âyete ya da hadîse dayanmayan bir biçimde, "**bu iş şöyledir veya böyledir**" şeklinde verilen hükümler; yahut geleceğe dönük bir biçimde "**Allâh şöyle yapar**" gibi verilen indî hükümler; genellikle hep bizim "**hayalimizdeki ilâha**" dayanan indî hükümlerdir!.. Ve bunlardan dolayı da pişman olmamız büyük bir ihtimal mukadderdir!..

* * *

Öyle ise...

Önce, "**hayâlimizdeki TANRIYI**" bir yana koyup, "**Alemlerin Rabbı ALLAH**"ı öğrenmek mecburiyetindeyiz!.. Aksi takdirde cehaletimizin bize vereceği zararları şu dünya hayatında idrâk etmemize asla imkân olmaz.

* * *

Ne olursa olsun; kimse hakkında bir hüküm vermeyelim ve "**Yaptığının neticesine kendisi katlanacaktır. Hüküm Allâh'a aittir**" diyerek kişisel yorumları terkedelim.

Zaten, biz başkalarını yargılamak için değil. Allâh'ı bu dünya hayatında bilmek ve onun yarattığı âlemleri, kanunları, sistemleri idrak edip, gereğini yaşamak ve ölümötesi yaşama hazırlamak için varız!..

* * *

Şunu da unutmayalım ki, sporun her türünün, oyunun her türünün kendisi için geçerli olan bir kitabı, bir kurallar toplamı vardır!.. Siz o sporu veya o oyunu oynamak istiyorsanız; o kurallara uymak mecburiyetindesiniz!. Oyun içinde canınızın istediği gibi yeni kurallar getiremezsiniz!. Basket oynarken, topu ayağınıza alıp süremez; futbol oynarken topu elinize alıp koşamazsınız.

İslâm Dîn'inin kurallarını da Peygamber Aleyhis-selâm açıklamıştır.

Dileyen uyar; dileyen uymaz!.. Ve neticesine katlanır!

Ama şurası kesindir ki, kimse dînin hükümlerini, kendi arzusuna, zevkine, keyfine göre değiştiremez!..

Yorumda hürsünüz. Fikirde hürsünüz. Fiilde hürsünüz. ama dinin hükümlerini değiştirme hususunda asla böyle bir hürriyetiniz mevcut değildir!..

Çünkü Peygamber, kendisinden sonra bir Peygamber gelmeyeceğini Müslümanlara duyurmuştur. Dinin kesin hükümlerini de ancak bir Peygamber değiştirebileceğine göre; demek ki bu yol insanlık yaşadıkça kapalıdır!..

Öyle ise Peygamber Aleyhis-selâmın getirdiklerini kabul edip etmemekte hürüz ve bunun neticesine de mutlaka katlanacağız!..

Asla kafamızdaki hayali ilâha uygun bir şekilde yeni dini kurallar düşünmeyelim.

Asla kafamızdaki hayalî ilâha göre kullar, insanlar, davranışlar, kendimize göre bir dünya düşünmeyelim!.. Çünkü gerçeklerle kesinlikle bağdaşmayacak olan bu hayaller yüzünden çok büyük acılara kendi kendimizi atmış olacağız.

Gerçekler nedir.? Eğer bunu bugün düşünmüyor, araştırmıyor, tartışmıyorsak; kısacası beynimizi kullanmasını bilmiyorsak. çok yazık!..

4- Kur'ân-ı Kerîm'de açık seçik ve uzun uzun pek çok âyetlerde anlatılan mefhumlar mevcut. "CİN" ya da "MELEK" denilen varlıklar çeşitli yönleriyle anlatılıyor (1)

Ancak günümüzde kendini beşduyu kaydından kurtaramıyan kişiler; ya da farkında olmadan "CİN"lerin hükmü altına girmiş olanlar bu kelimeleri te'vil ederek gerçeğinden saptırmaya çalışıyorlar.

* * *

Sizi etkileyen, yanınızdaki cinden nasıl bahsediyor Peygamber.

Evet, insanın yanında daima var olan "**iki**"liden birisi "CİN"dir, diğeri de "MELEK". Bunlar sürekli olarak kendi yapılarının ve manâlarının gereği olarak insanın beynine mesajlar yollar dururlar.

"CİN"den olan, genellikle kişiyi, maddeye, bedene, dünyada bırakılıp gidilecek şeylerle uğraşmaya; ölümötesini ciddiye almamaya sevkeder; velev ki hatırlansa, akabinde bu düşünceyi unutturacak işlere yönelmeyi telkin eder!.. Ve kişinin tabiâtı da bu işlere müsait ise, artık kendini bu türden iteklemelere kaptırır gider!..

İşte insanların farkında olmadan **"Cin"**in hükmü altına girmesi olayı böylece gerçekleşir.

Bu itişlere karşı ise, insanın kendini tek kurtarma aracı "**ilim**"dir!.. İlim yoluyla kendini, karşısındakini tanıyacak ve ona karşı başvurulması gerekli tedbirleri alacaktır.

"Cin"lere karşı kişide "**koruyucu manyetik alan oluşturan**" zikir şudur:

1 - **Lâ havle velâ kuvvete illâ billah**!..

2 - **Rabbi enniy messeniyeş şeytanu binusbin ve azaba. Rabbi eûzü bike min hemazatiş şeyâtıyni ve eûzü bike rabbi en yahdurun.** (Sad: 41 - Mü'minun: 97/98)

Kezâ rüya halinde bile, "**kâbus**" adı verilen görüntüler anında, ya da "**cin**"lerin musallat olmaları halinde, bunlar birkaç yüz defa okunursa, üzerinizden bu baskının derhal kalktığını görürsünüz.

(1) Bu konuda en geniş bilgiyi yeni bilgilerle genişletilmiş "**RUH İNSAN CİN**" isimli kitabımızın **14**. baskısında bulabilirsiniz.

* * *

"İblis" adıyla bilinen ve "şeytan" lâkabıyla tanınan varlık "CİN" sınıfından bir tür olup; din konusundan yeterli bilgiye sahip olmayanların sandığı üzere "**melek**" değildir!.. Bu hususa şu âyette işaret edilir:

"İBLİS'DEN BAŞKASI SECDE ETTİ. O İSE CİN'DENDİ." (Kehf-50)

"**Şeytan**" lâkabını taşıyan "**İblis**" isimli "**cin**" sınıfından varlığın, neslinden oluşmuş türler, genelde insanları gerçekler istikâmetinde yaşamaktan saptırıcı fikirleri sürekli olarak insanlara ilham ederler ve o yolda çeşitli arzulara sürüklerler.

* * *

Her insanın yanında bir de "CİN" sınıfından arkadaşı olduğuna şu Hadîsi şerîfler işaret eder. Sahihi Müslim'den.

Abdullah ibn-i Mesûd radıya'llâhu anh naklediyor:

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:**-Sizden kimse istisna olmaksızın, her birinizin "CİN"den olan bir karîni vardır.**

Sahabe sordu:

-Yâ Rasûlullah!.. Sana da bir karin tevkil edilmiş mi?

-Bana da öyledir!.. Ancak Allâh ona karşı bana yardım etti de, o müslüman oldu ve artık bana hayırdan başka bir şey tavsiye etmiyor.

* * *

İkinci bir hadiste de şöyle buyruluyor:

"İnsana cinden bir karîn ve meleklerden bir karîn tevkil edilmiştir!..

* * *

Evet, her doğan büyüyen insanın yanında "**İki**" vardır. Bunların biri "**cin**" diğeri de "**melek**" türündendir!..

Biri, insanı gerçekten saptırmaya gayret eder, diğeri de gerçeklere göre yaşamaya sevkeder!.. Sürekli yapıları doğrultusunda fikirler oluşturacak telkinlerde bulunurlar.

Şayet -CİN' olan hâkim gelirse, o kişi farkında olmadan "**cinlerin hükmü altına aldıklarından**" olmuş olur ki, bu "**İNSANLARIN EKSERİYETİNİ HÜKMÜNÜZ ALTINA ALDINIZ**" âyetinde anlatılmıştır.

* * *

"RUH İNSAN CİN" isimli kitabımızda da izah ettiğimiz üzere, bunların yani "CİN" kelimesiyle tanımlanan varlıkların en büyük zevki ve birbirlerine olan üstünlükleri, genelde aldattıkları, kandırdıkları insan sayısıncadır. Bu hususa da şu hadîs-i şerîf işaret etmemtedir:

Cabir radıyallâhu anh'tan naklolunmuştur; Rasûlullâh aleyhisselâm buyurmuştur:

-Şeytan, kendi askerlerini bölük bölük gönderir. Müteâkiben onlar insanlar aralarında fitneler koparırlar. Neticede kendi nazarında, onların en büyük rütbelisi, fitnesi en büyük olandır!.."

İşte böylece, günümüzün pek çok anında, yanımızdaki bu cinlerin beynimize gönderdiği sayısız "**vehimle**" yanlış fikirlerle yaşar ve çoğu zaman da onları gerçek sanarak, büyük yanılgılara düşeriz!..

Oysa.

İnsanın bedeni, hücresel yapısı, ana hammaddesi itibariyle nasıl ki su ve mineraller karışımı olarak; 1400 sene öncesinin anlayışına da hitabetmesi amacıyla "**TOPRAK**" diye tarif ve tavsif edilen nesne ise.

Aynı şekilde.

"**CİN**" adı verilen varlığın da bir tür "**ışın**" olan, bedeni, o günün anlayışına ve ifade tarzına uygun olarak;

"DUMANSIZ ATEŞ",

"HÜCRELERE NÜFÛZ EDEN ATEŞ",

"ZEHİRLEYİCİ ATEŞ"

gibi tâbirler ile târif ve tavsif edilmiştir.

Gene Kur'ân-ı Kerîm'de, "**ŞEYTAN**" denilen varlığın bir "**CİN**" olduğu anlatılmış, bu vesile ile de şuur boyutundaki yüceliğin, bedensel üstünlüklerden daha yüce olduğuna değinilmiştir.

"**CİN**" denilen varlıklarla ilgili olarak "**RUH İNSAN CİN**" isimli **1972** senesinde yazmış olduğumuz kitabın genişletilmiş **14**. baskısında yeterli bilgi verdiğimiz için, burada daha fazla bu konuya yer ayırmak istemiyorum. Arzu eden O kitabı tetkik edebilir.

Esasen **Kur'ân-ı Kerîm**'de

"İnsanların ekseriyetinin cinlerin hükmü altına girmiş olduğu"

açık seçik anlatılmaktadır.

Onların insanları yanlış görüşlere saptırarak gerçeklerin gereğini tatbik etmekten mahrum bıraktığı izah edilmektedir. Ve onlara kanılmaması için de geleceğe dönük gerçekler idraklar, gözler önüne serilmektedir.

Buna rağmen bir kişi Peygamberin bildirdiği gerçeklere inanmayıp da; "**MEDYUMLUK**" adı arkasında "**RUHLAR**" kisvesine bürünen "**CİN**"lerin bildirdiklerine tabi olursa; artık kendi âkibetine kendi karar vermiş olur ki... Yarın gerçeklerle karşılaştığı zaman içine düşeceği pişmanlık hiç bir yarar sağlamaz!..

Bunun izahına bu kitapta daha fazla girmek istemiyorum.

İkinci olarak yanında bulunan da insanın, "melek"tir!..

Evet...

"**MELEK**"lere gelince.

-CİN'lerin yapısı elektromanyetik dalgalara dönük bir tür radyasyon olmasına karşılık; "**MELEK**" denilen varlıkların yapısının anacevheri, foton türlerinden bir yapıdır. "**NURANİ**"dir yapıları.

Hatta bir diğer ifade ile şöyle izaha çalışayım.

Biz sayısız türden ışınları incelerken, aslında "**Melek**"lerin orijin yapısını incelemekteyiz ve bunun bilincinde değiliz!..

Olayı şu misâl ile idraklara yaklaştırmaya çalışayım.

Bir insanı süper boyutlardaki elektron mikroskobun altına yatırdınız ve karşınızda hücreleri oluşturan elemanlar çıktı ve siz, insanı inceleme bilgisinden ve insan bilincinden uzak bir şekilde, hücre-DNA molekül incelemesi yaptığınız görüşündesiniz; ancak incelediğiniz şeyin insan olduğunun farkında değilsiniz!..

Bugün, bilim öyle konularla ilgileniyor ki, ilgilendiği nesnenin gerçeğinin farkında değil!..

Evet...

"CİN"ler kadar gerçek olan, bir diğer kâinatta yaygın ve de evrenin hammaddesi varlıklar da "**MELEK**"ler!..

Kendilerine has orijinal yapılarına karşılık, ışın düzeyindeki yapılarıyla her an tüm beyinleri etkilerken; "**CİN**"ler üzerinde çeşitli şekillerde tasarruf ederlerken. Bunların yokluğunu iddia etmek!!!..

Bilimsellikten uzak, geniş düşünebilmek yeteneğinden uzak; şartlanmaların etkisi altında, eski çağ ilkelliği içinde geleceğe dönük hükümler vermek!..

Halbuki inkâr ettiğimiz bu yapıları, idrâk etmeye çalışsak ve beyinlerimizi daha yüksek düzeyde düşünmeye zorlasak.

Beyinler üzerinde hükmederek kâh maddesel görüntüler oluşturan kâh da maddeötesi kozmik yapılarıyla madde dünyası üzerinde türlü etkilerde bulunan sayısız varlıklar. Onları oluşturan salt cevher boyutu!.. Tıpkı "**RUH**"ları oluşturan ve içinde kişiliklerin sözkonusu olmadığı salt "**RUH**" boyutu misâli bir boyut.

İlkel inkârımız sonucu, bilmekten mahrum kaldığımız nice varlıklar!..

İlim için, araştırma-bulma-bilme-değerlendirme için varolan insanın, kendini inkâr duvarları içine habsederek cahillik hücresine kendini kapaması!..

Bilim daha ilerideki yıllarda "CİN" denilen varlıkları tesbit edebilecek araçları geliştirebilecek ve onlarla irtibat kurabilecektir.

"MELEK"lerin ise varlığı madde-araç yoluyla asla tesbit edilemiyecektir. Çünkü onları algılama özelliği ancak beynin çok üst düzeyde çalışmasına bağlı bir yetenektir. Ki insanın muadili bir aracı gerçekleştirmesi imkânsız bir olaydır!..

"**AKIL ve İMAN**" kitabında "**MELEK**"lere imân bahsinde açıkladığımız gibi, onları red insana, kendi varlığındaki sayısız özellikleri reddi doğurur ki; bundan dolayı insana kaybettiklerin anlatabilmek ayrı bir eser konusu olur. Kendini beşduyudan ibaret sanma ilkelliğinin, insana kaybettirdiklerini cahil bir insana anlatabilmek çok güçtür.

5 - Geçmişteki çeşitli peygamberlerin çeşitli mûcizelerine karşılık, son Peygamber Hz. Muhammed Aleyhis-selâmın en büyük mûcizesi ise "İLİM"dir.

İnsana, varlığına, yapısına, dünyasına, ölümötesine, ebediyetine, dönük öylesine gerçeklerden sözetmiş, öyle bilgileri günün şartları içerisinde çeşitli benzetmeler ve misaller ile izah etmiş; öyle ilmî gerçeklere işaret etmiştir ki bir benzeri tarihte dünyaya gelmemiştir.

"**Dünya öküzün boynuzundadır**" derken astronomik yönden dünyanın o anda boğa burcunun etkisinde olduğuna; ya da "**balığın sırtınd**a" derken balık burcunda olduğuna işaret ederken; bunlardan çok daha öte bir şekilde, insanlığın ancak son elli yılda ilmen tesbit edebildiği bir gerçeği 1400 sene öncesinde şöyle açıklamıştır.

"GÜNEŞ KIYAMETTE DÜNYANIZA ÖYLE YAKLAŞACAKTIR Kİ BİR MİL MESAFE KALACAKTIR'.

Bu sözleri nakleden kişi anlıyamadım diyor, mesafe -mil'ini mi yoksa göze sürme çekilen "mil"i mi kasdetti."

Şimdi insafı ele alıp düşünün. Güneşin bundan sonraki aşamasında büyük bir patlama ile çevresindeki Merkür, Venüs ve Dünyayı yutacağını. Dünyanın üzerindeki her şey ile birlikte, merkez sıcaklığı bugünkü verilere göre 6500 santigrat derece olan Güneşin, "karnına gidip buhar olacağını" 1950'lerin insanlık ilmi tesbit ederken.

1400 yıl öncesinde bir **ZAT** çıkıyor ve o günden, Güneşin gelip dünyayı kuşatıp yutacağını;

"Dünyanın, Cehennem içine girdiğinde bir su damlası gibi buharlanacağını' açıklıyor".

Ve insanların o günlere yönelik bir biçimde, bu dünya yaşantısı içindeyken tedbir almaları gerektiğini bildiriyor!!

Eğer bu ilmi değerlendirecek kadar beyinlerimizi çalıştıramıyorsak, elbette ki denecek hiçbir şey kalmaz!..

Evet, işte bu Zât. Böyle bir Zât, bize "**İLİM**" demiş!...

* * *

-Dünyanı da âhiretini de sana ancak ilim kazandırır; dünyayı istiyorsan İLME yönel, Âhireti istiyorsan ilme yönel, her ikisini de istiyorsan gene İLME yönel!." demiş.

"**İLİM ÇİN'DE BİLE OLSA GİT AL**." demiş.

"HİKMET" (her şeyin nedenini, niçinini, nasılını bilme ilmi) **MÜ'MİNİN YİTİĞİDİR ONU NEREDE BULSA ALIR'** demiş**.**

Gerçek yetiştirici odur ki, tüm ilimlere açıktır. Çevresine günün seviyesinin üzerinde ilim sunar. Her yerde herkesle görüşün, tartışın, yeni şeyleri -sürekli öğrenin ve öğretin" der.

Şayet yanlış bilgiler ulaşırsa çevresine onların zararlarını yok edecek ilim gücüne sahiptir; bunun için de kimsenin kimseyle görüşmesini kısıtlamaz, kayıtlamaz,

yasaklamaz.

Geçmişe ait sadece aynı yoldan, aynı koldan üç-beş zâtın kitabını okuyup onları bugünkülere nakletmek asla "**İLİM**" değildir. Bu insanları geçmişte yaşatmaktan başka bir şey değildir.

* * *

Hz. Ali:

-çocuklarınızı yaşadığınız zamana göre değil, yaşıyacakları zamana göre yetiştiriniz"

buyurmuştur. Bu, bizim, günümüz değil, yarının ilmi ile mücehhez olmamıza işaret etmektedir.

* * *

Günümüzde ise, bir takım kimseler bırakın yarının ilmini, bugünün ilminden bile haberleri olmadık bir biçimde çevrelerindekileri asırlarca geride yaşatmayı "marifet" bilmektedirler!?..

Hangi devir olursa olsun, her devirde bir takım kimseler çıkmışlar ve artık "**DİN**"in günlerine hitabetmediğinden sözetmişler ve bunun içinde günlerindeki ilmin ulaştığı seviyeyi şahit tutmuşlardır.

Bunlarla başa çıkmaktan âciz olan "**din nakledicileri**" de, çevrelerindekileri bu tür zararlardan korumak için, onlara bu ilimlerden uzak kalmalarını tavsiye etmişlerdir. Günümüzde de bu böyledir.

Çare.

Kaçmak değil, üzerine gitmektir!..

Gözlerini kapamak değil; gözlerini dört açıp eksik ve yanlışları tesbit edip, onun fevkindeki bilgilerle, kişileri o zararlardan korumak ve geleceğe dönük bir şekilde yetiştirmektir.

"**Din nakledicisi**" olmaktan çıkıp; "**Dini anlamış kişi olmak**", gününe anına, yerine göre derhal kişide vesveseye sebep olacak soruların çevaplarını verebilmektir.

Kısacası, gücünü gerçeklerden alarak, madde dünyasında sayısız kayıtlar içinde yaşıyanlara, maddeötesi yaşamı idrâk ettirecek ilim düzeyine ermek zarureti sözkonusudur.

Bunun için de tek şey zorunludur...

İLİM!.

6- Din konusunda hiçbir araştırması olmayan kişilerin kendilerini "ruhlar âlemine"!!!? adayıp, oralardan aldıkları tebliğlerle insanlığa faydalı olma çabalarına gelince.

Ölüp, gerçeği gördükten sonra:

-KEŞKE DÜNYA HAYATINA DÖNSEK DE DAHA ÖNCE YAPAMADIKLARIMIZI YAPABİLSEK DERLER. AMA OLMAZ ÖYLE ŞEY!.."

âyeti, ölümü tattıktan sonra bir daha dünyaya kesinlikle geri dönüş olmayacağını, defalarca Kur'ân-ı Kerîm'de tekrarlamasına rağmen; hâlâ bir takım insanlar "**reenkarnasyona**" yani eski dille "**tenasuh**" isimli Hind kökenli görüşe inanmakta ve Müslümanları daislâm ile asla bağdaşmıyan bu görüşe inandırmaya çalışmaktadırlar.

Günümüz ruhçularının en büyük aldanış noktası; diğer bir ifade ile CİN'lerin günümüz ruhçularını en büyük aldatış noktası, reenkarnasyon yani tenâsuh, öldükten sonra dünyaya gelip, yeni bir bedenle girerek yaşama mevzûudur.

"RUH İNSAN CİN" isimli kitabımızda bu hususun olmadığını çeşitli yönleri ile yazmış idik. Bu kitapta da, beyinin yapısal özelliği, ruhu meydana getiriş şekli ve beyin yaşama fonksiyonunu yitirdikten sonra, ruhun yeni kayıt olmamasını anlatırken, böyle bir şeyin niye gerçekleşemiyeceğini izah ettik.

Ölen kişinin ruhunun, ister ise o kişi "ŞEHİD" olsun, yeniden bedenlenerek dünyaya gelemiyeceğini başka bir hadîsi şerîf ile burada tekrar ispat ve teyid edelim.

* * *

CABİR Bin Abdullah radıya'llâhu anh'dan rivayet edilmiştir.

-Uhud Savaşı günü ravî Câbir'in babası şehîd olmuştu.

Rasûlullah salla'llâhu aleyhi ve sellem bana rastladı ve şöyle dedi:

- Yâ Câbir, neden ben seni kırgın (üzgün) görüyorum?..

- Yâ Rasûlullah, babam şehîd edildi ve çoluk çocuk ile borç bıraktı!..diye cevab verdim. Rasûlullah buyurdu ki:

- Ey Câbir; o halde Allâh'ın babanı nasıl bir hitab ile karşıladığını sana müjdelemiyeyim mi?

- Buyur yâ Rasûlullah!..

- Allâh hicab ardından olmaksızın hiç kimse ile katiyyen konuşmamıştır!. Bunun ile beraber Allâh, babanla vicahen (perdesiz) **konuştu ve ona şöyle buyurdu:**

-Ey kulum, benden iste; sana vereyim..?

Baban da:

-Ey Rabbım, beni dirilt (yeniden dünyaya iade et)**, ben de ikinci defa senin uğrunda şehîd edileyim!..'**

Bunun üzerine Rab subhanehu ve teâlâ:

-İNSANLARIN DÜNYAYA HİÇ GERİ DÖNMİYECEKLERİ HÜKMÜ ŞÜPHESİZ BENİM

TARAFIMDAN ÖNCEDEN VERİLMİŞTİR" buyurdu. Baban:

-Yâ Rabbi, o halde (durumumu) arkamda kalanlara tebliğ buyur' dedi.

Rasûlullah buyurdu ki:

-**işte bunun üzerine Allâhü Teâlâ şu âyeti inzal etti:**

-Sırf Allâh için öldürülenleri sakın "ölü" sanma!.. Hakikatte onlar Rabları katında diridirler. Cennet meyvelerinden rızıklanırlar. (Al-iimran-169)' (İbn-i Mâce - Mukaddime)

* * *

Evet, görüldüğü gibi ölümötesi yaşamda serbest bir hayat tarzı içinde bulunan şehîdlerin bile, yeniden bedenlenerek dünyaya dönüş yollarının kesinlikle kapalı olduğunu, bu hadîs-i şerîf dahi göstermektedir.

Öyle ise yeniden bedenlenerek dünyaya gelmeyi yani reenkarnasyonu kabul edenlerin, peygamberin tebliği etmiş olduğu dini reddetmiş oldukları artık kesin olarak açıklık kazanmıştır, zannediyorum.

* * *

Ruhçular bilinç dışı bir şekilde, öylesine "CİN"lerin hükmü altında yaşamaya alışmışlardır ki, "objektif" olarak "Dinin" bu konudaki uyarılarını değerlendirmeye bile almamaktadırlar.

"CİN"ler onlara öyle bir masal dünyası kurmuştur ki...

UZAYLI VARLIKLAR VARDIR!!!.. Falanca ya da filânca yıldızından gelmişlerdir!.. İnsanlığa yön vermek istiyorlardır ama karışıklık çıkmasın diye kendilerini de açık etmek istememektedirler!!!.. Tanrısal güçlere sahiptirler!.. Ama gene de insanlığın düzenini bozmamak için oraya girmezler. Süper iyilikseverdirler ama milyonların birbirini boğazlamasına da karışmazlar!!!.

İki başkanın fikirlerini etkileyip, savaşları durdurtup, onbinlerle canların milyarlar servetin heba olmasını önlemezler!.. Ama bir gün gelecek, dünya bir hokkabaz değneği ile "ALTIN ÇAĞ"a girecek ve her şey güllük gülistanlık olacaktır!!!..

KENDİLERİNİ, UZAYDAN GELMİŞ AYRI BİR DÜNYANIN CANLILARIYMIŞ GİBİ, GÜNÜMÜZ İNSANLARINA TANITARAK KANDIRAN BU VARLIKLAR, İLERİDEKİ YILLARDA AÇIK SEÇİK TOPLUMLARA GÖRÜNECEKLERDİR.

Bunların Kur'ân-ı Kerîm'de bahsedilen CİNLER oldukları, ilim sahiplerince değerlendirilecektir.

<u>"CİN"lerin, yaşamakta olduğumuz şu devirlerdeki en büyük aldatmacası, kendilerini UZAYLI VARLIKLAR olarak tanıtmaları; bağlantıda oldukları medyumlar kanalıyla, pek çok insanı hükümleri altına almalarıdır.</u>

Türkiye'de, neospritualizm denen yeni ruhçuluk akımını başlatan Dr. Bedri Ruhselman; son devirlerin, CİNLER tarafından en büyük oyunla aldatılmış ilk kişisidir.

Önceleri kendilerini RUH varlıklar olarak tanıtan, daha sonra da kendilerini, **Abdülkadir Geylanî ve Mevlâna**'nın RUHları olarak bildiren bu CİNler; günümüz insanlarına kendilerinin UZAYLI varlıklar olduklarını iddia etmeye başlamışlardır.

İnsanlara "ALTIN ÇAĞ" vaad eden ve UZAYLI olduklarını iddia eden bu varlıklar, zaman zaman da CİN oldukları itiraftan geri kalmamaktadırlar.

Şu sıralar insanları UZAYLI kandırmacası içine almış bulunan bu CİNLER, oldukça geniş bir ekip çalışması halindedirler.

1940'larda Dr. Bedri Ruhselman zamanında kendileri MUSTAFA MOLLA, KADRİ DOST, diye tanıtarak çeşitli tebliğler sunan bu CİN'ler aradan geçen süre içersinde çok geniş bir ekip oluşturmuşlar ve kendilerine sayısız insanı bağımlı hale getirmişlerdir.

Günümüzde kendilerini UZAYLI varlıklar olarak tanıtan bu CİN'lerin temel görüşleri şöyledir:

"Hz. Musa, Hz. İsa ve Hazreti Muhammed ile BEYTİ DOST, KADRİ DOST ve MUSTAFA MOLLA Uzaylıların, insanlara yön vermek için gönderdikleri belli kişilerdir ve CİN'dirler.

Artık İslâm Dini ve Kur'ân geçersizdir. Cennet ve cehennem diye bir şey yoktur. Cin, peri, şeytan yoktur.

İnsanlar öldükten sonra defalarca dünyaya geri gelirler ve yeniden yaşarlar. Bugünden itibaren kendi yazdırdıkları BİLGİ KİTABI adını verdikleri akıl ve mantık dışı metin kutsal kitaplar yerine geçmiştir ve 3000 yılına kadar yeryüzünde o geçerli olacaktır.

Uzaylılar insanları kurtarmak için onlar ile temas kurmaktadırlar. Allâh'ın has kullarıdırlar. Allâh'tan büyük sayısız güçler vardır.

Allâh şu anda bedenlenmiş ve BETA Gürz adı verilen bir sistemde insanlarla beraber yaşamaya başlamıştır. Yarın insanlar Allâh'tan daha güçlü hale geleceklerdir. vs. vs. vs."

İslâmiyetin düşünce, iman sistemini bilmeyen; tasavvufun ne olduğunu anlamamış pek çok insanı, mantıksal bütünlükten uzak, saçma sapan fikirlerle ve gösterdikleri halüsinasyonlarla kandıran bu CİN'lerden bildiğimiz kadarıyla yegane kurtuluş yolu, önce aşağıda yazacağımız Kur'ândan alınma şu duâyı günde 100 ile 500 kere arasında okuyarak koruyucu bir manyetik kalkan içine girmek; sonra da bu konuda bilgilenmektir.

-Rabbi enni messeniyeş şeytanu binusbin ve azaba; Rabbi euzübike min hemezatiş şeyâtıyni ve euzübike rabbi en yahdurun." (Sad: 41; ve Müminun: 97-98)

CİNLERİN, kendilerini UZAYLI olarak tanıtarak getirmek istedikleri BİLGİ KİTABINDAKİ mantık dışı hususları "**RUH İNSAN CİN**" isimli kitabımızın **14**. baskısında "**UZAYLILARIN İÇYÜZÜ**" bölümünde çok daha detaylı olarak bulabilirsiniz.

Eskiden Anadolu'da köy yollarında, mezarlıklarda, çeşitli varlıklar ya da evliya(!)lar suretinde görünüp, insanlarla eğlenmeyi marifet bilen, onları hükümleri altına alıp yönetmekten zevk alan "**CİN**" isimli bu varlıklar; günümüzde de kişve ve tarz değiştirip, insanlığı kurtarıcı **UZAYLILAR (!)** olmuşlardır.

İnsanlığa hiçbir ışık tutamayan, yeni buluş getiremiyen ve bunu da "**insanlığın akışına müdahele edemeyiz**" yaftasıyla kamufleye çalışan varlıklar; onları ölümötesi yaşamın gerçeklerinden perdeliyerek saptırmaya kendilerine yoldaş etmeye çalışmaktadırlar.

* * *

Dünya bir ateş kütlesi halinde iken dünya üzerinde varolan ve yaşıyan; **"ateş"** kelimesiyle yapıları tarif edilen bu ışınsal kökenli varlıklar, akıl yönünden düşünen insandan da üstün olamadığı için, ölümötesi gerçekleri de kolaylıkla kavrayamamaktadırlar.

Bu sebeble de, kendi milletleri arasındaki çekişmeler ile, birbirlerine karşı büyüklenmeler ile ve birbirlerine üstünlüklerini ispat için de sayısız insanı kendi kontrol dairelerine almakla ömürlerini tüketmektedir.

Geçmişin tüm bilgilerini, evrensel bilgi boyutundan okuyarak, kişileri, sanki **"o devirde yaşamış kimselerin ruhuymuş"** gibi kandıran bu varlıklar; diğer yandan da, çeşitli eski felsefeleri sanki yeni şeylermiş gibi ileriye sürmektedir.

Bu konuya kendini kaptıranların çok büyük çoğunluğunun, dînin bu konudaki verilerinden haberi yoktur.

* * *

Batı bunlara kolaylıkla kanmaktadır; çünkü zaten Hristiyanlıkla **"CİN"** hakkında bilgi mevcut değildir!..

Ayrıca batı. Bırakın batıyı, bizimkiler, Hazreti **Muhammed** Aleyhi's-selâm'ın insan, evren ve geleceği konusunda açıkladıklarını değerlendiremedikleri için, onların verdikleri yanlış bilgileri doğru diye kolaylıkla kabullenmektedirler.

Netice.

"CİN"lerin, günümüzde oluşturmaya çalıştığı yeni nesil, şu eski-yeni karışımı fantezî ile karşımıza çıkmaktadır:

Allâh denen TANRI ötelerde bir yerde oturup seyretmekte.(1)

*****(1) Bu konuda geniş bilgi için «RUHiNSAN CİN» isimli 14. baskı kitabımızın «UZAYLILARIN İÇYÜZÜ» bölümünü okuyunuz. A. Hulûsi.**

İnsan, doğru büyür, iyilik yapar kötülük yapar sonra ölür ve hatalarını idrâk eder, ızdırabını çeker; sonra güçlü ruhlar tarafından idare edilen mekânizmanın kararı ile yeniden bedenlenir ve yeniden dünyada yaşamaya başlar, ta ki kemâle alarca gelir gider, gelir gider. Bu arada bazı bazı dünyayı terkedemiyen kötü ruhlar da buradaki çeşitli zayıf bünyeli kişilere musallat olur ve onları rahatsız eder. Obsede durumu!..

Bunlar ölümötesi gerçekleri bilmeyen, din kültürü yoksunu, felsefeden habersiz kişilerin kandığı düşüncelerdir.

Zirâ.

Bilvesile kısaca değinelim.

Ölümötesi yaşam kıyâmete kadar iki ana düzeyde devam eder. Birinci düzey **"kâbir"** düzeyidir.ikinci düzey "serbest yaşam" düzeyidir. Ölen her insan bu iki düzeyden birisinde, hayatını kıyâmete kadar devam ettirir.

Birinci düzey **"kâbir"** düzeyidir, dedik. Bu düzeyde kalanlar, Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellemin getirdiklerini reddedenler ile avam müslümanlardır.

İkinci düzey ise "serbest yaşam" düzeyidir. Bu düzeyde olanlar ise Allâh için savaşta şehîd olanlar ile **"ölmeden evvel ölme"** sırrına erip, daha sonra da fiîlen ölümü tadar **"yakîn"** sahipleridir. Bunlar yaşarken veya ölümü tadmadan önce, kendi arzularıyla

bedenlerinden geçme, bedensizliğe kendilerini adapte etme halleri yüzünden; ölümü tatdıktan sonra da beden kaydından kendilerini kurtarıp, güçlerine göre dünya üzerinde kıyâmete kadar serbest bir yaşama içindedirler. Birbirleriyle görüşürler, gerekirse, bazı mühadalelerde bulunurlar. Ve hatta çeşitli savaşlara bile katılırlar.

Bu konu oldukça geniş bir konudur. Gerçekten ayrı bir kitap olabilecek kadar detayları mevcuttur.

Özet. "**CİN**" kelimesiyle, yani "**İnsanların beş duyu ile tesbitine örtülü**" anlamına gelen bir kelimeyle, tarif edilen bu varlıklar; fıtratları gereği her devirde insanları çeşitli yollarla kandırmışlar ve hükümleri altına almışlardır."**ŞEYTAN**" diye de bilinirler.

Günümüzdeki tarzları da özetle anlatmaya çalıştığımız şekildir. Bunlara kanmamak gerekir. Bunun için de gene gerekli olan "**İLİM**"dir!..

7- Yüz yıllardır olduğu gibi, günümüzde de bir takım insanlar bazı Hadîs-i şerîfleri yanlış yorumlayıp, âdeta, "BEYAZ ATLI, ELİNDE SİHİRLİ KILIÇ" olan bir "**MEHDİ**"nin sanki gökten iner gibi gelip; bütün insanları zorla müslüman etmesini, dünya devletlerinin rejimlerini değiştirmesini bütün fakirleri zengin edip, kurtla kuzunun dost bir halde yaşatılmasını beklemektedirler.

Böyle olağanüstü güçlü bir kişi gelebilir mi?.. Gelirse, uzay teknolojisine sahip Amerika'nın tüm gücüyle arka çıktığı İsrail'i nasıl ortadan kaldırır?.. Elindeki sihirli kılıçla, nasıl bir anda tüm rejimleri yıkıp İslâm dinini esas alan devlet düzenini kurar!?.. Bilemiyorum!.

Allâh'ın yeryüzündeki en sevgili kulu olduğuna inandığımız Hazreti Muhammed Aleyhisselâmın sahip kılınmadığı böylesine olağanüstü güç **O**'na verilir mi verilmez mi bilemem!..

Toplumların çok çok büyük çoğunluğu, dünyevî menfaatlerini ölümötesi menfaatlerden üstün tutarken; ölümötesi yaşamın gerçeklerini idrak etmeyip, sadece âdet kabilinden, şartlanma yollu bazı ibâdetleri tatbik edip; idrak düzeyinde din hakkında hiçbir karara varamazken; böyle bir "**BEYAZ ATLI**"nın pat diye orta yere çıkacağını hiç sanmıyorum!..

Geçmişte sayısız değerli âlim ve evliyâdan olduğu söylenen zevâtı kirâm **Mehdî**'nin önlerindeki yüzyılın başında geleceğini umduklarını söylemişler ve bunların hiçbiri de gerçekleşmemiştir.

Esasen, gelmemesi için gerekli işaret de söz konusudur ki, gözlerden kaçmıştır. Bu işaret şudur:

Bu konuyla ilgili Hadîsi şerîflerde şu hususun üzerinde durulmaktadır.

Hazreti **Mehdî** görevde iken **İSA** Aleyhi's-selâm dünyaya inecektir. Ve beraberce bir süre yaşıyacaklardır. Ve bu arada **Deccal** çıkmış olacak, Hz.isa tarafından da öldürülmüş olacaktır.

İşte Hz.i**SA**'nın gelişi sırasında, müslümanların başında olacağına işaret edilen "**MEHDİ**"den

"Sizden olan imamınız başında olduğu halde"

diye bahsedilmektedir konuyla alakalı Hadîsi şerîflerde. Yani, çoğunluk, İslâm dînini bütünüyle kabul etmiş ve dinin gereklerini tatbik eder hale gelmiş iken anlamı da mevcuttur muhtemelen bu ifadede.

Oysa bugün dünya üzerinde, geneldeislâmî esasları arzulayan bir çoğunluk mevcut değildir. Ve -sizden olan imam' yani böyle bir topluluğa dayanan -lider'de gelemez.

Hazreti Peygamber, yaşamını insanların belli şeyleri idrak edip, iman edip tatbik etmeleri ve böylece ölümötesi yaşamın tehlikelerinden kendilerini kurtarabilmeleri için değerlendirmiştir.

Bizlere de düşen, çevremizi, ölümötesi yaşamın gerçekleri hususunda uyarmak, ona göre tedbir alınmasını tavsiye etmek ve bildiklerimizi onların anlıyacağı şekilde izah etmektir.

Mehdî dahi geldiği zaman, -ki hadîsler böyle bir Zât'ın geleceğini haber vermektedir-

insanları geleceğe yönelik tehlikelere karşı uyarma görevini yerine getirecektir zannediyorum. Ve bu çalışmalarında, üstün bir kabiliyetle yaratılması sonucu takdir sonucu, öylesine muvaffak olacaktır ki; bir hac döneminde kendisini ilân etmesini isteyecekler; o neticede bunu kabullenecek ve daha sonra onu ortadan kaldırmak üzere Ortadoğu'dan üzerine bir ordu yollanacak ve neticede bu ordu yere batacaktır!.. Hadîs-i şerîflere göre!..

Cenâb-ı Hakk'ın kanunları asla değişmez. Dolayısıyla, yaşamda kitleleri altüst edecek olağanüstülüklere de katiyyen yer yoktur!.. Endonezya'lı veya Pakistan'lı veya Arabistan'lı ya da bir başka ülkeden çıkıp,insanlığa İslâm Dini'nin niye, niçin, hangi gayeyle gelmiş olduğunu idrak ettirici bu yüce kişi gelip çalışmalarını ortaya koyana kadar, esas bizim kendi bünyemizde yapmamız gereken çalışmalar önemlidir.

Mehdî gelmeden öldüğümüz takdirde; "**biz Mehdî'yi bekliyorduk da onun için daha hazır değiliz**" gibi bir mazeret, asla bizi ölümötesi yaşamın gerçeklerinden kurtarmayacaktır!..

Mehdî zamanı geldiğinde, gelir ve vazifesi neyse yapar ve ölümü tadar!..

Ancak, biz varız ve ne zaman da ölümü tadıp, bu dünyayı terkedeceğimiz meçhul!!!.. Belki çok kısa bir süre sonra.

Soralım kendimize.?

Ölümötesi yaşamın gerçeklerini biliyor muyuz ve o yaşama hazır mıyız?..

Şayet cevabımız "hayır" ise, bize düşen, her şeyi düzeltecek olan **Mehdî** hazretlerini beklemek değil, bir an önce kendimizi ölümötesi yaşama hazırlamaktır.

8 - Bir evvelki şıkkın benzeri bir konu...

Devletin rejimini yıkıp, İslâm devleti kurmak için delikanlıları tahrik edip, eldeki potansiyeli yanlış kullanmak.

Din, insanlar Dünyada Dini kullanarak saltanat sürsünler diye tebliğ edilmemiştir!

Ölümötesi yaşamda devlet yoktur!.. Devletin rejiminin de ölümötesi yaşamda yeri yoktur!..

İnsanlar, kâbirde, devletin rejiminden dolayı da sorguya çekilmiyeceklerdir!..

Din ferde gelmiştir, devlete değil!..

Devletin rejimi İslâm değildi diye; Allâh ve Resûlüne iman etmiş olarak ölen kimse dahi cehenneme gidecek değildir.

Dört hâlife devrinin bitimiyle birlikteislâm "**rejimi**" nihayet bulmuş ve "**saltanat**" rejimleri başlamıştır.

İslâm'da ise DİN ADINA, saltanat veya DİKTATÖRLÜK rejiminin yeri yoktur.

İslâm prensipleri, Saltanata ve SİVİL-ASKERİ DİTATÖRLÜKLERE RAZI OLMAZ!...

İslâmın şartları arasında "**devletin rejimini değiştirip İslâm yapmaz isen dini reddetmiş olarak ölürsün**" diye bir kural da mevcut değildir.

Şayet kişinin müslümanlığı rejime bağlı olsa idi, dört halife devrinden sonra yeryüzünde müslüman kalmamış olurdu ve bir tek de evliyâ yetişmemiş olurdu.

Ölümötesi gerçekler dolayısıyla, kurtulması için tedbirler alması zorunlu olan varlık, devlet değil insandır!..

Din'in gerçek geliş sebebini anlıyamamış; veya bu yolda yanlış bilgiyle şartlanmış kişiler, kurtarılması gereken ferdi bırakıp; kendileri için yapmakla zorunlu oldukları çalışmaları bırakıp; devletle uğraşmaktadırlar.

Şayet bizislâm Dini'nin niye ve hangi gayeye yönelik olduğunu gerçeği ile kavramış olsak, muhakkak ki bugünkü çalışma şeklimiz çok değişik olacak idi. Öyle ise öncelikle ağırlığımızı,islâm Dini'nin niye ve hangi hedefe dönük olarak geldiğini anlamıya vererek değerlendirelim. Ve eylem biçimimize ondan sonra karar verelim.

Unutmıyalım ki dünya üzerinde sayısız rejimler içinde yaşıyan yüzmilyonlarla Müslüman mevcut ve bunlar iman veislâm şartlarına göre ölmeleri halinde cennete gitmekle müjdelenmişlerdir.

9- Din âhiret işidir. Onu orada düşünürüz diyenlere gelince.

Esasen bu kitapta din'in tümüyle dünya hayatı için insanlara gerekli olduğunu anlatmaya çalışıyoruz.

Ölümle birlikte, artık insanın ebedî hayatı yönünden yapacağı hiçbir şey kalmamaktadır!..

Ölümü tadan, bedeni kullanmaktan aciz duruma düşen kişi, elindeki tüm imkânları yitirmiştir!.. Artık geleceği yönünden kendisine kazanç sağlıyacak hiçbir fiili gerçekleştiremez. O ana kadar elde ettiği ilim, o ana kadar elde ettiği güç "enerji-rûhaniyet" ne ise, ondan sonra ebedî olarak sadece dünyada elde ettiği ile yetinmek mecburiyetindedir!..

Şimdi bir kişi düşünün.

-Ben Allâh'a inanıyorum. Peygambere de inanıyorum. Dedikleri doğrudur. Şimdilik ben dünyaya çalışayım da, öldükten sonra da âhirete çalışırız. Her şeyin yeri ayrı, dünyada dünyaya, âhirette de âhirete.insana dünyada mekân, âhirette iman lâzım." diyor.

Bu kişinin gerçekte ne dini vardır, ne de imanı!.. Ve ne de Peygamberi kabûlü söz konusudur!..

Çünkü, Peygamberin söylediklerinden hiçbir şey anlamamıştır!..

İman insana dünyada lâzımdır, ki Peygambere inanıp onun dediklerini yapsın diye.

Öbür taraf denen ölümötesi yaşamda, zaten imana yer yoktur!.. Zirâ her şey âyân beyân ortada olacaktır!.. İnanılacak bir şey sözkonusu değildir artık!..

Ayrıca Peygambere inansa, zaten davranışları değişik olacaktır!..

* * *

Bana inanıyorsan gelecekte şu tür tehlikelerle karşılaşacak ve şu uçurumdan aşağıya düşeceksin; onun için şu tedbirleri al da uçuruma yuvarlanma; diyen kişiye verilen şu cevab mantıkî midir:

- Ben sana inanıyorum. Uçurumdan düştükten sonra sana uyup gereken tedbirleri alırım elbette!!!..

Birisi uçurumdan düşmemek için zorunlu tedbirlerden sözediyor; öteki düştükten sonra ben tedbir alırım diyor!!..

Bu mantığa karşı cevap vermek isteyen beri gelsin!..

* * *

Bir kere daha tekrar edelim.

Allâhü Teâlâ'nın vahyetmesi ile Hazreti Rasûlullah Aleyhi's-selâm ölümötesi gerçekleri ebedîyete kadar görüyor ve insanları ne tür tedbirler almak suretiyle kendilerini bu tehlikelerden koruyabilecekleri hususunda uyarıyor!..

Siz, ya inanıyorsunuz; ölümötesi tehlikelerden kendinizi koruyabilmek için gerekli tedbirlere başvuruyorsunuz; ya da aldırmıyor ve neticede o şartlarla karşı karşıya kalıyorsunuz!..

Her iki hâlükârda da ölümü tatdıktan sonra yapabileceğiniz yeni bir şeye yer yoktur!.. Bu

yüzden defalarca tekrar eder bir âyet **Kur'ân-ı Kerîm**'de.

-KEŞKE DÜNYA HAYATINA GERİ DÖNEBİLSEK DE YAPMADIKLARIMIZ YAPSAK. AMA BU OLMAYACAK BİR İŞTİR."

* * *

Kişi, dünyada iken aklını kullanmak, dini anlamak, gereklerini tatbik etmek ve çevresindekileri bu konuda uyarmak durumundadır.Bunu dilerse yapar, dilerse yapmaz!.. Ve neticesine de kendisi katlanır!..

* * *

Sahip olduğun mal-mülk-para-koltuk-ünvan kısacası her şeyini, hatta bedenini bile terkedip gideceğin yepyeni bir yaşam şekli.

O ortamda huzur ve refah içinde yaşamak için şu tür çalışman gerekli diyen Peygamber Aleyhis-selâm!.. inanıp onun dediği şekilde hazırlanmamışsan, mutlaka pişman olacaksın; ama ne çare iş işten geçmiş!.. Yok eğer hazırlanmış isen, gene içinde bulunacağın şartları kendin dünyada iken hazırlamışsın!...

* * *

Netice.

Resûlullâh Aleyhis-selâm ölümötesi yaşamı değerlendirmiş bir kişi olarak sana; şu tür çalışmalarla ânını değerlendir ki pişman olmayasın; aksi halde pişmanlığın o zaman sana fayda vermeyecek ve azâba düşmekten seni kurtarmıyacaktır" diyor. Sen dünya hayatında iken ya söylenen şekilde, dünyada yapacağın bir takım çalışmalar ile kendini ölümötesi ebedî yaşama hazırlıyacaksın. Ya da kendi kendini ebedî bir azâba atmış bulunacaksın!..

-Muhakkak ki Allâh onlara zulmetmedi; onlar kendilerini azâba attılar'. (Ankebût-40)

10- Kısmen yukarıda izaha çalıştığımız hususla bağlantılı bir yanlış görüş daha.

Dîni, Peygamberin koyduğu kurallar olarak değerlendirip, insanların huzur ve sâadet içinde yaşamalarını temin gayesiyle getirilmiş bir nizam olduğunu düşünmek.

Dini sadece sosyal bir düzen şeklinde mütalâa etmek!!

"Allâh vardır ama o evrensel bir güçtür. Kâinatı ve içindekiler yaratan sonsuz güçtür. Dünya üzerindeki hiç bir şey onu ilgilendirmez. İnsanların cennete veya cehenneme gitmesi ona göre hiçtir. Bir insanla konuşması diye bir şey de sözkonusu değildir. Peygamberler, insanların huzur, sâadet içinde yaşamaları için ortaya çıkmış dâhi insanlardır!.. İçinde bulundukları şartlara göre bir takım prensipler, kanunlar koymuşlardır.

Bu konan kurallar da o devrin ilkel insanlarına göre gerekli şeylerdir!.. Günümüz insanının o kurallara göre yaşaması geriye dönüş, geri kafalılık olur!.. Çöl insanı toz toprak içinde yaşadığından temizlensin diye abdesti; âtıl durup hareketiyetini kaybetmesin, jimnastik olsun diye namazı; oburluğun getirdiği sağlıksızlığı gidersin diye de orucu getirmiştir!!. Kısacası Allâh vardır ama bir din yollamamıştır!.. Peygamber lakâblı dâhi kişi gününün şartlarına göre insanlara yararlı bir takım usuller getirmiştir ki, bunların 1400 sene sonra hiçbir geçerliliği kalmamıştır!.. Günümüz insanı modern medenî insan olarak artık kendi kurallarını kendi koyabilir!.."

Evet, işte bu türden daha birçok düşünce(!)ler.

Tefekkür gücünden, olayları geniş açıyla seyredebilmek basîretinden, bilimden, insanı tanımak marifetinden uzak kalmış beyinlerin, gördüğü ve işittiği kadar fikir yürütmesi dolayısıyla ortaya çıkan acı tablo!..

"ONLARIN BEYİNLERİ VARDIR; DÜŞÜNMEZLER". târifiyle anlatılan kişiler.

Sanırım hayatta en güç iş, böylesine ilkel kalmış beyinleri, böylesine çalışmamaktan paslanmış beyin hücrelerini, tefekküre sokmak, bir takım gerçekleri görüp idrâk düzeyine gelmelerini sağlamaya çalışmaktır!..

Önce bunlara Evrenin, varlığın yapısını idrâk ettireceksiniz. Sonra, İnsanın yapısını, çalışma sistemini idrâk ettireceksiniz. Sonra Dünya'nın yapısını, âkibetini anlatıp idrâk ettireceksiniz. Sonra dünyaya bağımlı kalan insanın sonunu izah edeceksiniz. Sonra, insanın ruhunun oluşumunu, özellikle, bedensiz kaldıktan sonra ne gibi şartlarla karşılaşacağını açıklıyacaksınız. Bütün bunlardan sonra ruhun kendini kurtarabilmesi için ne gibi çalışmalar yapması gerektiğini anlatacaksınız.

Daha sonra Peygamber Aleyhis-selâmın vahiy yoluyla edinip insanları uyardığı esasları hangi bilimsel gerçeklere ve gerekçelere dayandığını açıklıyacaksınız. Ve nihayet Kur'ân-ı Kerîm'de bu gerçeklerin nasıl anlatıldığını misâllerle basiretlerine sunacaksınız!..

Bütün bunları yapabilmek için de, evvelâ kendiniz böylesine yetişmiş olacaksınız!..

Deveye hendek atlatmak, diye bir tâbir vardır; herhalde binbir deveye hendek atlatmak;

düşünme kabiliyetini yitirip, şartlanmalar pasıyla sabitleşmiş beyin dişlilerini harekete geçirmekten çok daha kolaydır!.. Ama gene de tevfik Allâh'dan deyip işe koyulmak gerek.

Evet, bu kitapta, detaylarda boğulmadan, ana hatları ile bütün bunları elimizden, geldiğince, dilimiz döndüğünce anlatmaya çalıştık.Her şey anlattığımız, açıkladığımız kadar mıdır?.. Asla!..

Eskilerden, bizim anlattığımız şeyleri keşif yoluyla, fetih yoluyla bilen zevât vardı. Ancak, o günün ilim düzeyi bu gerçekleri anlatmaya yeterli olmadığı için, mecâzların, misallerin dayandığı gerçekleri bu şekilde dile getirememişlerdi.

* * *

Bugün lûtfu ilâhi ile bize açılan öyle hususlar mevcuttur ki, henüz onları açıklamamız mümkün değildir!..

Ancak bazı yeni gelişmelere dayan hususları da bir miktar **"TEKİN SEYRİ" kitabımıza** aldık...

İnşâallâh, ilerideki yıllarda daha büyük ilmî gelişmeler olursa, bu hususları da açıklamak bize nasib olur!..

Kitabımıza başlarken, bu kitabı düşünebilen beyinler için kaleme aldık, demiştik.

Bilemiyorum, sizleri düşünceye sevkedebildik mi?. Ama şurası kesin gerçektir ki, genelde bu güne kadar dinleyip okuduklarınıza hayli ters düşen hususları bu kitapta bir arada bulmuşsunuzdur. Belki şu anda bunların büyük bir kısmını reddediyorsunuz.

Bir an için inkâr etmeyi bırakıp, düşünün.

Şartlanmalarınızı kısa süre için yanınıza koyup objektif olarak anlatılanlara yönelin.

Bir düşünün. Şayet, Ganj kıyısında doğup büyüse idiniz. Kudsaldır Ganj, deyip; içine saatte 120 ton lağım boşalan sularına girip, arınma-paklanma ibâdetinde bulunacak mıydınız?.. Ya da Kotango kabilesinde doğup büyümüş olsaydınız, gene ibâdet gayesiyle -Ulu Manitu' için elinizde balta belinizde saçak otlar bir totem etrafında dönmeyecek miydiniz?..

Neyse ki, bugün buradasınız ve bunları yapmıyorsunuz!

* * *

Size bu kitapta, insanın içinde olduğu tüm sistemi anlatmaya çalıştık. Esasen konu böyle bir kitaba sığmayacak kadar geniş!.. Ne çare ki bu kadarı bile düşünmeye alışmamış, günlük meseleler içinde yorulmuş, bunalmış beyinler için ağır gelecektir.

Eskiler, "**bütün âlem bir hayâlden ibarettir"**, demiş!.. 19. yüzyılın koyu maddeciliği, «MADDECİ» görüşe dayalı biçimde düşünülen «PANTEİST» düşünce günümüz bilimi yanında, eriyen buzun buharlaşması gibi tükenip bitmek üzere.

* * *

Düşünen beyinler katında, evren, gerçekliği itibariyle bir hayâl haline geldi. Ama öyle bir hayâl ki, içindekiler ebeden onu gerçekmiş gibi yaşayacaklar!..

Din, tasavvuf yönüyle bütün bu meseleleri halletmiş!.. Ne çare ki, tasavvufun ne olduğunu bilmeyen çok büyük yığınlar, asırların kendilerine ulaştırdığı bu nimetten mahrumlar. Bazı batılı düşünürlerden bu gerçeklerin kırıntılarını alıp, onları baştacı ederken; kendilerindeki hazinelerin adını bile duymamışlar.

* * *

Bu kitap tasarımızda "İnsan ve Tasavvuf" diye oluşmuş idi. Ne var ki, insanın içinde bulunduğu âlem ve âlem-insan ilişkisi bilinmeden Tasavvufun detaylarına girmeyi uygun bulmadık. Bu yüzden de elinizdeki kitapta insanın oluşumu, etkileyen tesirler ve insanın geleceği üzerinde durduk. Beynin insan yaşamındaki ağırlığına işaret etmeye çalıştık. Dinin temelindeki kuralların keyfî hükümler değil, yaşamın uyulması mecburiyet arzeden işleyiş mekanizması olduğunu anlatmaya gayret ettik!..

Bu sebeple de Tasavvuf konusunu ağırlıklı olarak sırada olan "**KENDİNİ TANI**" isimli kitabımıza bıraktık.

* * *

ÖTEDEKİ ya da ÖTENDEKİ TANRI kavramına dayanan din anlayışı ile VARLIĞINIZDAKİ ALLAH gerçeğini vurgulayanislâm Dîni arasındaki farkı bu kitapta bir nebze olsun idrâklar önüne sermeye muvaffak oldu isek, şükrederiz.

İster müsbet, ister menfi yönüyle olsun bu konuların düşünülmesine, tartışılmasına,

araştırılmasına vesile olup, kişilerin basit günlük olaylar düzeyinden, insana has tefekkür mertebesine yükselmesine aracı olabilirsek ne mutlu bize.

Ahmed HULÛSİ
17.10.1986
Şehremini
İSTANBUL

İçindekiler

VARLIĞIN ÖZÜNDEKİ RUH-ÜL KUDS 4
“VECH” NEDİR? 8
ŞERİAT-HAKİKAT 10
ŞERİATTAN GAYE NEDİR? 11
FAİLE Mİ ;FİİLE Mİ? 13
ALEMDE ALLAH’I SEYİR 15
ŞUUR GÖZÜYLE ALEMLERE BAKIŞ 20
KENDİ BOYUTLARIN 23
CENNET VE CEHENNEME DAİR 25
“NEFS”İN HAKİKATİ NEDİR? 27
DİN NEDİR? 33
KELİME-İ TEVHİDİN BİR MANASI 37
“ABD VE RESUL “ OLUŞUNA ŞEHADET NE DEMEKTİR 40
PEYGAMBERLİK NEDİR? 42
KUR’AN-I KERİM HAKKINDA 43
MELEKLER HAKKINDA 44
KADER NEDİR, KADERE NASIL İMAN EDECEĞİZ? 46
KUR'AN-I KERİM VE HADİSLERDE "KADER" ANLATIMI 48
BU AYET ve HADİSLERE İNANIYOR MUSUNUZ 57
"KADER" KONUSUNDA YAKLAŞIMIMIZ NE OLACAK..? 59
KADERLE İLGİLİ SORULAR 60
İNSAN ANDROİD MİDİR?! 63
NİÇİN VAHDETE DEĞİNDİK 64
HAYR ve ŞER ALLAH'TANDIR 68
ÖLÜMÖTESİ YAŞAM 73
DİRİ DİRİ GÖMÜLECEĞİNİZİ BİLİYOR MUSUNUZ?.. 74
KIYÂMET OLAYI 79
"ÂHİRET"LE İLGİLİ BAZI HADİSLER 82
SÜNNET Mİ KAZA MI KILALIM 86
KIYAMET HALLERİ 87
ALLAH'TAN KORKU ve HAŞYET NİÇİN DUYULUR 93

EĞER İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ SİSTEMİ - DÜZENİ KAVRADIYSAK 98
HAKİKATI YAŞAYABİLMEK İÇİN DAVRANIŞLARIN NELER OLMALIDIR 99
İMAN VE FİİLLER HAKKINDA 101
"DİN"DEKİ ÖNERİLER NİÇİN 104
ALLAH'A ULAŞTIRAN BASAMAKLAR 107
RİCAL-İ GAYB (GÖREVLİ VELİLER) HAKKINDA 111
ÇOK ÖNEMLİ DARGÖRÜŞ HATALARI 113
"TEK"LİK ANLAYIŞIYLA ZÂHİR EMİRLERİ TERK HATASI 114
TAASSUB EHLİNİN BÜYÜK YANILGISI 116
"TANRI" İLE "ALLAH" KAVRAMI FARKINI BİLMEMEK 120
CİNLERİ ve MELEKLERİ İNKAR GAFLETİ 122
İLİM ve HİKMETİ REDD EDENLER 126
"RUHLAR"DAN "UZAYLILAR"DAN MESAJ ALMA ALDANMACASI 128
"MEHDÎ" MESELESİ 133
DİNİN AMACI SİYASET DEĞİLDİR 135
DİN ÂHİRET İŞİ DEĞİLDİR 136
İSLÂM DİNİ ÇAĞDIŞI DEĞİL ÇAĞÖTESİ DİNDİR 138
NETİCE 140